

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA
MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

REMŠNIK

Osnutek

2022–2031

Štev.: 12-16/22

VSEBINA:

0. UVOD	10
1. Splošni opis gozdnogospodarske enote	11
1.1 Opis naravnih razmer.....	11
1.1.1 Lega.....	11
1.1.2 Relief.....	13
1.1.3 Podnebne značilnosti.....	13
1.1.4 Hidrološke razmere.....	14
1.1.5 Matična podlaga in tla.....	14
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost.....	14
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote.....	16
1.1.8 Živalski svet.....	19
1.2 Površina in lastništvo gozdov.....	21
1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa.....	22
1.4 Družbeno gospodarske razmere.....	24
1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom.....	24
1.5.1 Lovstvo.....	24
1.5.2 Kmetijstvo.....	25
1.5.3 Poselitev.....	25
1.5.4 Infrastruktura.....	26
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru.....	26
1.6 Požarno ogroženi gozdovi.....	26
1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote.....	27
1.8 Organiziranost javne gozdarske službe.....	27
2. Prikaz funkcij gozdov	28
1.1 Ekološke funkcije.....	29
2.1 Socialne funkcije.....	33
2.2 Proizvodne funkcije.....	34
3. Opis stanja gozdov	35
3.1 Gospodarske kategorije gozdov.....	35
3.2 Lesna zaloga.....	36
3.3 Prirastek.....	38
3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev.....	38
3.5 Tipi sestojev.....	39
3.6 Ohranjenost gozdov.....	40
3.7 Kakovost drevja.....	40
3.8 Poškodovanost drevja.....	41
3.9 Objedenost gozdnega mladja.....	41
3.10 Odmrlo drevje.....	42
4. Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi	43
4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti.....	43
4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju.....	43
4.2.1 Posek.....	43
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela.....	47
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic.....	47
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov.....	48
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012 – 2021.....	48
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012 - 2021.....	48
5. Oris zakonitosti razvoja gozdov	51
5.1 Razvoj gozdnih fondov.....	51
5.1.1 Površina.....	51
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek.....	51
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti.....	53
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev.....	53

5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	54
6.	Cilji, usmeritve in ukrepi.....	55
6.1	Splošni cilji.....	55
6.2	Usmeritve	56
6.2.1	Splošne usmeritve	56
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	59
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	73
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....	74
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi.....	75
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	76
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	76
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	78
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih	80
6.2.10	Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna.....	81
6.3	Ukrepi.....	81
6.3.1	Možni posek.....	81
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	82
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali.....	84
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	85
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic.....	85
7.	Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij	87
8.	Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote	88
9.	Rastiščnogojitveni razredi	91
9.1	Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov	91
9.2	Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	92
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na silikatih z jelko - 08412	92
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Jelovja - 16012.....	99
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 20005	107
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012.....	113
10.	Literatura.....	115
11.	Načrt so izdelali	117
12.	Priloge.....	118
12.1	Preglednice v prilogah	118
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	118
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda.....	121
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	132
12.2	Seznam tarif po odsekih	135
12.3	Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih	137
12.4	Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE	137
12.5	Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje	138
13.	Prostorski del načrta.....	139
13.1	Stanje in razvoj gozdnih površin	139
13.2	Večfunkcionalna območja	139
13.3	Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	140
13.4	Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	140
13.5	Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja	141
13.6	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	141
13.6.1	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....	141
13.6.2	Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave	141
13.7	Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.....	142
13.8	Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	142

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru	143
13.9.1 Odprtost gozdov s prometnicami	143
13.9.2 Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest	143
13.9.3 Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak	143

KAZALO PREGLEDNIC:

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	11
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)	14
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	15
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	16
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi	19
Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000	20
Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	21
Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov)	22
Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)	22
Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	22
Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami	22
Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v gospodarski enoti	23
Preglednica 13/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	24
Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč	25
Preglednica 15/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	29
Preglednica 16: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000	30
Preglednica 17/N-SPA : Natura SAC (POO) območja	31
Preglednica 18/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	31
Preglednica 19/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE	32
Preglednica 20: Seznam naravnih vrednot v gozdu	33
Preglednica 21: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot	34
Preglednica 22: Seznam kulturne dediščine v gozdnem prostoru	34
Preglednica 23/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	35
Preglednica 24/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	35
Preglednica 25/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	36
Preglednica 26/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	37
Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	37
Preglednica 28: Povprečna višina tarif po RGR za glave drevesne vrste (smreka, jelka, bukev) ...	37
Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	38
Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	38
Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	39
Preglednica 32/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	39
Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	39
Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	40
Preglednica 35/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	40
Preglednica 36/K: Kakovost drevja	40
Preglednica 37/PSD: Poškodovanost drevja	41
Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	41
Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	42

Preglednica 40/OD: Odmrlo drevje	42
Preglednica 41/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	43
Preglednica 42: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	44
Preglednica 43: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP	44
Preglednica 44/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	44
Preglednica 45/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	45
Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	45
Preglednica 47/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	46
Preglednica 48/PDR: Posek po debelinskih razredih	46
Preglednica 49/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno	47
Preglednica 50: Pregled dinamike gradenj gozdih vlak	48
Preglednica 51/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2012 do 2021 po namenu	48
Preglednica 52: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del	48
Preglednica 53: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem	49
Preglednica 54: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo	49
Preglednica 55/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1982 do 2022	51
Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022	51
Preglednica 57/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	52
Preglednica 58/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah	52
Preglednica 59/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	53
Preglednica 60: Konkretne varstvene usmeritve za naravne vrednote	70
Preglednica 61: Varstvene usmeritve za enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru	72
Preglednica 62/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	81
Preglednica 63: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastišnogojitvenih razredih	82
Preglednica 64/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	83
Preglednica 65: Število sadik po lastniških kategorijah	83
Preglednica 66/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR	91
Preglednica 67/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	92
Preglednica 68/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	92
Preglednica 69/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	93
Preglednica 70/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	93
Preglednica 71/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	94
Preglednica 72/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	95
Preglednica 73/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	95
Preglednica 74/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	96
Preglednica 75/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	97
Preglednica 76/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	98
Preglednica 77/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	98
Preglednica 78/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	99
Preglednica 79/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	99
Preglednica 80/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	100
Preglednica 81/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	100
Preglednica 82/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	101
Preglednica 83/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	102
Preglednica 84/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	102
Preglednica 85/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	103
Preglednica 86/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	105
Preglednica 87/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	105
Preglednica 88/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	106
Preglednica 89/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	107

Preglednica 90/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	107
Preglednica 91/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek.....	108
Preglednica 92/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	108
Preglednica 93/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	108
Preglednica 94/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	109
Preglednica 95/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	109
Preglednica 96/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	110
Preglednica 97/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	111
Preglednica 98/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	112
Preglednica 99/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	112
Preglednica 100/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	113
Preglednica 101/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek.....	113
Preglednica 102/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	113
Preglednica 103/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	114
Preglednica 104/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	114
Preglednica 105: Stanje in razvoj gozdnih površin.	139
Preglednica 106: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	139
Preglednica 107: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.	140
Preglednica 108: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	140
Preglednica 109: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.....	141
Preglednica 110: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	141
Preglednica 111: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	141
Preglednica 112: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.....	142
Preglednica 113: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	143

PREGLEDNICE V PRILOGAH:

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD,D-PGR,PDV,PDR, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

GRAFIKONI:

Grafikon 1: Letno gibanje temperatur in padavin (grafikon levo) ter spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 z napovedi sprememb v prihodnjih desetletjih (grafikon desno) za referenčno meteorološko postajo Letališče Edvarda Rusjana Maribor	13
Grafikon 2: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE.....	36
Grafikon 3: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja	46
Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	53
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih	54
Grafikon 6: Delež posameznih rastiščno gojitvenih razredov v GGE.....	91
Grafikon 7: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	93
Grafikon 8: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	94
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	96
Grafikon 10: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	100
Grafikon 11: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	101
Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	103

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne (osnutek GGN GGO Maribor) strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih	103
Grafikon 14: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	108
Grafikon 15: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	110
KARTE:	
Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote.....	12
Karta 2: Matična podlaga v GGE Remšnik (GeoZS, 2003).....	14
Karta 3: Krajinski tipi	15
Karta 4: Pregledna karta lovišč	25

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	2.792,48	557,92	3.350,40
Delež (%)	83,3	16,7	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek				
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR	
Skupaj GGE												
Večnamenski gozdovi	3.041,42	275,2	85,6	360,8	7,29	2,23	9,52	18,6	16,9	18,2	69,0	
GPN z načrtovanim posekom	13,12	329,2	97,6	426,8	7,91	2,77	10,68	15,3	8,8	13,8	55,2	
GPN brez načrtovanega poseka	1,85	203,8	77,3	281,1	5,07	2,42	7,51					
Varovalni gozdovi	294,01	112,8	207,7	320,5	2,51	4,18	6,69	17,8	11,1	13,5	64,5	
Skupaj vsi gozdovi	3.350,40	261,1	96,4	357,5	6,87	2,40	9,27	18,5	15,8	17,8	68,6	
Zasebni gozdovi												
Večnamenski gozdovi	2.632,66	285,2	87,5	372,7	7,59	2,31	9,89	18,5	16,6	18,1	68,1	
GPN z načrtovanim posekom	13,12	329,2	97,6	426,8	7,91	2,77	10,68	15,3	8,8	13,8	55,2	
GPN brez načrtovanega poseka	1,85	203,8	77,3	281,1	5,07	2,42	7,49					
Varovalni gozdovi	144,85	127,5	181,0	308,4	2,88	3,85	6,72	20,6	12,9	16,1	73,7	
Skupaj vsi gozdovi	2.792,48	277,2	92,4	369,6	7,34	2,39	9,73	18,6	16,2	18,0	68,2	
Državni gozdovi												
Večnamenski gozdovi	408,76	211,0	73,1	284,2	5,35	1,72	7,07	18,9	19,2	19,0	76,3	
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00					
Varovalni gozdovi	149,16	98,6	233,6	332,2	2,16	4,51	6,67	14,3	9,8	11,1	55,5	
Skupaj vsi gozdovi	557,92	181,0	116,0	297,0	4,50	2,47	6,96	18,2	14,1	16,6	71,0	

Gozdnogospodarska enota Remšnik leži na skrajnem severozahodu Gozdnogospodarskega območja Maribor, v osrednjem delu dravskega Kozjaka.

Najvišjo nadmorsko višino doseže na Sršenovem vrhu na Zgornji Kapli (963 m), najnižjo pa ob reki Dravi, na skrajnem jugovzhodnem delu GGE, ob gostišču Šarman (296 m).

Skupna površina gozdnogospodarske enote je 4.635,76 ha, od tega je gozda 3.350,40 ha. Gozdnatost je 72,3 %.

V enoti prevladujejo zasebni gozdovi (83,3 %). Povprečna gozdna posest meri 7,67 ha. Posestna struktura je ugodna in omogoča načrtno gospodarjenje z gozdom.

Na južnem delu GGE, na strmih pobočji doline reke Drave in potokov, ki se stekajo vanjo, so bukova rastišča. V osrednjem in severnem delu GGE so proizvodno najmočnejši jelovo – smrekovi gozdovi, za katere je značilno tradicionalno malo površinsko – prebiralno gospodarjenje.

V preteklem desetletju so bili gozdovi predvsem na južnem delu in severnem delu GGE močno poškodovani po ujmah in kasneje napadih podlubnikov. Nastali so vrzelasti sestoji in večje površine mladovij slabih sestojnih zasnov. Prebiralni gozdovi v osrednjem in severnem delu GGE so v dobrem stanju.

Povprečna lesna zaloga gozdov je 357,5 m³/ha in se je v zadnjem ureditvenem obdobju znižala za 57 m³/ha. Povprečen letni prirastek je 9,27 m³/ha. 73 % lesne zaloge predstavljajo iglavci. Skupen možni posek (213.006 m³) omogoča zmerno akumulacijo prirastka.

Pri načrtovanih gojitvenih in varstvenih delih je poudarek na naravni in umetni obnovi poškodovanih gozdov. Obnova s sadnjo je načrtovana na 87,60 ha gozdov. Različna dela nege (mladovij in drogovnjakov) so načrtovana na 234,35 ha.

Gozdni ekosistem so življenjske združbe rastlin in živali ter njihovi življenjski prostori z vsemi soodvisnostmi (vplivi okolja na te življenjske združbe in obratno) (Zakon o gozdovih, 3. člen, 3. odstavek).

0. UVOD

Načrt je izdelan na osnovi določil Zakona o gozdovih (1993 in nasl.), Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in nasl.), Pravilnika o varstvu gozdov (2009 in nasl.), Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.), Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (2007), Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2011–2020 (2011), osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2021) ter drugih strokovnih usmeritev (Naravovarstvene smernice za GGE Remšnik, 2022 in Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, 2020).

Načrt je izdelan v skladu s Priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot Zavoda za gozdove Slovenije (2013).

Gozdnogospodarski načrt GGE Remšnik 2022–2031 obravnava vse gozdove v enoti, ne glede na lastništvo. Območje GGE je ostalo nespremenjeno.

Gozdnogospodarski načrt je, skladno z Operativnim programom – Programom upravljanja območij NATURA 2000 za obdobje od 2015 do 2020, določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst.

V načrtu se nekateri izrazi pogosto uporabljajo, zato so zanje uporabljene okrajšave, kot npr.:

- CGP – celotni gozdni prostor,
- DOF – digitalni ortofoto posnetek,
- Dr. tr. lst. – drugi trdi listavci,
- EPO – ekološko pomembna območja,
- GGE – gozdnogospodarska enota,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- GPN – gozdovi s posebnim namenom,
- GRT – gozdni rastiščni tip,
- LZ – lesna zaloga,
- Meh. lst. – mehki listavci,
- MP – možni posek,
- P – prirastek,
- Pl. lst. – plemeniti listavci,
- POO (SAC) – posebno ohranitveno območje, ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o habitatih,
- POV (SPA) – posebno območje varstva, ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o pticah,
- PUN – program upravljanja NATURE 2000
- RGR – rastiščnogojitveni razred,
- SVP – stalne vzorčne ploskve,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- ZG – Zakon o gozdovih,
- ZRSVN – Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

1. Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota Remšnik leži na skrajnem severozahodu Gozdnogospodarskega območja Maribor, v osrednjem delu Kozjaka. Na jugu sega do reke Drave, na severu do grebena Kozjaka, ki je hkrati tudi meja z Avstrijo, na vzhodu meji na GGE Kapla, na zahodu pa na Gozdnogospodarsko območje Slovenj Gradec.

GGE Remšnik leži v dveh občinah, večji del gozdov s površino 2.250,26 ha je v občini Podvelka, manjši, ki zajema 1.100,14 ha gozdov pa v občini Radlje ob Dravi. Katastrske občine Zgornja Kapla, Javnik, Brezno in Brezni vrh ležijo v celoti v GGE, medtem ko katastrske občine Kozji vrh, Radelca, Vas in Remšnik le z delom svojih površin.

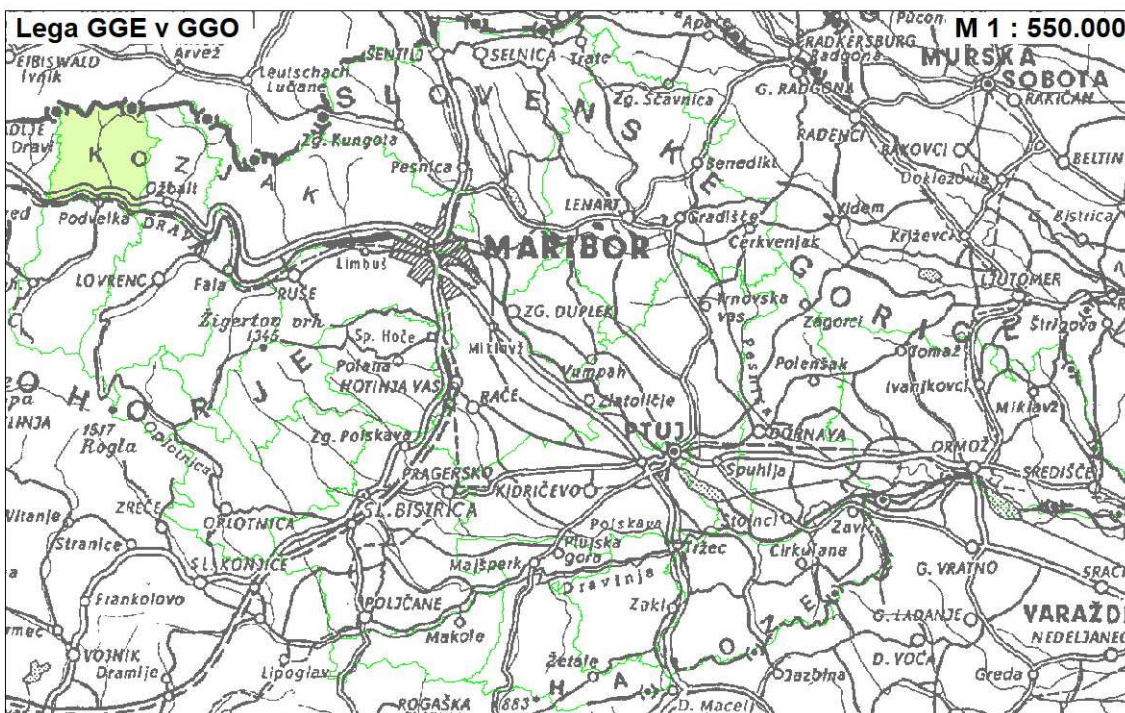
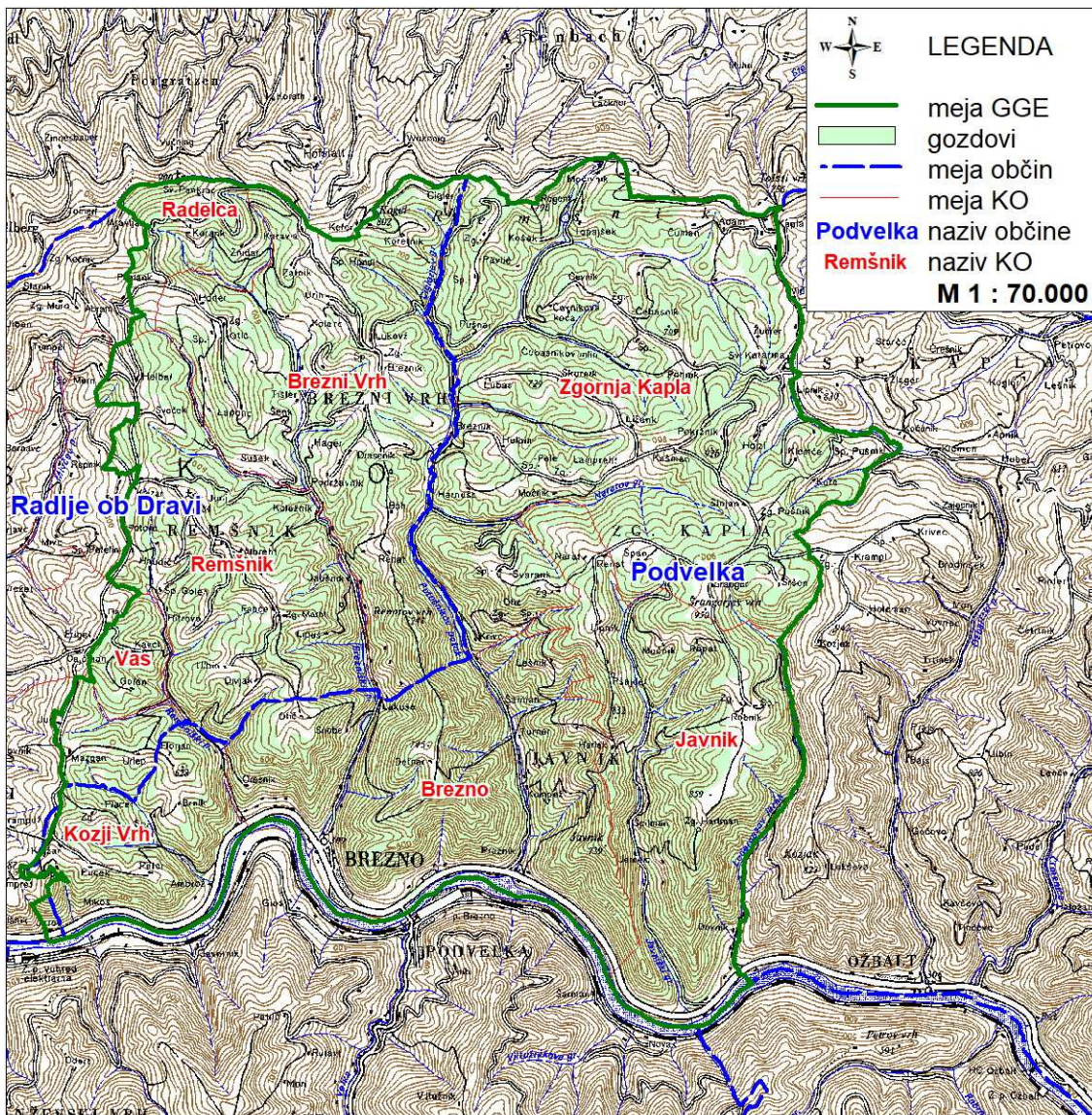
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
Podvelka				2.250,26
	0796	Zgornja Kapla	988,95	
	0800	Javnik	583,13	
	0801	Brezno	511,52	
	0802	Kozji vrh	166,66	del
Radlje ob Dravi				1.100,14
	0792	Radelca	89,71	del
	0793	Vas	56,37	del
	0794	Remšnik	386,19	del
	0795	Brezni vrh	506,12	
	0802	Kozji vrh	61,75	
		Skupaj	3.350,40	

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (Karta št.1: Pregledna karta).

Splošni opis gozdnogospodarske enote

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

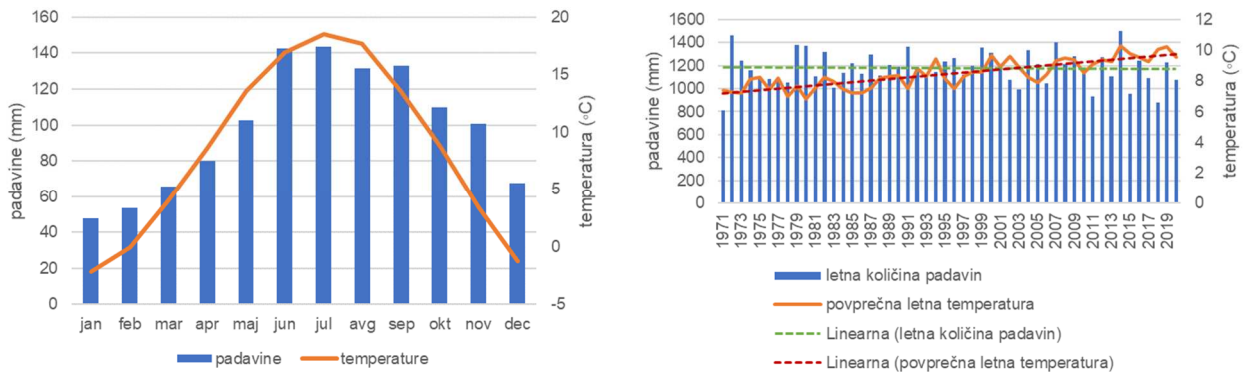
GGE Remšnik zajema osrednji del Kozjaka z najnižjo točko pri reki Dravi (296 m) ter najvišjo točko na Sršenovem vrhu na Kapli (963 m).

Leži na južnem pobočju Kozjaka, ki je sestavljeno iz obdravskega hrbta, od koder se teren strmo spušča k reki Dravi, ter iz južnega pobočja antiklinale ob avstrijski državni meji. Vmes pa se vleče od vasice Remšnik pa vse do vasice Kapla ozka sinklinala. Po vrhu severne antiklinale, ki je tudi državna meja, poteka razvodnica med rekama Dravo in Muro. Obdravski antiklinalni svod pa se ni uveljavil kot razvodnica, saj so ga prerezali močni dravski pritoki (Brezniški potok, Potočnikov jarek in Javnik).

1.1.3 Podnebne značilnosti

Za podnebni podtip zmerno celinsko podnebje osrednje Slovenije je referenčna meteorološka postaja Šmartno pri Slovenj Gradcu (444 m n. v.). Za obdobje 1971–2020 znaša povprečna letna temperatura 8,5 °C in se je glede na referenčno obdobje 1961–1990 povišala za 1,8 °C. Povprečna aprilaska temperatura je nižja od oktobrske. Najtoplejši mesec leta je julij, s povprečno temperaturo zraka 18,5 °C, najhladnejši pa januar s povprečno temperaturo –2,2 °C. V referenčnem obdobju 1961–1990 je bila meseca julija povprečna temperatura zraka 17,6 °C, januarja pa –3,4 °C. V povprečju letno pade 1.179 mm padavin (1.000 do 1.300 mm). Največ padavin pade v povprečju julija (143 mm), najmanj pa januarja (47,9 mm).

Grafikon 1 prikazuje letno gibanje temperature in padavin (grafikon levo) ter spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 z napovedi sprememb v prihodnjih desetletjih (grafikon desno).

Grafikon 1: Letno gibanje temperatur in padavin (grafikon levo) ter spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 z napovedi sprememb v prihodnjih desetletjih (grafikon desno) za referenčno meteorološko postajo Letališče Edvarda Rusjana Maribor

Podnebje ima vse značilnosti subalpskega podnebja z močnim subkontinentalnim vplivom panonskega obrobja.

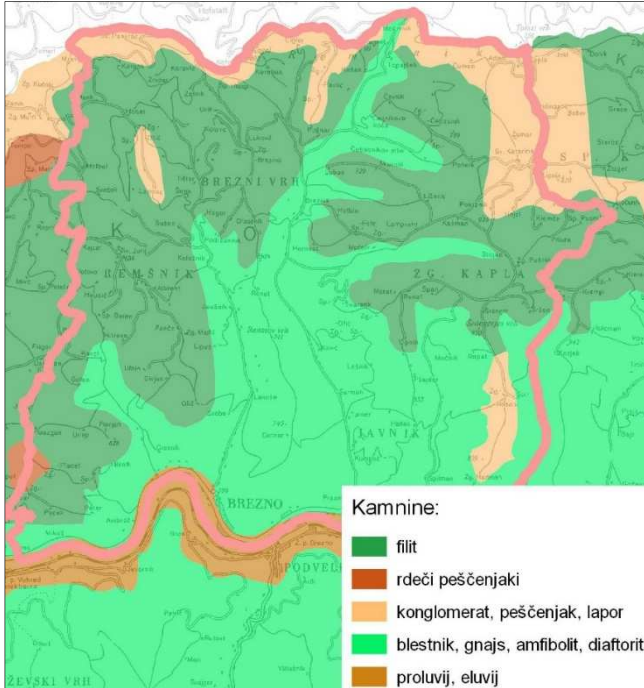
Po podatkih padavinske postaje na Remšniku, za obdobje 1981–2010, je bila povprečna višina letnih padavin 1.180 mm. Največ jih pade v poletnih mesecih, najmanj pa v mesecu januarju in februarju (ARSO, 2022). Povprečna dolžina vegetacijske dobe pri temperaturnem pragu 10 °C, v obdobju 1971–2000, je 161 dni (ARSO, 2022). V vsej vegetacijski dobi je v povprečju dovolj padavin in gozdna vegetacija v splošnem ne trpi zaradi poletne suše. Vodna bilanca je ugodna. Neugodno je le to, da prihajajo poletne padavine večinoma v obliki neviht in nalivov, ko vegetacija vode ne more prav izkoristiti, na strmih pobočjih pa povzroča erozijo. Prvi sneg pogosto zapade že oktobra, zadnji pa tudi maja.

Povprečne mikroklimatske vrednosti se v zelo reliefno razgibanem svetu močno razlikujejo in se odražajo v hitri menjavi oblik in razvojnih stopenj vegetacije ter njene pestrosti.

1.1.4 Hidrološke razmere

Vodo z območja enote odvaja reka Drava, v katero se stekajo Štimpaški, Brezniški, Potočnikov, Ledergaški in Javniški potok. Največja sta Brezniški in Potočnikov. Vsi ti potoki in pritoki so hudourniškega značaja in ob obilnejših padavinah povzročajo škodo predvsem na lokalnem cestnem omrežju.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Kozjak je eden od tektonskih blokov Vzhodnega Alpinika in predstavlja podaljšek Svinške planine in Golice iz Avstrije (Trajanova, 2020). Osnovo bloka na obravnavanem območju predstavljajo metamorfne kamnine paleozojske starosti (gnajs, blestnik, amfibolit), na njih pa so narinjeni filiti in permsko triasne sedimentne kamnine (konglomerati, peščenjaki, laporji). Ob reki Dravi je ozek pas mlajših sedimentov (GeoZS, 2003).

Na območju GGE Remšnik prevladujejo različne oblike distričnih rjavih tal, ki na grebenih preidejo v ranker, ob jarkih pa v koluvialno-deluvialna tla. Redkeje se ponekod predvsem na manj kislih sedimentnih kamninah in filitu pojavijo evtrična rjava tla.

Karta 2: Matična podlaga v GGE Remšnik (GeoZS, 2003)

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Površina celotnega območja gozdnogospodarske enote obsega 4.635,73 ha. Od tega je 3.350,40 ha gozdov. Gozdnatost je 72,3 %.

Celotno območje GGE Remšnik pripada gozdnati krajini.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Gozdnata krajina	3.350,40	4.635,73	72,3	100
Skupaj	3.350,40	4.635,73	72,3	100

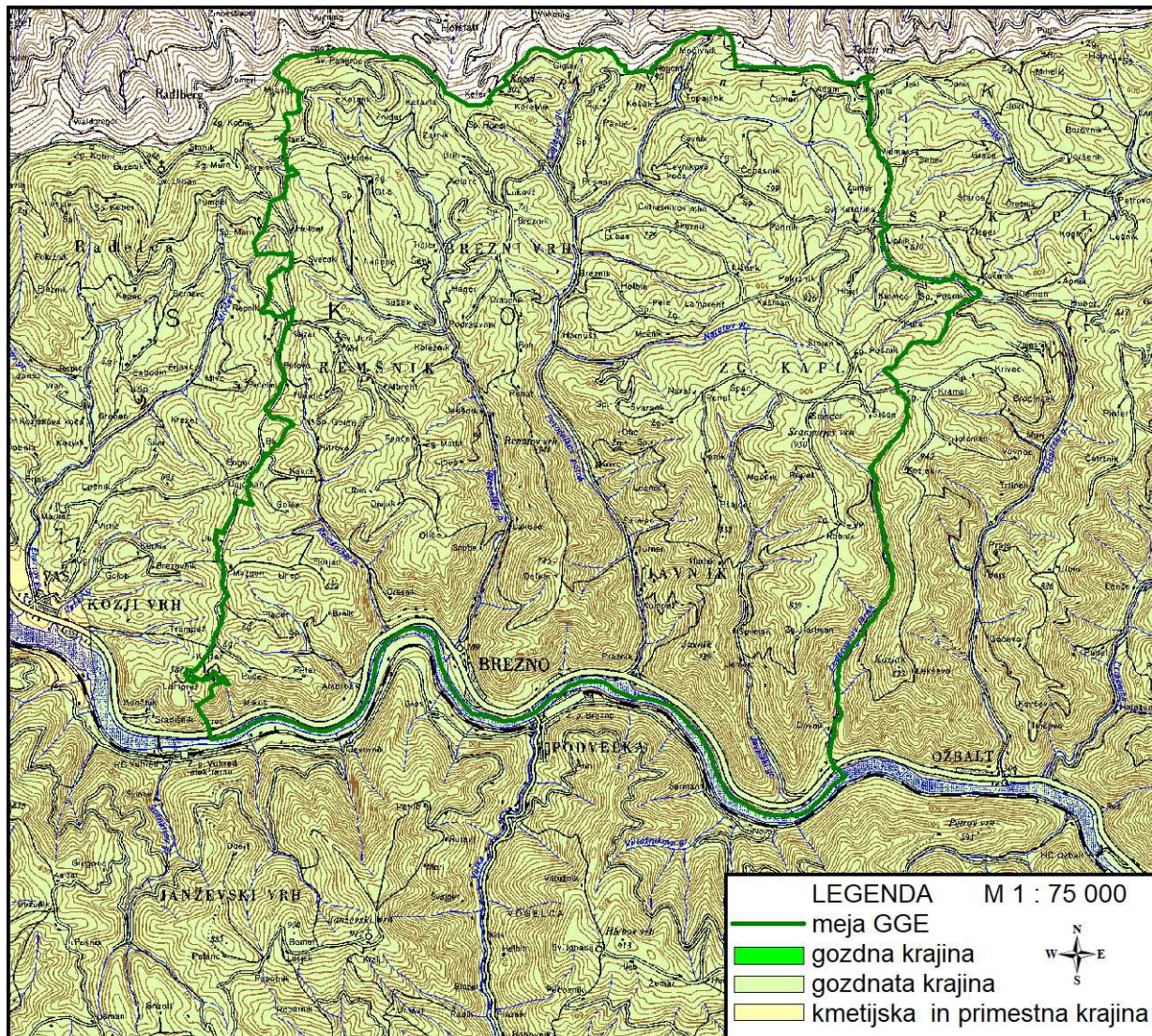
Ob opisovanju sestojev je bilo med ostalimi gozdnimi zemljišči izločenih 38,70 ha daljnovodov in 0,34 ha obor za divjad. Znotraj gozdnega prostora je bilo izločenih 6,52 manjših ekstenzivnih travniških površin (senožeti in lazi), 25,64 ha zaraščajočih površin in 23,87 ha javnih prometnic (infrastrukturni objekti).

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	4.635,73	100,00
Gozd	3.350,40	72,27
Ostala gozdna zemljišča	39,04	0,84
- daljnovodi	38,70	0,83
- obore	0,34	0,01
- rušje	-	-
Gozdni prostor	56,03	12,09
- močvirja	-	-
- pobočni grušči	-	-
- skalovja in površine nad gozdno mejo	-	-
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	6,52	0,14
- zaraščajoče površine	25,64	0,55
- infrastrukturni objekti	23,87	0,51
- drugo (vodotoki..)	-	-
Negozdni prostor	-	-
- zaraščajoče površine	-	-
- ostale površine znotraj gozda	-	-

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

Karta 3: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Gozdnogospodarska enota v preteklosti ni bila podrobno fitocenološko kartirana. Gozdne združbe so bile določene pri opisu sestojev na terenu na nivoju sestojev.

Gozdovi obravnavane enote ležijo v celoti v gorskem predelu preddinarskega fitoklimatskega teritorija (povzeto po Koširju, 1994), po fitogeografski razdelitvi (povzeto po Wraberju, 1969) pa v alpskem območju.

Gozdna vegetacija obravnavane enote je zaradi kamninske sestave in klimatskih značilnosti precej enolična in jo opredeljujejo predvsem reliefne značilnosti. V enoti prevladujeta dve skupini rastišč: bukova in jelova. Na strmih in sušnih pobočjih prevladujejo bukovi gozdovi, senčne lege dolin pritokov ter blago razgiban svet pa poraščajo jelovi gozdovi.

Kisloljubno gradnovo bukovje porašča strma, sušna pobočja, ki segajo od Dravske doline do približno 900 m nmv. Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico se v enoti pojavlja v gorskem pasu na nekoliko manj sušnih hladnejših legah. Za ohranjene sestoje tega rastiščnega tipa je značilno, da je bukvi v znatnem deležu primešana jelka. Zaradi velike reliefne razgibanosti terena je pas bukovja velikokrat pretrgan s paraklimaksnimi združbami jelke ter na manjših površinah z združbami plemenitih listavcev in jelševji. Največje površine v enoti pokriva Jelovje s praprotni. Zaradi paraklimaksnega značaja ni vezano na vegetacijski pas. Jelovje s trikrpim bičnikom se pojavlja na vlažnih, hladnih, manj nagnjenih zemljiščih. Pobočno velikojesenovje je vezano na vlažne jame in jarke ter povirna pobočja, večinoma na strmih zemljiščih in v hladnih senčnih legah ter na plitva močno skeletna in humozna sveža vlažna in rahla neustaljena tla. Na skeletnih, sušnih, izpranih tleh se pojavlja Kisloljubno rdečeborovje, ob vznožju pobočij ob Dravi in njenih pritokov se pojavlja Predalpsko gradnovo belogabrovje.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	6,03	0,2
52100	Nižinsko črnojelševje	6,03	0,2
23	gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	6,98	0,2
54200	Predalpsko gradnovo belogabrovje	6,98	0,2
26	podgorska bukovja na silikatnih kamninah	360,45	10,8
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	360,45	10,8
28	gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	1.015,62	30,3
78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	1.015,62	30,3
30	javorovja, velikojesenovja in lipovja	51,35	1,5
60100	Pobočno velikojesenovje	51,35	1,5
33	kisloljubna rdečeborovja	23,46	0,7
74100	Kisloljubno rdečeborovje	23,46	0,7
36	jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	1.886,51	56,3
77100	Jelovje s praprotni	1.170,94	34,9
77200	Jelovje s trikrpim bičnikom	715,57	21,4
	Skupaj	3.350,40	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3)

Opis pomembnejših gozdnih rastiščnih tipov**73100 - Kisloljubno gradново bukovje¹**

Latinsko ime²: *Quercus-Luzulo-Fagetum*, syn.³: *Castaneo-Fagetum*.

Razširjenost: Na obravnavanem območju je razširjen od nižin pa do 700/900 m Pohorja. Je GRT spodnjega dela gorskega pasu.

Rastišče: Prisojne, srednje strme do strme lege. Rastišča so sušna.

Talni tip in matična podlaga: Matična podlaga je nekarbonatna. Tla so srednje globoka do globoka tipična distrična rjava tla s prhnino in surovim humusom. Zaradi prisojnih leg so razmeroma sušna.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), navadna smreka (*Picea abies*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*) idr.

Grmovna plast je slabo razvita. Pojavljajo se: navadna krhlika (*Frangula alnus*), leska (*Corylus avellana*), srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*) idr.

Zeliščna plast: belkasta bekica (*Luzula luzuloides*). Spremljevalke: gozdna šašulica (*Calamagrostis arundinacea*), ciklama (*Cyclamen purpurascens*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), savojska škržolica (*Hieracium sabaudum*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*), škrlatnordeča zajčica (*Prenanthes purpurea*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), navadna zlata rozga (*Solidago virgaurea*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*) idr.

Rastiščni koeficient: 11.

78100 - Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico¹

Latinsko ime²: *Luzulo-Fagetum*

Razširjenost: Aconalno naseljuje tople suhe lege v srednjem in spodnjem delu montanskega pasu.

Rastišče: Pretežno tople lege v nadmorskih višinah od 400 do 1.600 m, zmerno strmi do strmi nagibi, pobočja so srednje kamnita, enakomerno razbrazdana z ustaljenimi jarki in grebeni. Rastišča so občasno sušna, temperaturni ekstremi so izrazitejši.

Talni tip in matična podlaga: Petrografski substrat tvorijo silikatne kamnine z zmernim deležem bazičnih elementov ali bazični silikati. Srednje globoka distrična rjava tla s surovim humusom in prhnino. Humusni sloj je zelo plitev.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), navadna smreka (*Picea abies*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), jelka (*Abies alba*), jerebika (*Sorbus aucuparia*).

Grmovna plast: zelo slabo razvita, podmladek drevesnih vrst in malina (*Rubus idaeus*).

Zeliščna plast: belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), gozdne šašulice (*Calamagrostis arundinaceae*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), fuksov grint (*Senecio fuchsii*), zajčica (*Prenanthes purpurea*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), gozdna bekica (*Luzula sylvatica*), vretenčasti salomonov pečat (*Polygonatum verticillatum*), bela čmerika (*Veratrum album*), koprivolistni jetičnik (*Veronica urticifolia*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*).

Rastiščni koeficient: 9.

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

77100 - Jelovje s praprotni¹

Latinsko ime²: *Dryopterido-Abietetum*, syn.³: *Galio rotundifolii-Abietetum*.

Razširjenost: Naseljuje hladna severna pobočja ter globlje in senčne jarke.

Rastišče: Razprostira se v nadmorskih višinah od 300 do 900 m, kjer prevladujejo hladne lege, strma do zmerno nagnjena pobočja, vlažni jarki s poudarjeno orografsko pogojeno zračno vlago. Gre za visoko produktivna rastišča.

Talni tip: Distrična rjava tla na filitu in distrična rjava tla na miocenskih peskih, peščenjakih in konglomeratih, s sprsteninasto in prhninasto-sprsteninasto obliko humusa. Matična podlaga je po navadi zmes nekarbonatnih in karbonatnih kamnin. Tla so rahla, ilovnata, sveža, skeletoidna, bogata z rastlinam dostopnimi hranilnimi snovmi. Ugodne talne in zračne vlažnostne razmere pogojujejo bujno rast vegetacije.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna bukev (*Fagus sylvatica*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*).

Grmovna plast: v njej se pojavlja pomladek drevesnih vrst. Med grmovnimi vrstami so pogostejše: srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*), leska (*Corylus avellana*), malinjak (*Rubus idaeus*), črni bezeg (*Sambucus nigra*).

Zeliščna plast: navadna pižmica (*Adoxa moschatellina*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), borerjeva glistovnica (*Dryopteris affinis* subsp. *borreri*), neprava glistovnica (*Dryopteris affinis* subsp. *affinis*), bodičnata glistovnica (*Dryopteris carthusiana*), širokolistna glistovnica (*Dryopteris dilatata*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), hrastovka (*Gymnocarpium dryopteris*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), rumenkasta bekica (*Luzula luzulina*), dvolistna senčnica (*Maianthemum bifolium*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), bukovičica (*Phegopteris connectilis*), luskastodlakava podlesnica (*Polystichum setiferum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), bukova krpča (*Thelypteris limbosperma*).

Mahovna plast: *Eurynchium striatum*, *Thuidium tamariscinum*, *Atrichum undulatum*, *Mnium cuspidatum*, *Mnium undulatum*, *Marchantia polymorpha*, *Plagiochila asplenioides*.

Rastiščni koeficient: 17.

77200 - Jelovje s trikrpim bičnikom¹

Latinsko ime²: *Bazzanio-Abietetum*, syn.³: *Bazzanio-Abietetum*.

Razširjenost: Kot paraklimaksni GRT ni vezana na vegetacijski pas. Pojavlja se širom po Sloveniji.

Rastišče: Uspeva v klimacondalnem in vegetacijskem pasu gorskega in visokogorskega bukovega gozda. Naseljuje ravne ali rahlo nagnjene predele. Osnovni pogoj za razvoj družbe je razmeroma revna petrografska podlaga, na srednje globokih do globokih tleh s še dobrim talnim vodnim režimom, vendar nikoli s prekomerno navlaženostjo tal, ki bi lahko sprožila proces pseudoglejizacije.

Talni tip: Distrična rjava tla, razvila so se na kisljih, metamorfni, nekarbonatnih kamninah. Distrična rjava tla opredeljuje ohrični, plitev, blede obarvan horizont, ima slabo izraženo strukturo in je zelo trd, ko je suh. Plitev humusno akumulativen A horizont se nadaljuje v tipičen kambičen Bv horizont, ki je ilovnat in rumenorjave barve. pH vrednost tal je nižja od 5. Organska snov je slabše razkrojena, favna bogata, a maloštevilna po vrstah.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*).

Grmovna plast: je slabo razvita, v njej se pojavlja pomladek omenjenih drevesnih vrst in jerebika (*Sorbus aucuparia*). Med grmovnimi vrstami je najpogostejša srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*).

Zeliščna plast: navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), širokolistna glistovnica (*Dryopteris dilatata*), navadna glistovnica

(*Dryopteris filix-mas*), svilničasti svišč (*Gentiana asclepiadea*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), alpski in gozdni planinšček (*Homogyne alpina*, *H. sylvestris*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), dlakava bekica (*Luzula pilosa*), brinolistni lisičjak (*Lycopodium annotinum*), kijasti lisičjak (*Lycopodium clavatum*), gozdni črnilec (*Melampyrum sylvaticum*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), zdravilni jetičnik (*Veronica officinalis*).

Mahovna plast: *Bazzania trilobata*, *Rhytidiadelphus loreus*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Plagiothecium undulatum*, *Polytrichum formosum*.

Rastiščni koeficient: 15.

1.1.8 Živalski svet

Splet številnih dejavnikov, od velike gozdnosti in lege v prostoru, do relativno majhne poseljenosti in ugodnih rastiščnih razmer, uvršča ves gozdnati prostor GGE v območje, kjer imajo številne prostoživeče živali ugodne življenjske razmere.

Paleta živalskega sveta na Kozjaku je zelo pestra, največ je zbranih podatkov o sesalcih in pticah, nekoliko bolj skromni so podatki o ostalih skupinah. Prisotnost posameznih vrst je v tesni soodvisnosti z načinom gospodarjenja z gozdom in od obremenjenosti okolja z negativnimi vplivi.

Sami habitatni tipi, kot biološko ali biotopsko značilne in prostorsko zaključene enote ekosistema, v obravnavani GGE še niso bili popisani. Evropsko pomembni habitatni tipi so vključeni v evropsko ekološko omrežje NATURA 2000. V GGE so izločena območja s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na 2. stopnji. To so gozdovi na območju Natura 2000, na območju EPO ter gozdovi na območjih mirnih con in zimovališč.

V opisu živalskega sveta se omejujemo samo na kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so na območju Natura 2000 (Naravovarstvene smernice, 2022) in na najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova.

V Preglednici 5 so navedene najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova v GGE Remšnik:

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije *	Ekspertna ocena o stanju habitata *
Evropska srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Travišča, polodprt gozdni prostor, koridorji za prehod med ekosistemi, ustrezna dolžina gozdnega roba	Stabilna	Ugodno stanje habitata
Navadni jelen (<i>Cervus eleaphus</i>)	Strnjeni gozdni kompleksi s pasišči	Stabilna/narašča	Ugodno stanje habitata
Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	Strmi odmaknjeni predeli nad reko Dravo in strmi predeli pritokov	stabilna	Ugodno stanje habitata
Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	Strnjeni gozdni kompleksi s travniki in njivami	Stabilna/narašča	Ugodno
Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	Travniki, njive, omejki	V upadanju	Manj ugodno
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	Kmetijska do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov	Stabilna	Ugodno
Kuna belica (<i>Martes foina</i>)	Agrarna do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov. Prisotnost strmih skalnatih in nedostopnih pobočjih in opušenih kmetijskih objektov.	Stabilna	Ugodno

*Opomba: Oceni stanja habitata in stabilnost populacije sta podani na podlagi podatkov o odvzemu posamezne vrste in izkustveno.

Sesalci

Na obravnavanem območju GGE je dokumentiranih okoli dvajset vrst sesalcev. Najpogostejša je **srnjad**, ki se v GGE zadržuje skozi vse leto. Njena relativna številčnost pada z višjimi nadmorskimi višinami. Ta vertikalna razširjenost je pogojena z vplivom mikroklimatskih razmer in vplivom kulturne krajine. **Jelenjad** se pojavlja večinoma v vzhodnem delu GGE, v strnjenih gozdnih kompleksih. **Gams** je razširjen predvsem v južnem delu GGE, na prisojnih strmih in skalovitih predelih nad Dravsko dolino. Redno se v zmernem številu pojavlja tudi **divji prašič**. **Poljski zajec** je postal že prava redkost na območju celotne GGE. Med **mesojedci** se pojavljajo lisica, kuna belica in kuna zlatica. Slednja je zelo redka. Prisotni so tudi jazbec, dihur, hermelin in podlasica. V GGE najdemo še vrsto manjših **žužkojedih sesalcev** (ježi, krti, rovke, miši, netopirji ...).

V viru Sesalci Slovenije (Kryštufek, 1991) je z veliko verjetnostjo mogoče opredeliti prisotnost naslednjih redkih in ogroženih vrst sesalcev: veliki podkovnjak, navadni netopir, širokouhi netopir, planinski zajec.

Ptice

Raznoverstnost ptic v GGE je velika. Na jugu meji GGE po reki Dravi, ki spada med dobro raziskane IBA območja. Na ornitološki pomen Drave v tem delu toka kaže tudi seznam nahajališč različnih vrst ptic: mali ponirek, siva čaplja, labod grbec, raca mlakarica, kragulj, skobec, kanja, gozdni jereb in druge.

Plazilci

Na območju najdemo tudi nekaj vrst plazilcev, med njimi živorodno kuščarico ter nekaj vrst kač (kobranka, belouška, gož, gad).

Kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 v GGE Remšnik

V spodnji preglednici so opisane pomembnejše oz. kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so predlagane na območju Natura 2000.

Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Hrošči			
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki	Zamočvirjeni gozdovi v ravninah, v kolinski ter montanski coni, ki so večinoma porasli s črno ali sivo jelšo, ponekod tudi v smrekovo jelševih sestojih	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Metulji			
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	SAC (POO) Vzhodni Kozjak SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki	Listnati do mešani presvetljeni gozdovi od nižin do 1.000 m nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem in vrstno bogatimi travniki v bližini gozdov	Ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
Gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>)	SAC (POO) Vzhodni Kozjak	Potrebuje listnate do mešane presvetljene in vrzelaste gozdove z drevesnimi vrstami iz rodov jesen (<i>Fraxinus</i>), topol (<i>Populus</i>) in vrba (<i>Salix</i>), z visokim deležem grmovja v podrasti in gozdnih robovih, z dobro razvitim zeliščnim slojem kot tudi vrstno bogate travnike v neposredni bližini, v dolinah potokov in rek od nižin do 800 metrov nadmorske višine	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Dvoživke			
Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SAC (POO) Vzhodni Kozjak	Zavetja pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

Se nadaljuje

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Raki			
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*	SAC (POO) Vzhodni Kozjak SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki	Poseljuje manjše senčne hribovske ali nižinske potoke z naravno razgibano morfologijo ter razmeroma hitrim stalnim vodnim tokom. večina najdišč koščaka (več kot 80 %) leži med 200-600 m nadmorske višine ter v vodah s povprečnim strmcem manj kot 15 0/00 (15 m na 1000 m potoka).	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Kačji pastirji			
Veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	SAC (POO) Vzhodni Kozjak	Naseljuje manjše (širina največkrat do 1 meter) naravno ohranjene potoke, pretežno v gozdu ali na njegovem robu z bolj ali manj stalnimi vodnimi tokovi (čeprav lahko potočki poleti na površini tudi čisto presahnejo - ličinke se tedaj zakopljejo v vlažnejše plasti). ohranjena mora biti pestra strukturiranost vodotoka s tolmuni in plitvimi deli, z ustrežno struktura dna, v katerega so zakopane ličinke (fina mivka ali pesek s tanko plastjo organskega detrita ali mulja).	Ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
Netopirji			
Mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	SAC (POO) Divjakova jama	Tople zavetrne doline z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Zimska zatočišča so globlji deli jam s T 5 -11°C, med poletnimi zatočišči pa so prevladujoča podstrešja stavb, redkeje jame. območje dejavnosti je do cca 250 ha, prehranjevalni habitat pa je gozd, voda, pašniki.	Slabo stanje ohranjenosti (U2)**

VIR: Poročilo HT 2019 – poročanje po habitatni direktivi (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; PUN2000 iz leta 2014).

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina gozdov ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena z digitalizacijo gozdnega roba načrtanega ob terenskem popisu gozdov, s pomočjo DOF (CAS 2019) in digitalnega modela krošenj lidarskega skeniranja leta 2014. V zadnjem ureditvenem obdobju se je površina gozdov povečala za 17,29 ha. Do povečanja površin gozdov v obravnavani gozdnogospodarski enoti je prišlo zaradi natančnejše digitalizacije gozdnega roba in vključevanja gozdnih cest v gozd, ki so bile v preteklem ureditvenem obdobju iz gozda izločene. Krčitev je bilo 15,91 ha.

V GGE prevladujejo zasebni gozdovi (83,3 %). Delež državnih gozdov se je glede na stanje ob urejanju pred desetimi povečal za 0,3 odstotne točke.

Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	2.792,48	557,92	3.350,40
Delež (%)	83,3	16,7	100,0

Skupno število vseh zasebnih posesti je 364. Posesti večje od 10 ha obsegajo 73,1 % površin zasebnih gozdov. Povprečna gozdna posest meri 7,67 ha in se je v zadnjih 10-tih letih povečala za 1,01 ha. Ugodna posestna struktura je temelj za načrtno gospodarjenje z gozdom.

Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov).

Velikost gozdne posesti	Število posesti	Površina ha	Delež %	Pov. posest ha
do 1 ha	120	24,83	0,9	0,21
1 do 5 ha	84	233,74	8,4	2,78
5 do 10 ha	68	491,45	17,6	7,23
10 do 30 ha	72	1.165,09	41,7	16,18
30 do 100 ha	20	877,40	31,4	43,87
nad 100 ha	0	0,00	0,0	0,00
Skupaj:	364	2.792,51	100,0	7,67

Slabih 45 % od vseh lastnikov ima v lasti samo slabe 3 % površin gozdov. V velikostnih razredih posesti med 10 in 100 ha je 6,4 % od vseh lastnikov, ki lastijo 36,7 % površin gozdov. V teh velikostnih razredih posesti so lastniki celkov, katerim gozd predstavlja pomemben ali glaven vir dohodkov.

Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	44,5	44,6	2,9	2,9
1 do 5 ha	36,4	81,0	30,7	33,6
5 do 10 ha	12,7	93,7	29,7	63,3
10 do 30 ha	5,8	99,5	31,0	94,2
30 do 100 ha	0,6	100,0	5,7	100,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0		100,0	

V zadnjih desetih letih se je povečal delež lastnikov v velikostnih razredih gozdne posesti do 1 ha in 1 do 5 ha ter zmanjšal v razredih 5 do 10 ha, 10 do 30 ha in 30 do 100 ha. Skupno število lastnikov gozdov v GGE Remšnik je 909.

Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2012	Delež (%) Leto 2022	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	37,2	44,5	405	405
1 do 5 ha	34,1	36,4	331	736
5 do 10 ha	15,9	12,7	115	851
10 do 30 ha	10,5	5,8	53	904
30 do 100 ha	2,3	0,6	5	909
nad 100 ha	0,0	0,0	0	909

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Enota je zaradi državne meje z Avstrijo na zgornji strani enote in oblike slemen ter erozijskih jarkov deljena na štiri gravitacijska območja in sicer Remšnik, Potočnikov jarek, Kapla in Čermenica. Vsaka od teh gravitacij je preko dolinskih cest vezana na glavno prometno žilo, to je državno cesto Maribor – Dravograd. V obravnavani enoti je 36,7 km gozdnih cest in 83,9 km javnih cest.

Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	29,1	7,6	36,7	11,0
Javne ceste	75,1		75,1	22,5
Skupaj	104,2		111,8	33,4

Opomba: pri izračunu cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste. Za produktivne ceste smo upoštevali tiste, ki potekajo skozi gozd ali v bližini gozda (do 200 metrov) in je na njih mogoče nakladati les.

Relief močno vpliva na odprtost gozdnega prostora s prometnicami, saj so za enoto značilna strma pobočja in jarki, velike relativne višine, ozke doline, hrbti in grebeni pa so precej zaobljeni. Sočasno so za enoto značilni manjši zaselki na vrhovih slemen (Kapla, Remšnik) ter razpršena poseljenost v obliki celkov, zato je velik delež gozdnih cest takih, ki sočasno odpirajo tudi posamezne gorske

kmetije in imajo zato bolj povezovalno vlogo kot lesno proizvodno. Gostota vseh produktivnih (gozdnih in javnih) cest v enoti znaša 33,4 m/ha in zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi. Gostota produktivnih cest v enoti se v zadnjem desetletju ni bistveno spremenila, kvaliteta javnih cest pa se je izboljšala, saj so manjše podeželske občine v svojih razvojnih programih poudarile predvsem razvoj infrastrukture. Zaradi relativno strmih cest in hudourniškega značaja območja predstavljajo vsakoletni problem škode na cestnem omrežju ob obilnejših padavinah. Potoki v enoti imajo izrazito hudourniški značaj, ki ob silovitih nalivih zmorejo v relativno kratkem času povzročiti velike poškodbe na cestnem omrežju. Poudariti je potrebno tudi pogojno primernost javnih cest za gospodarjenje z gozdovi, saj je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo pri delih v varovalnem pasu oziroma na cestnem telesu.

Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v gospodarski enoti

Šifra	Potek	Dolžina (m)
121047	Odcep Švarank	2.484
121064	Dajčman - Kavcl	465
121067	Mazgan - Brnik	1.011
121068	Odcep Palko	729
121069	Bajs - Štimpah	2.219
121070	Šarman žaga - Snobe meja	959
121073	Močilnik most - Regent	1.482
121080	Kompar - Kristan	494
121081	Drasank - Renat	1.563
121082	Čebasnik mlin	864
121086	Krivc jama - Harlak	4.673
121087	Šarman - Košt	2.221
121088	Ledergaški jarek – Šranger korito	2.488
121090	Odcep Ofič	1.570
121091	Odcep Plošnik	538
121092	Kovač Nacl - Javnek	815
121093	Robnik korito - Firšt	3.101
121105	Pušnar	778
121106	Hanušter	556
121107	Sršenov vrh	573
121128	Marhl – odd 32	1.241
121129	Odcep Žnidar	685
121147	Klemče	798
121148	Suškovo	707
121149	Suškova kajša	1.043
121154	Potočnik - Potočnikova kajša	482
121155	Renat - Ditner	817
121158	Mevc - Ginek	723
121159	Klemče	641
	Skupaj	36.724

Gozdne ceste so v občini Podvelka (24,3 km) in v občini Radlje ob Dravi (12,4 km). V zasebnih gozdovih je 28,0 km gozdnih cest, v državnih gozdovih pa 8,7 km gozdnih cest.

Glede na namen, rabo in tehnične elemente se gozdne ceste razvrščajo v naslednje kategorije:

- 1 % je razvrščenih v kategorijo G1 (gozdne ceste na katerih je poleg prometa, namenjenega gospodarjenju z gozdovi, pomemben tudi vsakodnevni javni promet, ki lahko doseže tudi več kot 50 %). Te ceste so stalno prevozne, na njih se izvaja tekoče in periodično vzdrževanje.
- 22 % je razvrščenih v kategorijo G2 (gozdne ceste, ki odpirajo več kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Na teh cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetije.
- 77 % je razvrščenih v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Na teh cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetije.

Traktorsko spravilo lesa se uporablja skoraj na celotni površini gozdov (94,2 %), s tem da je na dobri četrtini površine gozdov (16,9 %) traktorsko spravilo kombinirano še z ročnim predspravilom. Povprečna spravilna razdalja znaša okoli 400 metrov. Obsežen vetrolom v letu 2017 je imel za

posledico, da so se zaradi pomanjkanja žičničnih kapacitet in potrebe po hitri sanaciji poškodovanih iglastih sestojev zgradile številne vlake, ki so dodatno odprle terene, ki so sicer bolj primerni za žičnično spravilo. Tako je, kljub dolgim strmim pobočjem nad dolino reke Drave, le še 5,8 % površine enote primerne za spravilo lesa z žičnico.

Preglednica 13/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	2.584,80	77,3	8,4	61,1	24,5	4,5	1,5	0,0
Z žičnico	193,65	5,8	1,1	70,3	12,0	16,6	0,0	0,0
Kombinirano I	563,17	16,9	14,0	56,9	22,6	6,5	0,0	0,0
Skupaj	3.341,62	100,0	8,9	61,0	23,5	5,5	1,1	0,0

Kombinirano I: kombinacija ročnega ali animalnega in traktorskega spravila;

V zasebnih gozdovih pri spravilu lesa prevladujejo kmetijski traktorji z zelo različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Tipi traktorjev, različnih starosti, so zelo raznoliki in se v zadnjem obdobju povečujejo tako po dimenzijah kot močeh motorjev. Če so v preteklem obdobju še prevladovali traktorji z močmi med 35 in 65 kW, je danes večina v razponu 60 - 100 kW. Večinoma so ti traktorji opremljeni z montažnimi tritočkovnimi vitli na katerih je vse pogosteje montiran daljinski radijski upravljalnik. Vse pogosteje se les spravlja iz gozda s traktorskimi prikolicami z nakladalnim dvigalom, katerih število se je v zadnjih letih močno povečalo. Lastniki traktorjev opremljenih z vitli opravijo spravilo lesa tudi v okviru med soseske pomoči ali kot dopolnilno dejavnost na kmetiji. Sečnjo v večini primerov večji lastniki opravijo sami, v drobni posesti pa je vse bolj prisotno najemanje storitve sečnje in spravila.

V državnih gozdovih se za spravilo lesa uporabljajo adaptirani kmetijski traktorji s pogonom na vsa kolesa, opremljeni z daljinsko vodenimi več bobenskimi vitli in pa v zadnjem času vse pogosteje kombinacije strojne in ročne sečnje ter spravila.

Na terenih, kjer je predvideno spravilo lesa z žičnicami, se dejansko sečnja in spravilo le redko izvaja. Glavni razlog za razkorak med objektivnimi spravnimi razmerami in realizacijo spravila je velika razdrobljenost gozdnih posesti ter nepovezanost lastnikov. Zaradi tega trenutno spravilo lesa z žičnico za lastnike ni ekonomično. Sedanji lastniki tako bodisi ne izvajajo sečenj na teh terenih, bodisi raje spravljajo les s traktorji v kombinaciji z dolgim ročnim predspravilom.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Družbeno-gospodarske razmere v enoti so posledica njenega geopolitičnega položaja, ki je nastal po prvi svetovni vojni z določitvijo državne meje med Jugoslavijo in Avstrijo. Kljub temu, da od leta 2004 ni več fizične državne meje, pa se gospodarski tokovi niso bistveno spremenili. Zaradi velike oddaljenosti od večjih gospodarskih centrov, je marginalni položaj enote močno poudarjen.

Enota je bila v preteklosti predvsem izvor lesa, hidroenergije in delovne sile, le deloma pa živine, mleka in drugih kmetijskih proizvodov.

V enoti ni večjih proizvodnih obratov. Žage na posameznih kmetijah večinoma žagajo les za lastne in lokalne potrebe ter le manjše količine za trg.

Zadnje čase je na območju GGE opaža razvoj turistične dejavnosti.

Delovno aktivno prebivalstvo, v kolikor se ne ukvarja s kmetijstvom, išče zaposlitev v drugih krajih v dravski dolini, zadnje čase pa tudi v sosednji Avstriji.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

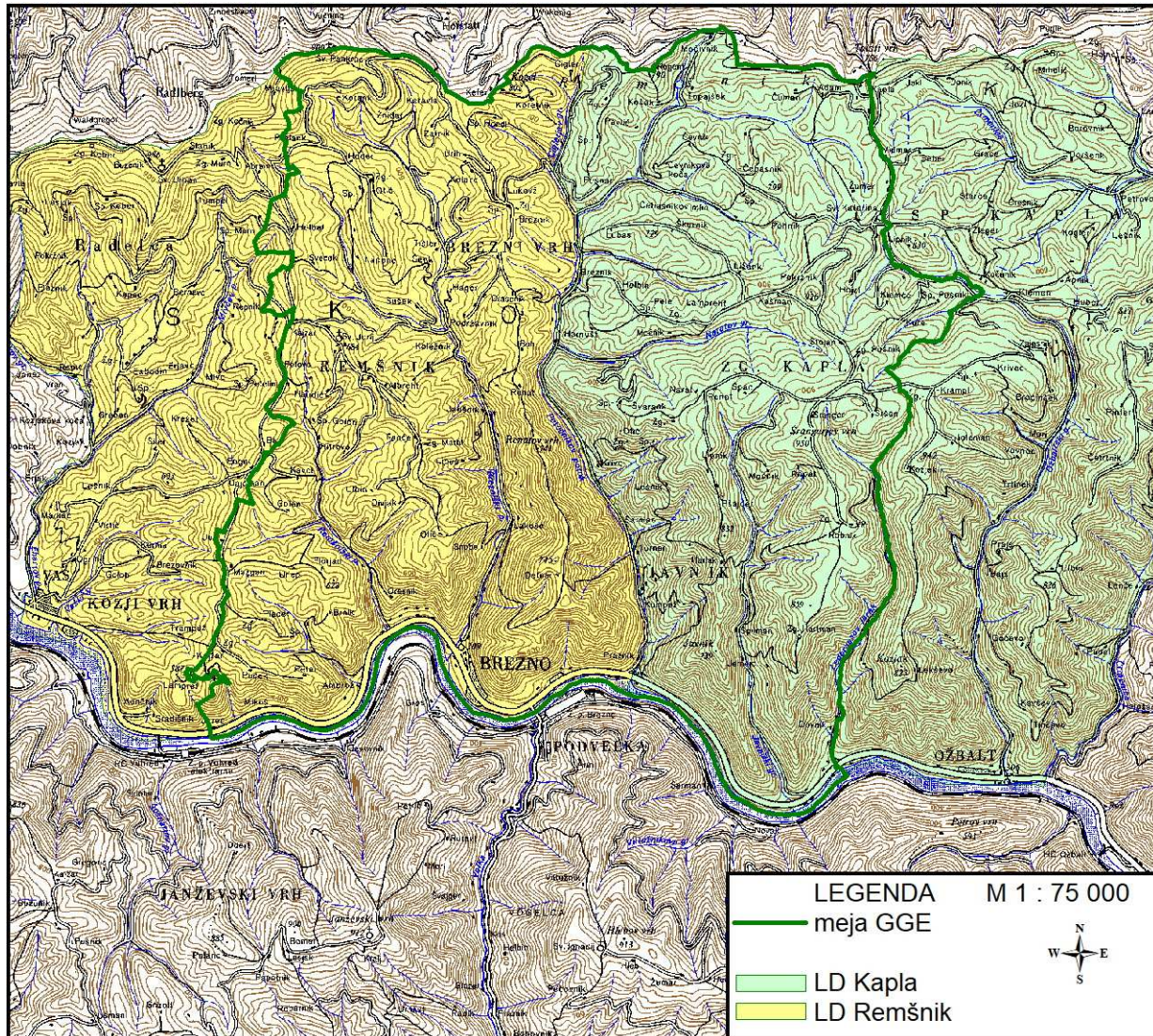
Na področju gozdnogospodarske enote z divjadjo upravljata dve lovski družini in sicer LD Kapla na polovici GGE in LD Remšnik na drugi polovici GGE. Obe lovišči spadata v VI. Pohorsko lovsko upravljavsko območje.

Najpomembnejša vrsta divjadi je srnjad, sledijo ji pa še jelenjad, gams in divji prašič. Od male divjadi so številčnejše prisotni še lisica, kuna belica in mestoma siva vrana.

Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0623	Remšnik	1.643,28	del
0625	Kapla	1.707,12	del
	Skupaj	3.350,40	

Karta 4: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Glavna kmetijska panoga v enoti Remšnik je govedoreja. S tržno proizvodnjo mleka in mesa se ukvarjajo predvsem večje kmetije. Ovčereja in svinjereja se pojavljata le v manjšem obsegu. Reja drugih malih živali, poljedelstvo in sadjarstvo le deloma zadovoljujejo potrebe lokalnega prebivalstva. Opremljenost kmetij in obseg kmetijske proizvodnje sta se v zadnjem obdobju zaradi aktivne kmetijske politike (Program razvoja podeželja) močno izboljšala.

1.5.3 Poselitev

Na območju GGE živi približno 1.500 prebivalcev, ki je skoncentrirano v zasekih v dravski dolini (Brezno, Javnik) in na Remšniku ter Kapli znotraj GGE. Poselitev je gostejša še ob prometnicah, ki vodijo do Remšnika in Kaple. Sicer je za pretežni del območja GGE značilna razpršena poselitev v obliki samotnih kmetij oz. celkov.

1.5.4 Infrastruktura

Območje GGE je zaradi državne meje z Avstrijo na zgornji strani enote in globokih jarkov po katerih so speljane glavne prometnice razdeljeno na štiri med sabo slabo povezana gravitacijska območja. Glavni jarki po katerih potekajo ceste so Brezniški potok, Potočnikov jarek ter izven območja GGE Mivčev potok na zahodu in Ožbaltski potok na vzhodu. Vsaka od teh gravitacij je vezana na glavno prometno žilo, to je državno cesto Maribor – Dravograd. V obravnavani enoti je 83,9 km javnih cest in 36,7 km gozdnih cest. Območje je z lokalno cesto preko prehoda na Breznem vrhu povezano z Oberhaagom v sosednji Avstriji.

Po desnem bregu Drave (izven območja obravnavane GGE) poteka železniška proga Maribor – Dravograd, z železniško postajo Brezno (v Podvelki), s skladiščnim prostorom za les in prostorom za nakladanje lesa na vagone.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

Na južnem delu GGE, po dravski dolini deloma tudi po gozdnem prostoru poteka 110 kV daljnovod. Tudi sicer je GGE preprejena s trasami visoko in nizko napetostnih elektrovodov, ki so le deloma kablirani.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

- 1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
- 2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
- 3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
- 4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

- lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza,
- dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v gozdnogospodarski enoti ni, gozdov z veliko požarno ogroženostjo pa je 56,72 ha. V gozdnogospodarski enoti prevladuje srednja požarna ogroženost (1.655,66 ha gozdov) in majhna požarna ogroženost (1.638,02 ha gozdov).

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november - marec) in v dolgih sušnih obdobjih v poletnem času, ko je tudi največji obisk ljudi v gozdovih. Problematično je izvajanje kmečkih opravil v času sušnih in vetrovnih obdobj, zlasti zažiganje travišč ter velik obisk turistov in rekreativcev v času poletne sezone (junij, julij, avgust). V poletni sezoni se obiskovalci gozdov pogosto odločajo za kurjenje (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja. Nevarnost predstavljajo tudi visokonapetostni elektrovodi nad reko Dravo in vse gostejši promet po cesti Maribor-Dravograd. Močnejše obiskana območja so okolica Odomovega tajhta, Lovske kočice Remšnik in planinske poti.

V preteklem desetletnem obdobju smo v gozdnogospodarski enoti zabeležili en gozdni požar. Julija 2012 je prišlo do talnega požara v odseku 38D na površini 0,90 hektarja. Vzrok je bil elektrovod. Požar ni povzročil večje škode v gozdu.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 12)

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Gozdnogospodarska enota je razdeljena na 38 oddelkov s povprečno površino 121,99 ha (v oddelek so vključene tudi negozdne površine) in na 184 odsekov s povprečno površino gozda 18,21 ha. Oddelki so oblikovani znotraj 8 katastrskih občin. Meje ureditvenih enot praviloma potekajo po naravnih mejah (grebeni, jarki, potoki), in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake) tako, da načeloma ne sekajo mej parcel. Če je mogoče, so odseki oblikovani tako, da zajemajo posest enega lastnika.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gospodarjenje z gozdovi v gozdnogospodarski enoti Remšnik je v pristojnosti Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Maribor, krajevne enote Podvelka.

Območje GGE je razdeljeno na dva revirja. Revir Remšnik s površino gozdov 2.169,44 ha, leži v celoti znotraj obravnavane GGE. Revir Ožbalt leži znotraj obravnavane GGE le z delom svoje površine (1.180,96 ha gozdov) in zajema jugozahodni del GGE.

Pristojna gozdarska inšpekcijska služba se nahaja v Dravogradu.

2. Prikaz funkcij gozdov

GGE zajema osrednji del kozjaškega pogorja - Kobansko in območje ob reki Dravi. Geografske značilnosti, raznolikost v rabi tal in njihov način izkoriščanja v veliki meri vplivajo na funkcije, ki so v gozdovih poudarjene. Da bi gozdovi lahko izpolnjevali zahteve gozdnih posestnikov in drugih uporabnikov prostora, smo pri izdelavi načrta ovrednotili funkcije gozdov, ugotovili nasprotja med različnimi rabami prostora ter nakazali smernice za rabo gozdov. Vrednotenje posameznih funkcij je povzeto po osnutku Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2021). Upoštewane so bile Naravovarstvene smernice ... (2022), Smernice s področja upravljanja z vodami ... (2020), grafični sloji portala e-vode in eVRD.

Ekološke funkcije so na 1. stopnji poudarjene na 1.127,39 ha in na 2. stopnji na 2.149,57 ha.

Razen Pohorja in Strojne je Kobansko edino silikatno hribovje v Sloveniji. Prevladujeta gozd in gozdnata krajina. Med prostranimi gozdnimi površinami prevladujejo rastiščni tipi: jelovje s praprotmi in jelovje s trikrpim bičnikom, kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico, kisloljubno gradnovo bukovje. V dolinah ob potokih se uveljavljajo listavci kot so gorski javor, gorski brest in veliki jesen ter več vrst iz rodov jelša, vrba in topol. Travišča so pomembna tudi za ohranjanje vitalnih populacij metuljev. V manjši meri so zastopana tudi mokrotna travišča in močvirja s šotnimi mahovi, kjer uspeva tudi okroglostna rosika. Na barju pri Odomovem jezeru je življenjski prostor ogroženih vrst kačjih pastirjev. V potokih se pojavlja rak koščak. Območje ob reki Dravi je opredeljeno kot EPO, del območja tudi kot območje Natura 2000. Največji ekološki pomen ima Drava zaradi lastnosti ekološkega koridorja in povezovalnega območja saj vzdolž doline potekajo selitvene poti številnih vrst, predvsem ptic. To funkcijo v veliki meri dopolnjujejo akumulacijska jezera, ki so gnezditveno območje, preletna postaja in prezimovališča mnogih vrst ptic ter habitat kačjih pastirjev. Opuščen rudnik Divjakova jama je habitat malega podkovnjaka in številnih drugih vrst nevretenčarjev. Na območjih Nature in EPO je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena na 2. stopnji, na območju naravnih vrednot pa na 1. stopnji.

Varovalna funkcija je na 1. stopnji poudarjena na strmih pobočjih z naklonom nad 35° in v z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) razglašeni varovalnih gozdovih.

V gozdnem prostoru so številni vodni izviri, ki se večkrat uporabljajo za individualno ali lokalno vodooskrbo. Ob njih je hidrološka funkcija poudarjena točkovno. Na nepropustni matični podlagi je razvito gosto omrežje manjših vodotokov. Po južni meji GGE teče reka Drava. Ob vodotokih je hidrološka funkcija poudarjena linijsko.

Socialne funkcije so na 1. stopnji poudarjene na 31,21 ha in na 2. stopnji na 247,92 ha.

V gozdnem prostoru je več naravnih vrednot. Z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) je razglašen gozdni rezervat Brezni vrh. V gozdovih se nahajajo drevesa izjemnih dimenzij.

V GGE so trije objekti kulturne dediščine, ki v gozdni prostor segajo s svojim vplivnim območjem. Tukaj je funkcija varovanja kulturne dediščine poudarjena na 2. stopnji.

Na območju skalnih podorov, ki ležijo nad infrastrukturnimi objekti, je na 1. stopnji poudarjena zaščitna funkcija.

V gozdovih nad gosteje naseljenim delom dravske doline; med Breznom in Potočnikovim jarkom je na 2. stopnji poudarjena higiensko-zdravstvena funkcija.

V gozdnem rezervatu Brezni vrh je poudarjena raziskovalna funkcija.

Proizvodne funkcije so na 1. stopnji poudarjene na 3.054,54 ha in na 2. stopnji na 1,11 ha.

V GGE prevladujejo rastiščni tipi z visoko proizvodno sposobnostjo. Lesnoproizvodna funkcija je tako poudarjena v vseh gozdovih, razen v gozdnem rezervatu Brezni vrh in v gozdovih uvrščenih v RGR Gozdovi na strmih legah.

V gozdovih z višjim deležem medonosnih drevesnih vrst je poudarjena funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Preglednica 15/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	1.098,90	32,4	31,9	5,69	0,2	0,2	2.340,88	67,9	67,9	3.445,47
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.445,47	100,0	100,0	3.445,47
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	40,54	1,2	1,2	3.212,94	94,7	93,3	191,99	5,6	5,6	3.445,47
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	241,78	7,1	7,0	3.203,69	93,0	93,0	3.445,47
Zaščitna funkcija	16,99	100,0	0,5	0,00	0,0	0,0				16,99
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	241,78	7,1	7,0	3.203,69	93,0	93,0	3.445,47
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.443,28	100,0	99,9	3.443,28
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.443,28	100,0	99,9	3.443,28
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.443,28	100,0	99,9	3.443,28
Raziskovalna funkcija	1,85	100,0	0,1							1,85
Funkcija varovanja naravnih vrednot	13,90	40,0	0,4	20,83	60,0	0,6				34,73
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	1,21	100,0	0,0				1,21
Estetska funkcija	0,32	100,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,32
Lesnoproizvodna funkcija	3.054,54	91,2	88,7	0,00	0,0	0,0	294,01	8,8	8,5	3.348,55
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,0	39,66	100,0	1,2				39,66
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00

1.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na 1.098,90 ha gozdnega prostora.

Gozdovi na območjih varovalnih gozdov razglašeni z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.), gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom terena nad 35°, na območju skalnih podorov in gozdovi na območjih rastiščnega tipa kisloljubno rdečeborovje.

2. stopnja poudarjenosti na 5,69 ha gozdnega prostora.

Gozdovi na območjih rastiščnega tipa nižinsko črnojelševje.

Hidrološka funkcija

1. stopnja poudarjenosti

Točkovno, ob zajetjih pitne vode in izviroh z izdatnostjo enako ali večjo od 5 l/s.

2. stopnja poudarjenosti

Na območju GGE teče po gozdnem prostoru 144,3 km vodotokov II. reda. Ob njih je hidrološka funkcija podarjena na drugi stopnji v 50-metrskem pasu na vsako stran vodotoka. Južna meja obravnavane GGE poteka po reki Dravi, ki spada med vodotoke I. reda. Ob njej je hidrološka funkcija poudarjena na drugi stopnji v gozdovih, ki segajo v 100-metrski pas od osi vodotoka na njenem levem bregu.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti na površini 40,54 ha gozdnega prostora.

Na zavarovanih območjih, na območju naravnih vrednot ter na manjših vzdrževanih travnih površinah znotraj gozdnega prostora, pomembnih za prehrano rastlinojedih parkljarjev.

2. stopnja poudarjenosti na površini 3.212,94 ha gozdnega prostora.

Gozdni prostor na območjih Natura 2000, EPO in mirnih con pomembnih za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prostoživečih živali. Linijsko je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena ob vodotokih (v 50-metrskem pasu na vsako stran vodotoka), ki spadajo med Natura in EPO območja, ob valorizaciji funkcij pa ti vodotoki niso bili ovrednoteni kot ploskovni objekti.

Območji EPO in Natura 2000 se prekrivata.

Preglednica 16: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska številka/koda	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Zgornja Drava	44300	535,95	338,64
	Kobansko	41400	3.826,86	2.823,84
EPO skupaj			4.362,81	3.162,48
NATURA 2000	POO Vzhodni Kozjak	SI3000313	1.398,92	1.184,01
	POO Zgornja Drava s pritoki	SI3000172	455,53	287,67
	POO Divjakova jama	SI3000391	26,66	24,96
NATURA 2000 skupaj			1.881,11	1.496,65

EPO Kobansko

Razen Pohorja in Strojne je Kobansko edino silikatno hribovje v Sloveniji. Prevladujeta gozd in gozdnata krajina. Med prostranimi gozdnimi površinami prevladujejo združbe bukve in pravega kostanja (*Castaneo sativa-Fagetum*), navadne smreke in vijugave mastnice (*Avenello fleksuose-Picetum*), bukve in belkaste bekice (*Luzulo albide-Fagetum*), bele jelke in okroglostne lakote (*Galio rotundifolii-Abietetum albae*) ter jelke in trokrpega mahu (*Bazzanio trilobatae-Abietetum albae*). V dolinah ob potokih se uveljavljajo listavci kot so gorski javor, gorski brest in veliki jesen ter več vrst iz rodov jelša, vrba in topol. Poleg teh so naravovarstveno pomembne enote še na višjih nadmorskih višinah sekundarna travišča tipa vrstno bogati nardetum z arniko, Kochovim sviščem in drugimi značilnimi cvetnicami. Travišča so pomembna tudi za ohranjanje vitalnih populacij metuljev, predvsem ogroženih travniškega in gozdnega postavneža ter močvirskega cekinčka. V manjši meri so zastopana tudi mokrotna travišča in močvirja s šotnimi mahovi, kjer uspeva tudi okroglostna rosika. Na barju pri Odomovem jezeru je življenjski prostor petih ogroženih vrst kačjih pastirjev: loška zverca, barjanska deva, črni kamenjak, rumeni kamenjak in veliki studenčar. V potokih se pojavlja rak koščak. Gozdna območja so pomembni habitat ogroženih ptic, predvsem divjega petelina in gozdnega jereba. Območja osamelega krasa so habitat kalcidofilne favne in flore, v jamah pa živi tudi netopir mali podkovernjak in številne druge vrste nevretenčarjev.

EPO Zgornja Drava

Območje obsega dolino reke Drave z obrežji, spodnjimi deli pritokov ter vznožji Kozjaka in Pohorja. Drava ima tu še alpski značaj, ki pa ga krni šest hidrocentral z akumulacijskimi jezери. Na njih se je razvil pester sistem vodnih in obvodnih sekundarnih habitatov, ki so pomembni tako iz stališča habitatnih tipov kot habitatov vrst. Območje povezuje alpsko ter panonsko biogeografsko območje. Za območje so značilni antropogeni habitati v obliki akumulacijskih jezer z dobro razvitimi sladkovodnimi, močvirskimi in obrežnimi habitati, kot npr. trstišča in rečne plitvine. Pomembnejše lokacije so Dravograjsko jezero, Ribičje, Spodnja in Zgornja Vižinga, Vuhred, Fala, Mariborsko jezero in Mariborski otok. V območju so ohranjeni javorovi gozdovi, na strmih pobočjih vzhodnega dela območja pa bukovi gozdovi. Zgornja Drava je pomembno območje za izredno številčno populacijo kačjega pastirja kačjega potočnika, posamezni odseki pa so pomembni za ogroženo vrsto ribe čep in bobra, ki s svojo aktivnostjo ustvarja habitate za številne druge vrste, med drugim tudi za hrošča močvirskega krešiča. V ohranjenih pritokih Drave so se ohranile populacije koščaka, v gozdnih robovih in dolinah potokov pa je pogost črtasti medvedek. Nekateri sakralni objekti na območju so zatočišče netopirjev predvsem navadnega in dolgokrilega netopirja, akumulacijska jezera pa so tudi pomemben življenjski prostor in pomembna selitvena pot ptic. Stalnica je vodomec, trstišča pa so življenjski prostor bičje in srpične trstnice, rakarja, zelenonoge tukalice in mokoža. Pojavlja se trstni strnad, čopasti ponirek in mali ponirek ter mali in veliki žagar. Pogoste, predvsem v času prezimovanja, so liska, labod grbec, mlakarica, sivka, zvonec, siva čaplja, velika bela čaplja in navadni kormoran.

Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000)

V preglednicah so navedeni habitatni tipi, ter rastlinske in živalske vrste, ki so vezane na gozdne površine v GGE, ki so bili kriterij za izločevanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000).

Preglednica 17/N-SPA : Natura SAC (POO) območja

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor
SI3000313 Vzhodni Kozjak	SAC (POO)	Vrste: <ul style="list-style-type: none"> - veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>); - gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>); - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>); - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>); - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>).
SI3000391 Divjakova jama	SAC (POO)	Vrste: <ul style="list-style-type: none"> - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>).
SI3000172 Zgornja Drava s pritoki	SAC (POO)	Habitatni tipi: <ul style="list-style-type: none"> - Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>); - Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih. Vrste: <ul style="list-style-type: none"> - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>); - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>); - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>).

Preglednica 18/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip/vrsta	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj SAC	velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki	<ul style="list-style-type: none"> - Paraklimaksna združba bukovega gozda z belkasto bekico (<i>Luzulo-Fagetum</i>) porašča večinoma tople prisojne lege in pretežno strma rastišča, vezana je na nekarbonatno geološko podlago, kjer so tla zmerno vlažna in srednje rodovitna. - Distrična rjava tla. - Razširjenost od nižin do zgornje gozdne meje. - V nižjem pasu bukovega gozda se poleg bukve pojavljajo še toploljubne vrste (graden, beli gaber, pravi kostanj), v višjem delu pa se uveljavlja višinska varianta acidofilnega bukovega gozda (<i>Polygonato verticillati-Luzulo-Fagetum</i>), kjer še vedno dominira bukev, primešani pa sta ji jelka, smreka in gorski javor. - Značilnice za kisljo podlago v vseh slojih: <ul style="list-style-type: none"> • drevesni sloj: pravi kostanj (<i>Castanea sativa</i>); • grmovni sloj slabo razvit: čistilna krhlika • zeliščni sloj tudi slabo razvit: borovnica (<i>Vaccinium myrtillus</i>), orlova praprot (<i>Pteridium aquilinum</i>), idr. 	587,03	32,09	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih*	SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki	<ul style="list-style-type: none"> - Razširjenost od submotanskega pasu (400m) do visokogorskega pasu (1200m). - Pojavljajo se mozaično znotraj bukovih združb znotraj jelovih in gorskih bukovij na vlažnih pobočjih ter tudi v skalnatih jarkih in v vrtačah. - Pretežno na karbonatni podlagi. - Drevesna plast : gorski javor (<i>Acer pseudoplatanus</i>), veliki jesen (<i>Fraxinus excelsior</i>), bukev (<i>Fagus sylvatica</i>), jelka (<i>Abies alba</i>) posamično. 	285,64	20,72	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

Opomba: Z * so označeni prednostni kvalifikacijski HT;

VIR: Poročilo HT 2019 – poročanje po habitatni direktivi (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; PUN2000 iz leta 2014).

Preglednica 19/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Habitatni tip/vrsta	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj SAC	velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	SAC (POO) Vzhodni Kozjak SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki: 48,12 ha. SAC (POO) Vzhodni Kozjak: 34,09 ha.	SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki: 12,03 ha. SAC (POO) Vzhodni Kozjak: 39,99 ha.	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	SAC (POO) Divjakova jama	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	26,64 ha	26,64 ha	slabo stanje ohranjenosti (U2)**
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SAC (POO) Vzhodni Kozjak	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	1.694,15 ha	1398,93 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	1495,97 ha	81,65 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	SAC (POO) Vzhodni Kozjak	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	414,77 ha	414,74 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
gozdni postavnež (<i>Euphydrys matura</i>)	SAC (POO) Vzhodni Kozjak	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	470,75 ha	367,32 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SAC (POO) Vzhodni Kozjak SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki: 851,79 ha. SAC (POO) Vzhodni Kozjak: 399,79 ha.	SAC (POO) Zgornja Drava s pritoki: 80,82 ha. SAC (POO) Vzhodni Kozjak: 318,26 ha.	ugodno stanje ohranjenosti (FV)**

Opomba: Z* so označeni prednostni kvalifikacijski HT;

VIR: Poročilo HT 2019 – poročanje po habitatni direktivi (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; PUN2000 iz leta 2014).

Znotraj območij Natura so bile izločene upravljavske cone:

CGP Remšnik (Vzhodni Kozjak 3000313, Zgornja Drava s pritoki 3000172, Divjakova jama 3000391)

Površina: 1.551,07 ha.

Habitatni tipi: Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih.

Kvalifikacijske vrste: Hribski urh (*Bombina variegata*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*), gozdni postavnež (*Euphydrys matura*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria**), mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*).

Glavni poudarki usmeritev v tej coni so vezani predvsem na ohranjanje naravnega stanja vodnih teles in mokrišč (vodotoki, povirja, mlake...), vzdrževanju gozdnega roba s prilagojeno vrstno sestavo in krčitev gozdov na območju mokrišč in vodotokov.

Javorovi gozdovi so v sestojih: K310 (3A), L108 (3B), K065 (4B), K068 (4C), L163 (6C), K046 (26A), K036 (27F), K148 (31E), K176 (32C), K177 (32C), L669 (32C), K205 (33B) in L785 (37D).

Cona HT9110 (Bukovi gozdovi: Zgornja Drava)

Površina: 32,09 ha.

Habitatni tip: Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*).

Cona obsega bukove gozdove. V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000172 Zgornja Drava s pritoki. Znotraj cone se pojavlja tudi močvirski krešič, ki je kvalifikacijska vrsta na posebnem ohranitvenem območju.

Cona koščaka - potoki

Površina: 5,20 ha.

Kvalifikacijske vrste: Navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*).

Cona obsega vodotoke ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine. V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000172 Zgornja Drava s pritoki, SI3000313 Vzhodni Kozjak.

Klimatska funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 241,78 ha gozdnega prostora.

Gozdni prostor nad bolj naseljenim delom dravske doline; med Breznom in Potočnikovim jarkom.

2.1 Socialne funkcije

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti na površini 13,90 ha gozdnega prostora.

Gozdni prostor na območju gozdnega rezervata Brezni vrh in naravne vrednote Brezno – gozd.

2. stopnja poudarjenosti na površini 20,83 ha gozdnega prostora.

Gozdni prostor na območju naravnih vrednot: Brezni vrh – rastišče tis in Potočnikov potok – ribnik in mokrotni travniki.

Območja naravnih vrednot so navedena v spodnji preglednici. Naravne vrednote s površino manjšo od 0,25 ha so obravnavane točkovno.

Na območju GGE Remšnik ni zavarovanih območij s predpisi o varstvu narave.

Preglednica 20: Seznam naravnih vrednot v gozdu

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek
7099	Kašmanova smreka	Orjaška smreka v gozdu na Zgornji Kapli, severovzhodno od Radelj ob Dravi	DREV	NVLP	7D
6697	Zafnikova lipa	Velika lipa na Breznem vrhu, severovzhodno od Radelj ob Dravi	DREV	NVLP	27E
4307	Remšnik – nahajališče mineralov	Nahajališče rudnih mineralov v opuščnem rudniku na Remšniku vzhodno od Radelj ob Dravi	GEOL	NVDP	33A
1287	Brezni vrh – rastišče tis	Rastišče tis na Breznem vrhu, severovzhodno od Radelj ob Dravi	DREV, EKOS	NVDP	27H, 27G, 27F (del)
6565	Brezno - gozd	Gozd nad Breznom v Dravski dolini, vzhodno od Radelj ob Dravi	EKOS, BOT	NVLP	21D, 21C (del)
7474	Potočnikov potok – ribnik in mokrotni travniki	Habitat ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v dolini Adamovega grabna med Remšnikom in Zgornjo Kaplo na Kozjaku	ZOOL, BOT, EKOS	NVLP	Deli odsekov: 3A, 3B, 3J, 4E, 4C, 6C, 6D, 6F

Opomba: NVDP - naravna vrednota državne pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena.

V GGE Remšnik sta dve območji pričakovanih naravnih vrednot. Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih

obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških.

Preglednica 21: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

Ime	Kratka oznaka
Kozjak	Nahajališče redkih kamnin in mineralov
Remšnik	Nahajališče rudnih mineralov

Funkcija varovanja kulturne dediščine

2. stopnja poudarjenosti na površini 1,21 ha gozdnega prostora. Vplivna območja kulturne dediščine.

V spodnji preglednici so povzeti objekti kulturne dediščine, ki ležijo v gozdnem prostoru ali vanj segajo s svojim vplivnim območjem.

Preglednica 22: Seznam kulturne dediščine v gozdnem prostoru

EŠD	Ime	Režim	Tip	Odsek
877	Zgornja Kapla – Domačija Zgornja Kapla 28	spomenik	profana stavbna dediščina	6G
23908	Zgornja Kapla - Vas	dediščina	naselbinska dediščina	3B
18297	Remšnik – Vaško jedro	dediščina	profana stavbna dediščina	31C

Zaščitna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 16,99 ha gozdnega prostora.

Območja skalnih podorov na bregovih strug Brezniškega potoka, Potočnikovega jarka in Javniškega grabna.

Raziskovalna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 1,85 ha gozdnega prostora.

Gozd na območju gozdnega rezervata Brezni vrh.

Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 0,32 ha gozdnega prostora.

Gozd severno od Kaple.

Higiensko-zdravstvena funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 241,78 ha gozdnega prostora.

Gozdni prostor nad bolj naseljenim delom dravske doline; med Breznom in Potočnikovim jarkom.

2.2 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 3.348,55 ha gozdov.

Gozdovi tistih RGR, v katerih je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³/ha.

3. stopnja poudarjenosti na površini 294,01 ha gozdov.

V gozdovih uvrščenih v RGR »Gozdovi na strmih legah«.

V gozdnem rezervatu Brezni vrh stopnja lesnoproizvodne funkcije ni določena.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

2. stopnja poudarjenosti na površini 39,66 ha.

Območja gozdne čebelje paše.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 7)

3. Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Gozdovi so bili uvrščeni v štiri gospodarske kategorije. Prevladujejo večnamenski gozdovi. Med gozdove s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni, je uvrščen gozdni rezervat Brezni vrh. V GPN, ukrepi so dovoljeni je zajet gozd ob Odomovem jezeru (odsek 4 E) in gozd ob gozdnem rezervatu Brezni vrh (odsek 27 G). Varovalni gozdovi so na strminah nad reko Dravo.

Preglednica 23/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Večnamenski gozdovi	2.632,66	408,76	3.041,42
GPN, ukrepi so dovoljeni	13,12	0,00	13,12
GPN, ukrepi niso dovoljen	1,85	0,00	1,85
Varovalni gozdovi	144,85	149,16	294,01
Skupaj	2.792,48	557,92	3.350,40

Rastiščnogojitveni razredi (v nadaljevanju RGR) so bili oblikovani na osnovi gozdnih rastiščnih tipov. V posamezen RGR so združeni odseki na podobnih rastiščih, s podobnimi razvojnimi težnjami v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, zanje je mogoče postaviti enoten dolgoročen gozdnogojitveni cilj in gozdnogojitvene usmeritve. Oblikovani so znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov.

Preglednica 24/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
08412-Gorska bukovja na silikatih z jelko	54200-Predalpsko gradnovo belogabrovje	6,98	0,7
	60100-Pobočno velikojesenovje	15,61	1,6
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	187,94	19,0
	77100-Jelovje s praprotmi	110,35	11,2
	77200-Jelovje s trikrpim bičnikom	24,29	2,5
	78100-Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	644,00	65,1
Skupaj RGR		989,17	100,0
16012-Jelovja	52100-Nižinsko črnojelševje	4,81	0,2
	60100-Pobočno velikojesenovje	34,12	1,7
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	45,33	2,2
	74100-Kisloljubno rdečeborovje	12,53	0,6
	77100-Jelovje s praprotmi	1.050,67	51,2
	77200-Jelovje s trikrpim bičnikom	688,17	33,5
	78100-Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	216,62	10,6
Skupaj RGR		2.052,25	100,0
VECNAMENSKI GOZDOVI		3.041,42	100,0
16012-Jelovja	52100-Nižinsko črnojelševje	1,22	9,3
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	0,56	4,3
	77100-Jelovje s praprotmi	5,69	43,4
	77200-Jelovje s trikrpim bičnikom	3,11	23,7
	78100-Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	2,54	19,4
Skupaj RGR		13,12	100,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI		13,12	100,0
21012-Gozdni rezervati	77100-Jelovje s praprotmi	1,85	100,0
Skupaj RGR		1,85	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		1,85	100,0
20005-Gozdovi na strmih legah	60100-Pobočno velikojesenovje	1,62	0,6
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	126,62	43,1
	74100-Kisloljubno rdečeborovje	10,93	3,7
	77100-Jelovje s praprotmi	2,38	0,8
	78100-Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	152,46	51,9
Skupaj RGR		294,01	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		294,01	100,0
Skupaj vsi gozdovi		3.350,40	100,0

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4)

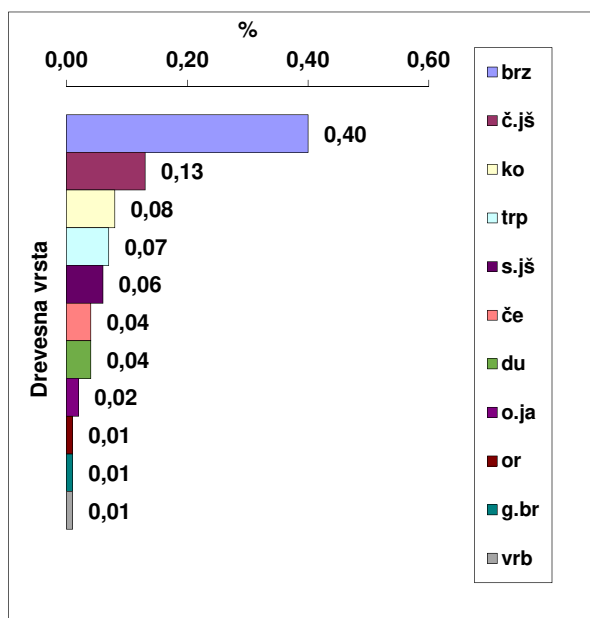
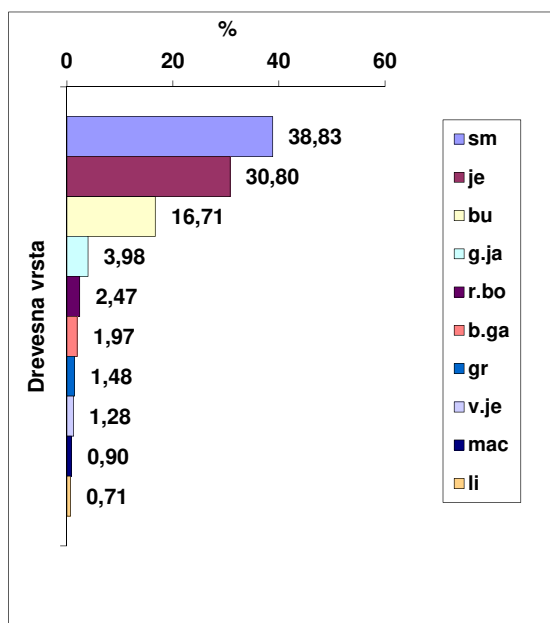
3.2 Lesna zaloga

Povprečna lesna zaloga gozdov v GGE je 357,5 m³/ha. Od tega je 27 % listavcev. Lesna zaloga drevja debelejšega od 30 cm predstavlja 75,5 % od skupne lesne zaloge. Delež lesne zaloge v višjih debelinskih razredih je pri iglavcih višji kot pri listavcih.

Preglednica 25/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6,5	15,0	18,2	19,6	40,7	139,0	38,8
Jelka	5,7	13,3	17,9	19,7	43,4	110,1	30,8
Bor	5,1	12,3	18,2	19,5	44,9	8,8	2,5
Macesen	5,8	14,0	17,8	19,3	43,1	3,2	0,9
Ostali igl.	12,5	26,4	20,1	19,5	21,5	0,1	0,0
Bukev	10,4	24,7	20,9	22,9	21,1	59,7	16,7
Hrast	11,1	24,4	21,6	22,4	20,5	5,3	1,5
Pl. lst.	11,4	25,9	21,0	21,1	20,6	21,6	6,0
Dr. tr. lst.	11,1	25,3	21,0	21,5	21,1	7,3	2,1
Meh. lst.	14,8	29,1	21,5	15,7	18,9	2,4	0,7
Iglavci	6,1	14,2	18,1	19,6	42,0	261,1	73,0
Listavci	10,8	25,1	21,0	22,2	20,9	96,4	27,0
Skupaj	7,4	17,1	18,9	20,3	36,3	357,5	100,0

V lesni zalogi gozdov je največ smreke (38,8 %), jelke je 30,8 %, bukve 16,7 %, gorskega javorja 4 %, rdečega bora je 2,5 %, belega gabra 2,0 %, gradna 1,5 % in velikega jesena 1,3 %. Z deleži pod enim odstotkom se v sestavi pojavljajo še: macesen (0,9 %), lipa in lipovec (0,7 %), breza (0,4 %), črna jelša (0,1 %) ter kostanj, trepetlika, siva jelša, češnja, duglazija, ostrolistni javor, oreh, gorski brest in vrbe z deleži pod 0,1 %.

Grafikon 2: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE

Opomba: Grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 0,5 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 0,5 %.

Povprečna lesna zaloga državnih gozdov je 297 m³/ha in je nižja kot v zasebnih gozdovih (369,6 m³/ha). Delež listavcev v državnih gozdovih je 39,1 %, medtem ko je v zasebnih gozdovih 25,0 %.

Preglednica 26/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	874.932	773.961	100.971
	m ³ /ha	261,1	277,2	181,0
Listavci	m ³	322.817	258.077	64.740
	m ³ /ha	96,4	92,4	116,0
Skupaj	m³	1.197.749	1.032.038	165.711
	m ³ /ha	357,5	369,6	297,0

Način ugotavljanja lesnih zalog

Lesne zaloge po sestojih so bile ugotovljene z okularno cenitvijo opisovalcev pri terenskem opisovanju sestojev. Tako ocenjene lesne zaloge sestojev so bile korigirane s kvocienti med oceno lesne zaloge dobljeno z metodo SVP in povprečno okularno oceno lesne zaloge, ločeno za iglavce in listavce. Stalne vzorčne ploskve so bile postavljene na mreži 500 x 250 m. Zaradi velikih vzorčnih napak rastiščnogojitvene razrede nismo združevali v stratume.

Lesne zaloge iglavcev so bile izravnane s faktorjem 0,985 in listavcev s faktorjem 1,043.

Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+E (%) po RGR	+E (%) po strat
STALNE VZORČNE PLOSKVE							
1	08412	Gorska bukovja na silikatih z jelko	989,17	295,6	81	17,6	7,8
	16012	Jelovja	2.065,37	380,7	170	8,7	
	20005	Gozdovi na strmih legah	294,01	306,5	23	33,9	
Skupaj			3.348,55	349,3	274	7,8	
OKULARNA OCENA							
1	08412	Gorska bukovja na silikatih z jelko	989,17	277,5			
	16012	Jelovja	2.065,37	402,1			
	20005	Gozdovi na strmih legah	294,01	313,7			
	21012	Gozdni rezervati	1,85	281,1			
Skupaj			3.350,40	357,5			

Način ugotavljanja tarif

Pri izračunih lesnih zalog so bile uporabljene vmesne tarife.

Tarifni razredi za skupine drevesnih vrst so povzeti iz GGN preteklega obdobja. Da bi preverili pravilnost izbora tarifnih razredov smo RGR združili v stratume. V prvem stratumu so RGR bukovih rastišč, v drugem pa RGR jelovih rastišč. Za glavne drevesne vrste, to so smreka, jelka in bukev, so bili na SVP povprečni tarifni razredi po stratumih ocenjeni tako, da so se na ploskvah merile višine štirih najbližjih nadvladujočih oz. sovladajočih dreves s premerom 30 ali več cm. Za te drevesne vrste so bili tarifni razredi po odsekih korigirani, če so se povprečne tarife po stratumih razlikovale od ocene tarif po SVP za več kot polovico tarifnega razreda tako, da smo se do ocenjenih tarif po SVP približali do najmanj pol tarifnega razreda. Tarifni razredi za ostale skupine drevesnih vrst so povzeti po preteklem GGN.

Spremembe tarifnih razredov po RGR prikazuje spodnja preglednica.

Preglednica 28: Povprečna višina tarif po RGR za glave drevesne vrste (smreka, jelka, bukev)

Stratum	RGR	Smreka			Jelka			Bukev		
		SVP	načrt		SVP	načrt		SVP	načrt	
			2012	2022		2012	2022		2012	2022
1	08412	34	34	34	35	34	34	35	33	34
	20005									
2	16012	34	34	34	36	34	35	35	33	34
	21012									

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 9,27 m³/ha/leto. Delež listavcev v prirastku je 25,9 % in je nižji kot njihov delež v lesni zalogi. Pri obeh skupinah drevesnih vrst je prirastek najvišji v drugem debelinskem razredu.

Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	1,25	1,62	1,40	1,11	1,48	6,86	74,1
Listavci	0,65	0,80	0,44	0,33	0,19	2,41	25,9
Skupaj:	1,90	2,42	1,84	1,44	1,67	9,27	100,0

Povprečen prirastek v državnih gozdovih je nižji kot v zasebnih gozdovih.

Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.
Iglavci	m ³	23.017	20.508	2.509
	m ³ /ha	6,87	7,34	4,49
Listavci	m ³	8.045	6.669	1.376
	m ³ /ha	2,40	2,39	2,47
Skupaj	m³	31.062	27.177	3.885
	m ³ /ha	9,27	9,73	6,96

Prirastek je bil izračunan s pomočjo prirastnih nizov, ki smo jih pridobili iz ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastne nize smo dobili z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka) za vsako glavno skupino drevesnih vrst po rastiščnogojitvenih razredih, oz. stratumih ali za celo gozdnogospodarsko enoto, če za katero od skupin drevesnih vrst ni bilo dovolj podatkov.

Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po formuli:

$$Iv_{\%} = \frac{(V_2 - V_1) * 10}{V_1}$$

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki opisov sestojev so pridobljeni z neposrednim opisovanjem na terenu. Pri opisovanju sestojev so se uporabljali: digitalni ortofoto načrti (DOF025) izdelani leta 2019 (Baza ..., 2021), LIDAR posnetki izdelani leta 2016 (Baza ..., 2021), digitalni katastrski načrti, povzeti po GURS iz leta 2021 (Baza ..., 2021) ter rabe tal povzete po MKGP iz leta 2020 (Baza ..., 2021). Več prostorsko ločenih sestojev je ponekod opisanih z enim samim opisom. Sestoji so izločeni na podlagi razlik v razvojnih fazah, drevesni sestavi, negovanosti, zasnovi, sklepu, vrsti sečnje, lesni zalogi in usmeritvi gospodarjenja.

Razvojne faze so bile izločene na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020). Izločenih je bilo 943 sestojev s povprečno površino 3,55 ha. Izločeni sestoji so uvrščeni v pet razvojnih faz, oz. zgradb sestojev.

Prevladujejo prebiralni gozdovi na 38,1 % od vseh površin gozdov, debeljakov je 30,4 %, mladovij 11,3 %, drogovnjakov 11,0 % in sestojev v obnovi 9,2 %.

Podmladek je bil popisan v sestojih, v katerih je ta v skladu z gozdnogojitvenimi cilji pomemben za njihov nadaljnji razvoj. Podmladek z dobro sestojno zasnovo, ki prevladuje, predstavlja ugodno osnovo bodočemu razvoju sestojev.

Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga	Število SVP	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m ³ /ha	%	cm	
Mladovje	378,18	11,3								33		
Drogovnjak	369,05	11,0	2,49	0,7	0,0	68,3	31,7	0,0	348,5	39	16,5	24
Debeljak	1.017,26	30,4	73,56	7,2	10,4	78,4	11,2	0,0	431,1	78	13,5	29
Sestoj v obnovi	309,00	9,2	116,67	37,8	8,4	57,3	34,0	0,3	188,1	27	40,8	30
Prebiralen g.	1.276,91	38,1	326,98	25,6	14,5	85,3	0,2	0,0	448,1	97	9,8	29
Skupaj	3.350,40	100,0	519,70	15,5					356,5	274	7,8	28

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice so dobljeni na osnovi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah

V ugodni drevesni sestavi podmladka prevladujejo: jelka, smreka, bukev ter plemeniti, drugi trdi in mehki listavci.

Preglednica 32/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	158,17	285,87	0,13	0,43	0,01	55,93	0,64	5,09	5,34	8,09	519,70
%	30,43	55,01	0,03	0,08	0,00	10,76	0,12	0,98	1,03	1,56	100,00

Prevladujejo vrzelasta mladovja (72 %), ki so pomanjkljivo negovana in nenegovana, s pomanjkljivo in slabo zasnovo (56,2 %). Prevladujejo drogovnjaki z dobro sestojno zasnovo, s tesnim sklepom krošenj in pomanjkljivo negovanostjo. Debeljaki in prebiralni sestoji so negovani in pomanjkljivo negovani. Dobra tretjina debeljakov ima vrzelast sklep. Sestoji v obnovi so pomanjkljivo negovani in nenegovani.

Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	378,18	3,2	40,6	37,0	19,2	15,2	50,1	34,6	0,1	9,2	11,4	7,4	72,0
Drogovnjak	369,05	3,5	75,9	18,5	2,1	4,8	79,4	15,8	0,0	62,9	6,1	3,4	27,6
Debeljak	1.017,26					9,4	82,7	7,9	0,0	7,7	44,2	12,5	35,6
Sestoj v obnovi	309,00					3,6	67,1	29,3	0,0				
Prebiralen g.	1.276,91					20,5	77,5	2,0	0,0				
Skupaj	3.350,40					13,24	75,24	11,51	0,01				

3.5 Tipi sestojev

Drevesna sestava gozdov obravnavane GGE enote je odvisna od različnih dejavnikov (nadmorska višina, ekspozicija, način gospodarjenja, relief, tla). V gozdovih na jugu GGE, na strmih pobočjih Drave in jarkov potokov, ki se stekajo vanjo prevladujejo na bukovih rastiščih gozdovi smreke, bukve in jelke. Primes bukve in smreke je šopasta do sestojna, jelke pa posamična do gnezdasta. V osrednjem in severnem delu GGE na pretežno jelovih rastiščih prevladujejo gozdovi smreke in jelke. Glavnim drevesnim vrstam so na prisojnih pobočjih primešani: rdeči bor, graden in macesen, ob jarkih in na osojnih vlažnih rastiščih pa plemeniti listavci, beli gaber ter črna in siva jelša.

Prevladuje tip »drugi pretežno iglasti gozdovi« (47,9 %). To so sestoji, v katerih je delež iglavcev višji od 75 %, delež smreke ali jelke pa ni višji od 75 %. V ta tip sodi glavnina jelovo-smrekovih sestojev na jelovih rastiščih. V tip »drugih gozdov iglavcev in listavcev«, kamor sodijo mešani gozdovi smreke, jelke in bukve, v katerih nobena od vrst ne prevladuje, je uvrščenih 32,1 % od vseh površin gozdov. 9,3 % površin gozdov je uvrščenih v tip »drugi pretežno listnati gozdovi«. To so gozdovi v katerih je delež listavcev višji od 75 %, delež bukve pa manjši od 75 %. V tip »smrekovih gozdov«, v katerih je delež smreke večji od 75 % je uvrščenih 5,9 % vseh gozdov. Ostali sestojni tipi: »bukovi gozdovi«, »gozdovi bukve in jelke«, »gozdovi bukve in smreke«, »jelovi gozdovi«, »gozdovi bukve in hrasta« in »borovi gozdovi«, obsegajo 4,8 % površin gozdov.

Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Gozdovi bukve in hrasta	10,61	0,3
Bukovi gozdovi	49,39	1,5
Drugi pretežno listnati gozdovi	313,05	9,3
Gozdovi bukve in jelke	46,76	1,4
Gozdovi bukve in smreke	25,63	0,8
Jelovi gozdovi	24,26	0,7
Smrekovi gozdovi	198,80	5,9
Borovi gozdovi	4,25	0,1
Drugi pretežno iglasti gozdovi	1.603,66	47,9
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	1.073,99	32,1
Skupaj	3.350,40	100,0

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 2)

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

Slabih 80 % je spremenjenih gozdov. Površina ohranjenih gozdov je enaka površini močno spremenjenih (10,3 %). V obtavnavani GGE ni gozdov z izmenjano drevesno sestavo.

Preglednica 35/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	300,12	9,9	2.412,26	79,3	329,04	10,8	0,00	0,0	3.041,42	90,7
Gpn, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,0	13,12	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	13,12	0,4
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	0,0	1,85	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1,85	0,1
Varovalni gozdovi	43,59	14,8	233,86	79,6	16,56	5,6	0,00	0,0	294,01	8,8
Skupaj vsi gozdovi	343,71	10,3	2.661,09	79,4	345,60	10,3	0,00	0,0	3.350,40	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost je ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020) ter s Pravilnikom o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (2011) na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevju debelejšem od 30 cm.

Kakovost drevja je bila ocenjena 1.676 drevesom.

Prevladuje povprečna kakovost drevja (80,6 %). Drevja odlične kakovosti je 1 %, drevja prav dobre kakovosti 8,1 %. Delež drevja zadovoljive kakovosti je 7,9 % in delež drevja slabe kakovosti 0,6 %. Kakovost listavcev je slabša kot kakovost iglavcev.

Preglednica 36/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	607	1,2	8,6	84,6	5,6	0,0
Jelka	516	1,4	7,2	88,7	2,7	0,0
Bor	62	0,0	9,7	79,0	11,3	0,0
Bukev	300	0,3	6,7	73,3	19,7	0,0
Hrast	45	0,0	4,4	42,2	49,0	4,4
Pl. lst.	88	1,1	18,2	69,3	11,4	0,0
Dr. tr. lst.	26	3,8	3,8	26,9	34,7	30,8
Skupaj iglavci	1.205	1,2	8,0	86,2	4,6	0,0
Skupaj listavci	471	0,6	8,3	66,5	22,5	2,1
Skupaj	1.676	1,0	8,1	80,6	9,7	0,6

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanega drevja je na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah 3,2 %. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreniniku, ki nastajajo pretežno ob sečnji in spravilu, na strmih pobočjih pa tudi zaradi kotaljenja skal.

Preglednica 37/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	3,1
Veje/krošnja	0,1
Osutost	0,0
Skupaj	3,2

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2020 je bil opravljen četrti popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogoča korektnije analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastiščnogojitvene tipe. V tem poglavju navedeni podatki o objedenosti veljajo za popisno enoto Kozjak in so za veliko ožje območje obravnavane GGE zgolj informativnega značaja.

GGE Remšnik spada v popisno enoto Kozjak, ki leži v dveh GGO (Slovenj Gradec in Maribor). Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše. Vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na gozdno mladje se kaže tudi v sposobnosti preraščanja ključnih drevesnih vrst. V nadaljevanju so prikazani podatki o popisu objedenosti 2020 znotraj celotne popisne enote Kozjak na območju GGO Maribor. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na 32 vzorčnih ploskvah, od tega je bilo na območju GGE Remšnik popisanih devet ploskev. Analiza je bila opravljena na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se število osebkov na hektar zmanjša. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k želeni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj.

Preglednica 30 prikazuje, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 13,9 %. Najvišja je v razredu 4 (17,2 %), najnižja pa v razredu 5 (6,5 %).

Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	51.142	
2. 16-30 cm	30.319	12,2
3. 31-60 cm	22.422	16,5
4. 61-100 cm	10.952	17,2
5. 101-150 cm	5.053	6,5
Skupaj 2-5	68.746	13,9

S preraščanjem mladja v višje razrede narašča delež bukve, ohranja se visok delež jelke in smreke, medtem ko imajo hrasti, plemeniti listavci in mehki listavci s preraščanjem v višje razrede vse manjši delež. Visoka je stopnja objedenosti pri vseh listavcih razen pri bukvi.

Na osnovi vzorčnih podatkov iz popisa objedenosti ocenjujemo, da rastlinojeda divjad ne vpliva kritično na proces pomlajevanja in preraščanja glavnih drevesnih vrst – smreka, jelka in bukev. Vpliv je izrazitejši pri drugih trdih listavcih in mehkih listavcih. Je pa zaskrbljujoče dejstvo, da v enoti prevladujejo vrzelasta mladovja (72 %), ki so pomanjkljivo oz. nenegovana in s pomanjkljivo oz. slabo zasnovane. Vse to je seveda posledica naravnih ujm v preteklem desetletju, ki so razgalila velike

površine, ki jih ni bilo mogoče hitro in kakovostno sanirati. Pogoji za rastlinojede vrste so se v takih razmerah izboljšali in posledično je ponudbe hrane in kritja dovolj.

Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)				Objedenost %
	15 do 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	12	16	15	12	3,8
Jelka	49	53	45	43	7,1
Bukev	19	11	24	34	9,9
Hrasti	2	1	-	-	38,9
Plemeniti listavci	9	5	2	-	37,4
Drugi trdi listavci	3	6	9	9	51,3
Mehki listavci	7	9	4	2	40,8
Iglavci	60	69	60	55	6,4
Listavci	40	31	40	45	26,6
Skupaj					13,9

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so dobljeni s popisov na stalnih vzorčnih ploskvah in se nanašajo samo na večnamenske gozdove. V popis niso zajeti panji in veje. V GGE je bilo evidentiranih 17,07 odmrlih dreves/ha, oz. 13,63 m³/ha.

Pravilnik o varstvu gozdov (2009 in 2016) določa, da je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščnogojitvenem razredu. Tako bi v obravnavani GGE ob povprečni lesni zalogi večnamenskih gozdov 360,8 m³/ha moralo biti v gozdu vsaj 10,8 m³ odmrlega lesa na hektar. Količina odmrlega drevja v GGE je večja od te zahteve.

Največ odmrle mase je v tretjem (10–29 cm) razširjenem debelinskem razredu.. V tem razredu je 38,3 % od celotne odmrle lesne mase. Preostala odmrla lesna masa je v drugem (27,1 %) in prvem (34,6 %) razširjenem debelinskem razredu. Stojčega odmrlega drevja je v vseh debelinskih razredih več kot ležečega. V odmrli masi je več iglavcev.

Odmrlega drevja je veliko zaradi vetroloma leta 2017 in gradacij podlubnikov, saj lastniki gozdov še posebej na območjih s težkimi spravnimi pogoji niso uspeli pospraviti vsega poškodovanega in odmrlega drevja.

Preglednica 40/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	5,04	2,85	7,89	2,55	2,77	5,32	7,59	5,62	13,21
	m ³ /ha	1,81	1,03	2,84	0,88	1,00	1,88	2,69	2,03	4,72
30 - 49 cm	št./ha	1,31	0,22	1,53	0,36	0,36	0,72	1,67	0,58	2,25
	m ³ /ha	2,10	0,37	2,47	0,60	0,62	1,22	2,70	0,99	3,69
50 in več cm	št./ha	0,88	0,22	1,10	0,29	0,22	0,51	1,17	0,44	1,61
	m ³ /ha	2,78	0,72	3,50	0,98	0,74	1,72	3,76	1,46	5,22
Skupaj	št./ha	7,23	3,29	10,52	3,20	3,35	6,55	10,43	6,64	17,07
	m³/ha	6,69	2,12	8,81	2,46	2,36	4,82	9,15	4,48	13,63

4. Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Območje gozdnogospodarske enote je bilo vse do 12. stoletja redko poseljeno. V tem času posestva v lasti Spanheimov na levem bregu Drave, do Čermenice, z darilno pogodbo preidejo v last benediktinskega samostana iz Šentpavla v Labotski dolini. Prične se intenzivna kolonizacija s podložnimi kmeti s Koroškega. Ti za potrebe poljedelstva krčijo gozd, ki v tem obdobju razen kot gradben material in les za kurjavo nima kakšne posebne vrednosti. Na slemenih in manj strmih prisojnih pobočjih se pojavijo raztresene kmetije, to je oblika poselitve, ki je za to območje značilna še danes. Kolonizacija med 12. in 14. stoletjem je bila na levem bregu Drave najbolj intenzivna prav na remšniški planoti (Račnik, 2003).

Intenzivnejše izkoriščanje gozda se začne po končanih turški vpadih (leta 1489 in 1532), ko se prične s splavarjenjem gradbenega lesa za obnovo krajev ob nižjem toku Drave.

Večji vpliv na današnjo podobo gozdov je imelo oglarjenje, ki se je razširilo sredi devetnajstega stoletja. Za potrebe oglarjenja, kmetje izsekavajo bukev in tako povečujejo delež jelke in smreke v gozdovih. Pretežni del oglja se je za potrebe fužin prodajal v Gradec in kasneje v Italijo. Oglarjenje zamre na začetku dvajsetega stoletja, ko z razvojem železniškega omrežja oglje kot energent nadomesti premog.

Odprtje Dijakovega rudnika svinca, cinka, bakra in srebra, sredi 19. stoletja na gospodarjenje z gozdom nima večjega vpliva. Bolj kot z lesom so bili rovi podprti z izkopano jalovino.

Po izgradnji železnic v drugi polovici devetnajstega stoletja (železniška proga Maribor - Dravograd – Celovec je bila zgrajena leta 1863) so močno narasle potrebe po tehničnem lesu. Gozd postane primaren vir dohodkov kmetijskih gospodarstev, zaradi česar se ob pešanju živinoreje nazaj ogozdi veliko pašnikov in drugih za obdelavo manj primernih površin. V tem času poteka živahna trgovina z lesom, kmetje svoj les razžagajo na žagah venecijankah, ki so v njihovi lasti ali pa v lasti lesnih trgovcev. Na začetku 20. stoletja naj bi bilo samo na območju Remšnika štirinajst žag (Račnik, 2003).

Povojno obdobje zaznamuje obnova porušene države, katere ceno so plačali tudi gozdovi obravnavane GGE. Z gozdovih gozdnogospodarske enote Remšnik se je začelo načrtno gospodariti leta 1962. Gozdovi današnje GGE so bili vključeni v Gozdnogospodarski načrt za NS in labilne SLP gozdove enote Ožbalt ob Dravi – Remšnik 1962-1971.

V današnjem obsegu je bila gozdnogospodarska enota oblikovana z Gozdnogospodarskim načrtom Gozdnogospodarske enote Remšnik 1982 – 1991.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Ker je podatek tekoče evidence poseka na ravni GGE ob 5 % tveganju zunaj meja zaupanja količine poseka, ugotovljenega na SVP, se pri analizah navaja tudi ocena poseka iz SVP.

Vse analize po lastništvih, temeljijo na lastniški strukturi ugotovljeni ob urejanju pred desetimi leti. Realizacija načrtovanega poseka po SVP je znašala 203,6 %.

Preglednica 41/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2012 - 2021	Načrtovani posek m ³	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
		m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	204.058	299.690	146,9	454.826	88.555	222,9
Listavci	45.237	25.577	56,5	52.794	17.007	116,7
Skupaj	249.295	325.267	130,5	507.621	91.463	203,6

Ocena poseka na SVP znaša 15,294 m³/ha/leto (Preglednica 42) in se pri 5 % tveganju značilno razlikuje od evidence poseka (9,80 m³/ha/leto).

Iz primerjave podatkov poseka pridobljenih na SVP s podatki evidenc o posekani lesni masi na nivoju GGE je razvidno, da je bilo evidentiranega 64,1 % poseka ugotovljenega na SVP. Ocena poseka pridobljena na SVP je za državne gozdove slaba (standardni odklon 29,0 in relativni odklon zaupanja 51,0 %), pa vendar leži evidentiran posek znotraj intervala zaupanja in ga lahko smatramo kot verodostojnega. Nasprotno pa evidentiran posek za zasebne gozdove leži izven intervala zaupanja ocene poseka po SVP. Zato se v nadaljnjih analizah kot verodostojen podatek o količini poseka v preteklem ureditvenem obdobju v zasebnih gozdovih uporablja točkovna ocena poseka po SVP.

Vzrok za veliko razhajanje med evidentiranim posekom in posekom ugotovljenim na SVP gre iskati predvsem v dejstvu, da se je za sečnjo predvidena masa po ujmah poškodovanih gozdov v glavnem ocenjevala, lastniki pa kasneje niso javljali dejanskih količin spravljene lesa.

Preglednica 42: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum	Površina(ha)	Evidenca (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP					
			Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (+- m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)	
GGE	Iglavci	3.319,15	9,03	268	13,703	22,284	2,668	19,5
	Listavci	3.319,15	0,77	268	1,591	4,280	0,512	32,2
	Skupaj	3.319,15	9,80	268	15,294	23,016	2,756	18,0
Državni gozdovi	548,22	13,97	44	17,503	28,997	8,918	51,0	
Ostali gozdovi	2.770,93	8,97	224	14,860	21,702	2,842	19,1	

*Opomba: V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni

Pri izračunu poseka po SVP ni bila upoštevana površina Gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni.

Preglednica 43: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Ostali gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	170.535	36.788	207.323	33.523	8.449	41.972	204.058	45.237	249.295
Izveden - m ³	228.210	20.478	248.688	71.480	5.099	76.579	299.690	25.577	325.267
Izveden SVP - m ³	365.175	46.577	411.749	89.757	6.200	95.957	454.826	52.794	507.621
Realizacija - evid	133,8	55,7	120,0	213,2	60,4	182,5	146,9	56,5	130,5
Realizacija - SVP	214,1	126,6	198,6	267,7	73,4	228,6	222,9	116,7	203,6
Povp. drevo - m ³	1,39	0,74	1,30	1,61	0,75	1,49	1,44	0,74	1,34

Ker podatki za prikaz realizacije poseka po rastiščnogojitvenih razredih za ureditveno obdobje 2012–2021 temeljijo na (nepopolni) tekoči evidenci poseka, se podatki v Preglednica 44 navajajo le na nivoju GGE. Prav tako so samo na nivoju GGE prikazani podatki za obdobje 2002–2011.

Preglednica 44/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci	Realiziran posek SVP	Realizacija sečnje SVP	Skupna realizacija možnega poseka SVP
		m ³	m ³	%	%	m ³	%	%
2002–2011	Iglavci	168.183	118.095	70,2	61,2			
	Listavci	24.864	12.184	49,0	6,3			
	Skupaj	193.047	130.279	67,5	67,5			
2012–2021	Iglavci	204.058	299.690	146,9	120,2	454.826	222,9	182,4
	Listavci	45.237	25.577	56,5	10,3	52.794	116,7	21,2
	Skupaj	249.295	325.267	130,5	130,5	507.621	203,6	203,6

V zasebnih gozdovih se kot verodostojen podatek o izvedenem poseku uporablja ocena poseka na SVP, med tem ko v državnih gozdovih posek po evidencah. Skupen izveden posek je seštevek ocene poseka na SVP za zasebne gozdove in poseka po evidencah za državne gozdove.

Nižji realiziran posek listavcev v obeh sektorjih lastništev je posledica razmer na lesnem trgu v zadnjem obdobju ter ujm in gradacij podlubnikov, ki so jim sledile. Povprečno posekano drevo listavcev je bistveno tanjše od posekanega drevesa iglavcev.

Preglednica 45/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	170.535	36.788	207.323	33.523	8.449	41.972	204.058	45.237	249.295
Izveden - m ³	365.175	46.577	411.749	71.480	5.099	76.579	436.655	51.676	488.331
Realizacija - %	214,1	126,6	198,6	213,2	60,4	182,5	214,0	114,2	195,9
Povp. drevo - m ³	1,39	0,74	1,30	1,61	0,75	1,49	1,44	0,74	1,34

Ker podatki za prikaz poseka po vrstah poseka za zasebne gozdove in skupaj za vse gozdove temeljijo na (nepopolni) tekoči evidenci poseka, se podatki v spodnjih preglednicah navajajo le v odstotkih.

Gospodarjenje v preteklem desetletju s krojile ujme in gradacije podlubnikov. Tako je kot razlog poseka v evidencah za dobrih 70 % posekane lesne mase naveden sanitarni posek in posek oslabelega drevja. Skoraj povsem so izostala redčenja (slabih 4 % od skupnega poseka).

Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.								
Iglavci	%	3,8	8,3	10,9	13,0	58,7	3,1	1,9	0,3	100,0		
Listavci	%	9,1	20,5	10,5	14,2	24,0	14,1	6,9	0,7	100,0		
Skupaj	%	4,2	9,3	10,9	13,1	55,9	4,0	2,3	0,3	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.								
Iglavci	m ³	1.096	8.072	1.451	7.065	46.092	4.889	455	0	71.480		
	%	1,6	11,7	2,1	10,2	66,6	7,1	0,7	0,0	100,0	40,4	197,1
Listavci	m ³	188	989	519	793	1.026	923	533	0	5.099		
	%	3,8	19,9	10,4	16,0	20,6	18,6	10,7	0,0	100,0	7,4	32,4
Skupaj	m ³	1.284	9.061	1.970	7.858	47.118	5.812	988	0	76.579		
	%	1,7	12,2	2,7	10,6	63,7	7,8	1,3	0,0	100,0	31,1	146,9

Skupaj GGE

		Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.								
Iglavci	%	3,2	9,1	8,7	12,3	60,8	4,1	1,6	0,2	100,0		
Listavci	%	8,0	20,4	10,5	14,6	23,3	15,0	7,7	0,5	100,0		
Skupaj	%	3,6	10,0	8,9	12,5	57,7	5,0	2,1	0,2	100,0		

Pri analizi poseka po skupinah drevesnih vrst temeljijo podatki na (nepopolni) tekoči evidenci poseka.

Iz preglednice je razvidno, da tri drevesne vrste: smreka, jelka in bukev, predstavljajo veliko večino poseka; skupaj kar 95,0 %. Največji delež v poseku ima smreka, ki se je glede na prejšnje desetletje povečal iz 67,2 % na 75,5 %, kar je posledica ujme ter razvoja lubadarja v preteklem ureditvenem obdobju. Delež poseka vseh ostalih drevesnih vrst je nižji od njihovega deleža v lesni zalogi.

Preglednica 47/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	75,5	34,5	17,8
Jelka	14,7	15,8	3,5
Bor	1,5	11,7	0,4
Macesen	0,5	8,7	0,1
Ostali igl.	0,0	13,7	0,0
Bukev	4,8	7,7	1,1
Hrast	0,2	4,3	0,1
Pl. lst.	1,7	9,6	0,4
Dr. tr. lst.	0,6	8,6	0,1
Meh. lst.	0,5	24,4	0,1
Skupaj iglavci	92,2	27,9	21,7
Skupaj listavci	7,8	8,3	1,9
Skupaj	100,0	23,5	23,5

Pri analizi poseka po debelinskih razredih temeljijo podatki na (nepopolni) tekoči evidenci poseka.

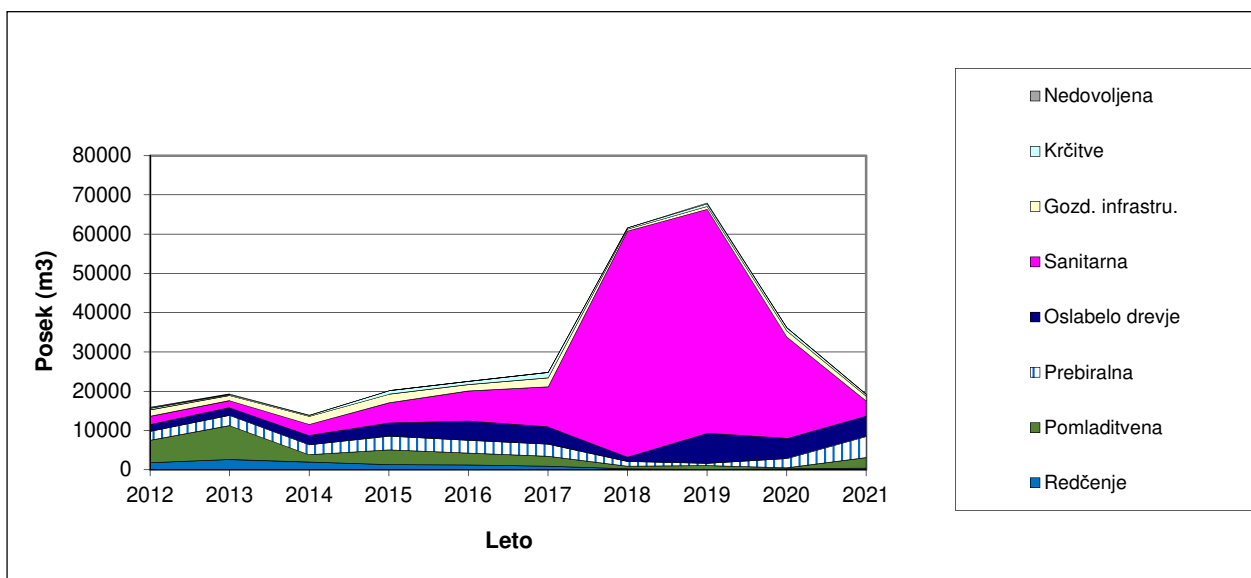
Največ lesne mase je bilo na nivoju GGE posekane v V. debelinskem razredu (prsni premer nad 50 cm) in sicer 29,3 % od skupne LZ debelinskega razreda, najmanj pa v prvem debelinskem razredu (prsni premer 10–20 cm) in sicer 7 % od skupne LZ debelinskega razreda. Povprečna jakost sečenj po evidencah na ravni GGE znaša 23,6 % od LZ, oziroma 9,8 m³/ha/leto. Nizek delež poseka v 1. in 2. debelinskem razredu sovпада z nizkim deležem redčenj v preteklem obdobju.

Preglednica 48/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	8,8	16,5	30,0	31,4	32,5	28,0	90,1
Listavci	3,9	6,7	9,9	10,3	9,4	8,4	7,7
Skupaj	7,0	13,4	24,7	27,3	29,3	23,6	97,8

Do leta 2014 je bilo večina sečenj izvedenih v obliki prebiralnih sečenj in pomladitvenega poseka. Delež sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja začne naraščati po žledolomu na začetku leta 2014 in poskoči po vetrolomu ob koncu leta 2017, ko sta to še praktično edini vrsti poseka. Višina evidentiranega poseka se je po letih gibala med 13.992 m³ leta 2014, ko je bila najnižja in 67.952 m³ leta 2019.

Podatki v grafikonu temeljijo na neustrezni tekoči evidenci poseka.

Grafikon 3: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Zardi sanacij po ujmah in podlubnikih poškodovanih gozdov so bila presežena dela povezana z umetno obnovo gozdov. Vsa ostala dela so bila realizirana v manjšem obsegu kot je bilo načrtovano.

Preglednica 49/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	72,09	41,29	57,3	19,99	38,83	194,2	92,08	80,12	87,0
Priprava tal	ha	26,03	34,07	130,9	7,83	12,06	154,0	33,86	46,13	136,2
Sadnja	ha	26,95	44,67	165,8	7,86	12,50	159,0	34,81	57,17	164,2
Obžetev	ha	138,14	131,54	95,2	26,85	41,24	153,6	164,99	172,78	104,7
Nega mladja	ha	22,90	7,23	31,6	16,46	3,80	23,1	39,36	11,03	28,0
Nega gošče	ha	32,76	12,91	39,4	3,33	9,74	292,5	36,09	22,65	62,8
Nega letvenjaka	ha	28,23	5,88	20,8	0,69	2,05	297,1	28,92	7,93	27,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	73,29	12,57	17,2	13,29	6,66	50,1	86,58	19,23	22,2
Nega prebiralnega gozda	ha	74,20	31,60	42,6	6,44	5,79	89,9	80,64	37,39	46,4
Zaščita s premazom	ha	15,22	67,99	446,7	8,92	20,09	225,2	24,14	88,08	364,9
Zaščita s količ. ali tulci	kos	6.713	14.705	219,1	1.626	12.025	739,5	8.339	26.730	320,5
O. varstvo pred divjadjo	dni	33,56	10,60	31,6	8,15	9,65	118,4	41,71	20,25	48,5
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	84,09	0,0	0,00	50,69	0,0	0,00	134,78	
Zaščita z ograjo	m	0	700	0,0	0	0	0,0	0	700	

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

V preteklem obdobju sta bili zgrajeni dve gozdni cestni v skupni dolžini 1,63 km. Leta 2012 je bila zgrajena gozdna cesta Pohnik na Kapli, ki jo je financirala Občina Podvelka ter jo kasneje tudi prekategorižirala v javno cesto, ter leta 2021 gozdna cesta Mazgan - Brnik, ki jo je financiral zasebni lastnik. Ker večina gozdnih cest v enoti sočasno odpira tudi posamezne gorske kmetije, sta nekaj teh cest v preteklem obdobju v upravljanje prevzeli Občina Podvelka in Radlje ob Dravi.

V zasebnih gozdovih je gradnja gozdnih cest zaradi zahtevnosti gradnje (zahtevni tereni) zelo draga, pri razdrobljeni gozdni posesti pa optimalne trase cest velikokrat potekajo po zemljiščih, ki so v lasti več lastnikov, zaradi česa je težko pridobiti soglasja vseh lastnikov. Zato so posamezni lastniki raje gradili daljše gozdne vlake po svojih posestvih, kot bi se odločili za optimalnejšo in trenutno dražjo investicijo gradnje gozdne ceste. Tudi v različnih oblikah združevanja lastnikov gozdov (strojni krožki, društva lastnikov gozdov,...) ni bilo interesa združevanja z namenom gradenj gozdnih cest.

Gradnja gozdnih vlak

V preteklem obdobju je bilo zgrajenih 24,0 km novih vlak ter rekonstruiranih 0,8 km obstoječih vlak, kar predstavlja približno 230% več kot v obdobju 2002-2011. Poglavitni razlogi za pospešeno gradnjo vlak v enoti so predvsem možnost sofinanciranja gradenj vlak iz programov razvoja podeželja (PRP 2007-2013 ter PRP 2014-2020, silovit vetrolom v letu 2017 v okviru katerega je bilo potrebno graditi intervencijsko za potrebe sanacije le tega, ter kadrovska pomladitev v obeh revirjih v enoti.

Gradnja gozdnih vlak je bila intenzivnejša v zasebnih gozdovih, v državnih gozdovih pa se intenzivneje dela po letu 2016, ko je upravljanje v državnih gozdovih od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov prevzela družba Sidg d.o.o.

Preglednica 50: Pregled dinamike gradenj gozdih vlak

Leto	Novogradnje (m)		Rekonstrukcije (m)		Skupaj dolžina (m)	
	zasebni	državni	zasebni	državni	zasebni	državni
2012	1.773	82	-	-	1.773	82
2013	879	-	-	-	879	-
2014	-	155	-	-	-	155
2015	876	1.476	-	-	876	1.476
2016	1.079	1.238	-	-	1.079	1.238
2017	3.614	763	-	-	3.614	763
2018	160	1.113	-	-	160	1.113
2019	1.852	1.284	-	-	1.852	1.284
2020	2.960	2.251	804	-	3.764	2.251
2021	1.637	788	-	-	1.637	788
Skupaj	14.830	9.150	804	-	15.634	9.150

V gozdovih je bilo opravljenih še več manjših del v okviru vzpostavitve prevoznosti, dodatne utrditve in vzdrževanja gozdnih vlakov po končani sečnji in spravilu.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Posebni aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov ni bilo. Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov so dejansko gozdnogojitveni ukrepi, ki upoštevajo usmeritve za ostale funkcije gozdov.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012 – 2021

V kmetijske namene je bilo izkrčenih 1,90 ha gozdov.

Preglednica 51/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2012 do 2021 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
-	-	15,91	-	-	-	15,91

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012 - 2021

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Skupna realizacija načrtovanega poseka v gozdnogospodarski enoti je bila 195,9 % (realizacija po SVP v zasebnih gozdovih, realizacija po evidencah v državnih gozdovih). Realizacija načrtovanega poseka iglavcev je bila 214,0 %, realizacija načrtovanega poseka listavcev pa 114,2 %. Struktura poseka ni bila v skladu z načrtovano. Prevladovala sta nenačrtovan sanitarni posek in posek oslabelega drevja (70,2 %). Obseg vseh ostalih vrst sečenj je bil bistveno nižji od načrtovanega.

Gojitvena dela

Realizacija ukrepov priprave sestojev za naravno obnovo je bila dobra. Zaradi sanacij po ujmah poškodovanih gozdov je bil močno presežen načrtovan obseg del povezanih z umetno obnovo. Slaba je bila realizacija nege mladovij in drogovnjakov.

Preglednica 52: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova*	ha	92,08	80,12	87,0
Umetna obnova**	ha	34,81	57,17	164,2
Nega***	ha	190,95	60,84	31,9

Opomba: * Naravna obnova je obseg ukrepa priprava sestoja za naravno obnovo.

** Umetna obnova je enaka obsegu sadnje.

*** Obseg nege je seštevek ukrepov: nega mladja, nega gošče, nega letvenjaka in nega drogovnjaka.

Učinki ukrepov

Lesna zaloga

V preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovan dvig povprečne lesne zaloge iz 414,5 m³/ha na 444 m³/ha; ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena povprečna lesna zaloga 357,5 m³/ha. Zaradi močno preseženega načrtovanega poseka se je povprečna lesna zaloga znižala za 57 m³/ha. Ciljna lesna zaloga tako ni bila dosežena.

Razmerje razvojnih faz

Razmerje razvojnih faz, ugotovljeno ob zadnjem urejanju ni blizu pred desetimi leti postavljenemu kratkoročnemu cilju. Zvišal se je delež pomlajencev in znižal delež drogovnjakov in debeljakov. Površina mladovij je preseгла dolgoročno ciljno površino.

Preglednica 53: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)				
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obn.	Prebiralen g.
Stanje 2012	4	14	39	4	38
Cilj 2021	4	14	25	16	41
Stanje 2022	11	11	30	9	38

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

Zabeležene so bile nenačrtovane spremembe k bolj naravni drevesni sestavi. Kljub skromno načrtovanemu znižanju deleža smreke se je ta znižal 12,8 odstotnih točk. Za 8,9 odstotnih točk se je povečal delež jelke, kar je premik v pravi smeri, kljub temu, da ta ni bil načrtovan. Delež bukve se je povečal za 2,1 odstotnih točk in delež plemenitih listavcev za 1,7 odstotnih točk.

Preglednica 54: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr. ial	Bukev	Hrast	Pl. list	Dr. tr. list	Meh. list
Stanje 2012	51,6	21,9	3,0	1,2	0,0	14,6	1,3	4,3	1,6	0,5
Cilj 2021	50	23	3	2		15	1	4	2	
Stanje 2022	38,8	30,8	2,5	0,9	0,0	16,7	1,5	6,0	2,1	0,7

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Kratkoročni gozdnogojitveni cilji postavljeni ob urejanju pred desetimi leti so bili glede na prirastek in načrtovan možen posek dosegljivi. Zaradi ujm in gradacij podlubnikov gospodarjenje v preteklem letu ni bilo v skladu z načrtom in cilji načrtnega gospodarjenja tako niso bili doseženi. Kljub temu pa so bili zabeleženi nekateri premiki k dolgoročnim gozdnogojitvenim ciljem. Močno se je znižal delež smreke v skupni lesni zalogi in povečal delež jelke, bukve in plemenitih listavcev, vendar so ti premiki v drevesni sestavi zgolj relativni, saj se je na račun izpada smreke znižala tudi skupna lesna zaloga. Spremembe v strukturi gozdov po razvojnih fazah so v pravi smeri; močno se je povečal delež mladovij in pomlajencev, kar bo v prihodnjih desetletjih povečalo delež drogovnjakov. Pa vendar so ta mladovja nastala nenačrtno in so zato vrzelasta, s slabo sestojno zasnovano.

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Pred desetimi leti je bila opravljena natančna valorizacija funkcij gozdov. Postavljene so bile tudi smernice za gospodarjenje z gozdovi s poudarjenimi funkcijami gozdov. Pri gospodarjenju so se postavljene usmeritve dosledno upoštevale.

Odnos gozd – divjad

Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali zastavljeni ukrepi.

Gradnja gozdnih prometnic

Gozdne ceste

V preteklem gozdnogospodarskem načrtu so bila izločena štiri prednostna območja za gradnjo gozdnih cest. Na nobenem od njih se ceste niso gradile. Izven teh območij pa sta bili zgrajeni dve gozdni cesti v skupni dolžini 1,63 km.

Gozdne vlake

V gozdnogospodarskem načrtu za preteklo ureditveno obdobje so bila izločena prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak. Zgrajenih je bilo 24 km gozdnih vlak in opravljena ena rekonstrukcija vlake v dolžini 0,8 km.

5. Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Današnja podoba, oz. obseg dobi GGE Remšnik ob urejanju leta 1982, z združitvijo dela državnih gozdov urejanih z GGN Kapla SLP – I (1979–1988) in zasebnih gozdov urejanih z GGN Ožbalt – Remšnik (1972–1981). Od takrat pa do leta 2002 se je predvsem zaradi zaraščanja kmetijskih zemljišč površina gozdov povečala za dobrih 147 ha. V obdobju 2002-2011 se je površina gozdov zmanjšala za 49,52 ha, predvsem na račun natančnejšega zajemanja gozdnega roba ob inventuri leta 2012 in v manjši meri tudi zaradi krčitev gozdov za površine namenjene kmetijstvu (5,10 ha), v zadnjem obdobju pa spet nekoliko povečala predvsem zaradi vključevanja nekaterih gozdnih cest v gozd, ki so bile ob urejanju pred desetimi leti iz gozda izločene.

5.1.2 Lesna zaloga , prirastek in možni posek

O razvoju gozdnih fondov so za obravnavano GGE zanesljivi podatki na razpolago od leta 1982. Takrat sta bila s polno premerbo in okularnimi ocenami ugotovljena povprečna lesna zaloga 251,8 m³/ha in prirastek 5,9 m³/ha/leto. Obdobje visoke akumulacije prirastka traja vse do urejanja pred desetimi leti, ko je bila ugotovljena povprečna lesna zaloga 414,5 m³/ha in prirastek 9,9 m³/ha/leto. Zaradi ujim in napadov podlubnikov, ki so jim sledili ter posledično obsežnih sečenj, se je povprečna lesna zaloga gozdov v zadnjem ureditvenem obdobju zmanjšala za 13,8 % in znaša 357,5 m³/ha; pri iglavcih se je zmanjšala za 18,9 %, pri listavcih pa povečala za 4,2 %. Prirastek se je v zadnjem obdobju zmanjšal za 6,1 %.

Preglednica 55/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1982 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1982	3.235,21	218,5	33,3	251,8	5,1	0,8	5,9	3,7	0,5	4,2
1992	3.284,09	257,9	56,4	314,3	5,5	1,3	6,8	2,6	0,3	2,9
2002	3.382,63	283,0	70,6	353,5	7,8	2,2	10,0	3,5	0,4	3,9
2012	3.333,11	322,0	92,5	414,5	7,6	2,3	9,9	9,0 (13,7)	0,8 (1,6)	9,8 (15,3)
2022	3.350,40	261,1	96,4	357,5	6,9	2,4	9,3	4,8	1,5	6,3

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

**Opomba: Za leto 2012 je v oklepaju naveden še posek po SVP

Leta 1982 je bilo razmerje med iglavci in listavci 86,6 : 13,4, ob zadnjem urejanju pa je to razmerje 73,0 : 27,0 v korist iglavcem. Delež smreke se je od leta 2002, ko je bil najvišji (55,4 %) znižal za 16,6 odstotnih točk, samo v zadnjem obdobju, po vetrolomu in kasnejših gradacijah podlubnikov, za 12,8 odstotnih točk. Delež jelke se je od leta 2002, ko je bil najnižji (19,7 %), povečal za 11,1 odstotne točke. Delež bukve se je od urejanja leta 1982 povečal za 9,9 odstotne točke, delež plemenitih listavcev se je v istem obdobju podvojil. Spremembe deležev ostalih skupin drevesnih vrst v skupni lesni zalogi so majhne.

Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1982	44,8	36,1	4,7	1,0	0,0	6,8	1,1	2,7	1,8	1,0
1992	54,1	21,6	4,9	1,4	0,0	10,6	1,6	3,1	1,9	0,7
2002	55,4	19,7	3,9	1,0	0,0	11,7	1,7	4,1	2,0	0,5
2012	51,6	21,9	3,0	1,2	0,0	14,6	1,3	4,3	1,6	0,5
2022	38,8	30,8	2,5	0,9	0,0	16,7	1,5	6,0	2,1	0,7

Glede na preteklo ureditveno obdobje, se je lesna zaloga zmanjšala za 13,8 %; pri iglavcih se je zmanjšala za 18,9 %, pri listavcih pa povečala za 4,2 %. Pri iglavcih je bilo največje zmanjšanje lesne zaloge v četrtem debelinskem razredu. Pri listavcih pa se je lesna zaloga najbolj povečala v drugem debelinskem razredu. Prirastek se je znižal za 6,3 %; pri iglavcih za 9,6 %, pri listavcih pa povečal za 4,8 %.

Preglednica 57/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	80,0	80,5	75,4	63,8	96,8	81,1	116,8	91,0	78,7	64,9	116,5	90,4	79,0
Listavci	90,0	113,0	91,4	112,7	110,9	104,2	108,3	119,4	88,0	100,0	100,0	104,8	112,0
Skupaj	80,0	90,8	79,6	73,1	98,7	86,2	113,8	98,8	80,7	70,6	114,4	93,7	85,0

Pri izračunu pričakovane lesne zaloge so bili za zasebne gozdove (Preglednica 58) uporabljeni podatki o poseku ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. V državnih gozdovih je višina poseka povzeta po evidencah. Skupna višina poseka za GGE je seštevek posekov v obeh sektorjih lastništev. Podatki po lastniških kategorijah so agregirani na lastništva in površine gozdov ugotovljene ob urejanju pred desetimi leti.

Večja razhajanja med ugotovljeno in pričakovano LZ v državnih gozdovih so posledica nepopolnih evidenc sečenj in zaradi visokega realiziranega poseka precenjenega prirastka.

Preglednica 58/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah

Skupaj GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	1.073.404	308.168	1.381.572
Vrast	12.057	7.953	20.010
Prirastek (letni*10)	253.401	76.469	329.870
Sečnje	436.655	51.676	488.331
Pričakovana zaloga	902.207	340.914	1.243.749
Ugotovljena zaloga	874.932	322.817	1.197.749
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	97,0	94,7	96,4

Zasebni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	902.168	240.933	1.143.101
Vrast	10.101	7.006	17.107
Prirastek (letni*10)	218.326	61.109	279.435
Sečnje po SVP	365.175	46.577	411.749
Pričakovana zaloga	892.285	281.564	1.173.849
Ugotovljena zaloga	777.045	259.152	1.036.197
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	101,5	98,7	100,8

Državni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	171.236	67.235	238.471
Vrast	1.956	947	2.903
Prirastek (letni*10)	35.075	15.360	50.435
Sečnje po evidenci	71.480	5.099	76.579
Pričakovana zaloga	136.787	78.443	215.230
Ugotovljena zaloga	97.887	63.665	161.552
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	71,6	81,2	75,1

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

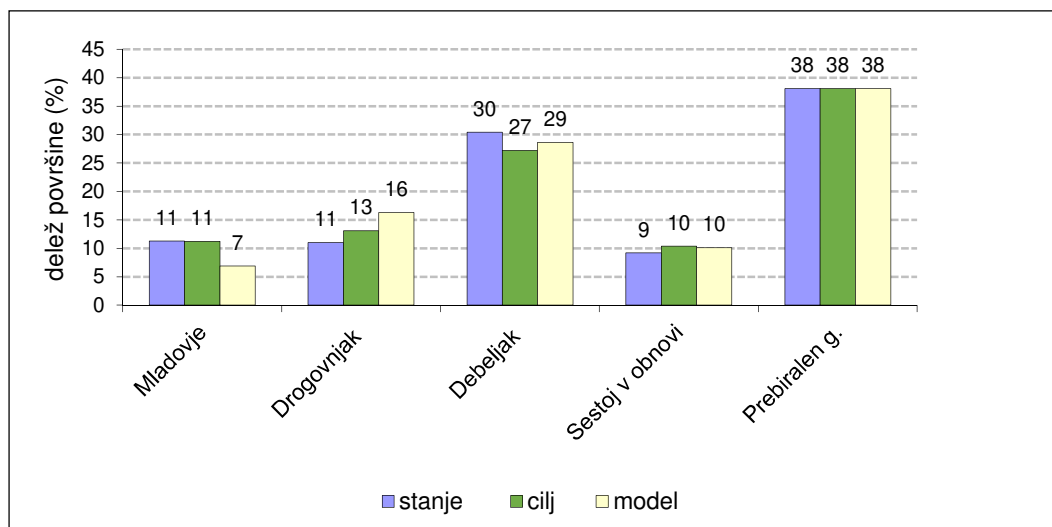
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz je bilo izračunano s tehtanjem modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih, povzetih iz osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2021), pri čemer je utež predstavljala površina RGR. Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje.

Iz spodnje preglednice (Preglednica 59) in grafikona (Grafikon 4) je razvidno, da dejansko razmerje razvojnih faz ni usklajeno z modelnim stanjem. Preveč je mladovij in premalo drogovnjakov. Površina debeljakov in sestojev v obnovi je blizu modelni.

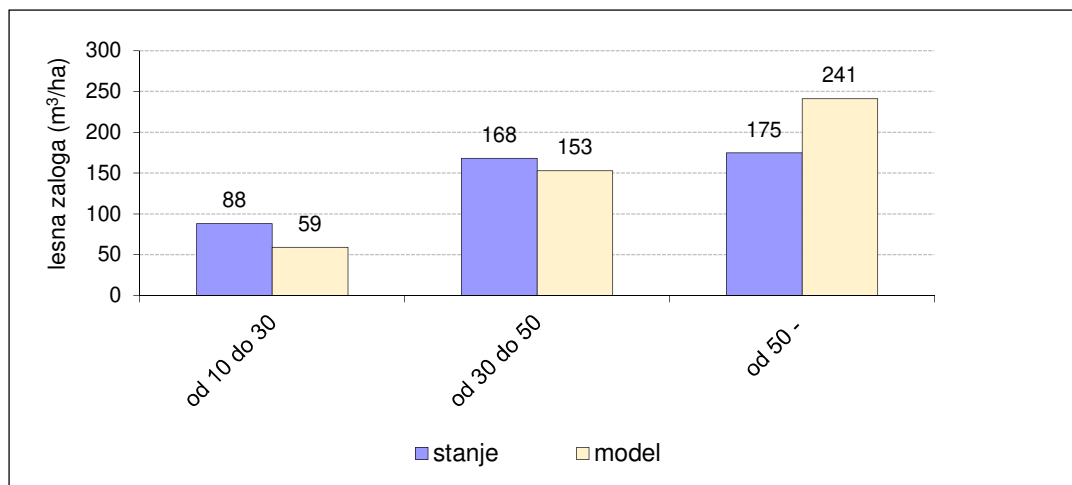
Preglednica 59/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze let	Delež	Modelna površina	
	ha	%		%	ha	
Mladovje	378,18	11,3	15	6,9	229,68	65
Drogovnjak	369,05	11,0	35	16,3	545,09	-32
Debeljak	1.017,26	30,4	61	28,6	959,40	6
Sestoj v obnovi	309,00	9,2	22	10,1	339,38	-9
Prebiralen g.	1.276,91	38,1		38,1	1.276,91	0
Skupaj	3.350,40	100,0		100,0	3.350,46	0

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Struktura lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih je izračunana iz podatkov SVP in se razlikuje od modelne; preveč lesne zaloge je v prvem razširjenem debelinskem razredu in premalo v tretjem. Modelna struktura prebiralnih gozdov je povzeta iz osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2021).

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Ob valorizaciji funkcij gozdov niso bila ugotovljena nasprotja med vlogami gozda, ko bi dajanje prednosti eni, poslabševalo sposobnosti gozdov za opravljanje druge, razen lesnoproizvodne funkcije, ki pa ob upoštevanju usmeritev za krepitev in uskladitev funkcij gozdov, nanje ne vpliva nasprotujoče ampak pospeševalno.

Ekološke funkcije

Ob vetrolomu ob koncu leta 2017 je bilo poškodovanih tudi nekaj varovalnih gozdov. Nastale so večje nepomlajene vrzeli, v katerih je varovalna vloga gozdov močno okrnjena.

Vetrolom je poškodoval tudi nekatere naravne vrednote, kar pa lahko razumemo za naravno delovanje abiotskih dejavnikov. V gozdnem rezervatu Brezni vrh je tako nastala večja skupina mladja, kar zagotovo ni v prid sencovzdržni tisi, zaradi katere je bil rezervat izločen iz gospodarjenja. Potrebno bo urediti status omenjenega rezervata, saj se lastniki ne strinjajo z opustitvijo gospodarjenja v tem gozdu.

Pri gospodarjenju se upoštevajo usmeritve za območja Natura 2000. S sredstvi Gozdnega sklada so bila zakupljena habitatna drevesa. Ob zadnji obnovi so bili pri opisovanju sestojev natančneje izločeni nekateri prednostni habitatni tipi (javorovi gozdovi), izločene so bile ekocelice.

Pri gospodarjenju z gozdom se dosledno upoštevajo usmeritve za hidrološko funkcijo.

Socialne funkcije

Pri gospodarjenju z gozdovi se upoštevajo vse usmeritve za socialne funkcije, tako da sposobnost gozda oz. gozdnega prostora za opravljanje teh vlog ni okrnjena.

6. Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

Glede na analizirano stanje gozdov in njihovega okolja, valorizacijo funkcij gozdov, zahtev lastnikov gozdov in javnosti ter upošteva cilje osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko ... (2021) smo določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji

- Skupinsko raznodobni in prebiralni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 25 %, jelka 35 %, r. bor 2 %, mac. 1 %, bukev 27 %, hrast 2 %, pl. lst. 5 %, dr. lst 2 % in m. lst. 1 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 7 %, drogovnjaki 16 %, debeljaki 29 %, sestoji v obnovi 10 %, prebiralen g. 38 %.
- Ciljna lesna zaloga: 420 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 20 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji

- Skupinsko raznodobni gozdovi in prebiralni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 35 %, jelka 32 %, r. bor 2 %, mac. 1 %, bukev 19 %, graden 2 %, pl. lst. 6 %, dr. lst 3 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 11 %, drogovnjaki 13 %, debeljaki 28 %, sestoji v obnovi 10 %, prebiralen g. 38 %.
- Ciljna lesna zaloga: 385 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 10 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Tekoče ureditveno obdobje bo v znamenju konsolidacije po ujmah poškodovanih gozdov. Ob izvedenih načrtovanih ukrepih se pričakuje manjše zmanjšanje deleža smreke in povečanja deleža jelke in bukve v lesni zalogi. Večjih premikov v strukturi gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah, ki je že sicer blizu dolgoročnega ciljnega stanja, ni pričakovati. Zaradi slabih sestojnih zasnov ni pričakovati hitrega preraščanja mladovij v drogovnjake. Na drugi strani pa se bo delež mladovij povečeval z nadaljevanjem obnov v po ujmah poškodovanih gozdovih. Načrtovan je dvig povprečne lesne zaloge gozdov. Kakovost drevja bo mogoče izboljšati v daljšem časovnem obdobju.

Proizvodnja lesa

Za obravnavano gozdnogospodarsko enoto je značilna srednje velika zasebna gozdna posest, zato mora gozd lastnikom zagotavljati trajne dohodke od prodaje lesa in hkrati nuditi zaposlitev lokalnemu prebivalstvu. Lastnikom z manjšo in srednje veliko gozdno posestjo mora gozd poleg občasnih dohodkov od prodaje lesa nuditi tudi les za domačo porabo (gradben les, les za kurjavo).

Varovanje pred naravnimi nesrečami

Za južni del GGE so značilna strma pobočja, ki se dvigujejo nad reko Dravo in globoki jarki njenih pritokov. Varovalna vloga je poudarjena na slabi tretjini gozdnega prostora; na pobočjih z nakloni nad 35°, na kompaktni matični podlagi in v z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) razglašanih varovalnih gozdovih. Na območju skalnih podorov nad infrastrukturnimi objekti gozd opravlja tudi zaščitno funkcijo.

Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst

Pod ta cilj štejemo varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij, kot tudi ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij. V GGE je v območje Natura 2000, zaradi ugodnega stanja, vključenih 44,7 % gozdov, v EPO pa kar 94,4 % gozdov.

Ohranjanje voda

Na nepropustni matični podlagi obravnavane GGE je razvito gosto omrežje manjših vodotokov, ki se napajajo iz številnih izvirov. Ti se večkrat uporabljajo za lokalno vodooskrbo. Ohraniti kakovostne, neoporečne in količinsko bogate vire pitne vode je eden izmed temeljnih ciljev gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Ohranjanje kulturne dediščine

Na območju obravnavane GGE v gozdni prostor s svojim vplivnim območjem segajo trije objekti kulturne dediščine. Ohranjen gozd s svojim robom mora prispevati k njihovi estetiki in avtentičnosti.

Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov

Visok delež jelke, smreke, g. javorja in lipe ter bogat zeliščni sloj nudijo zanesljivo in v letih gradacij listnih uši tudi obilno čebeljo pašo.

Čiščenje zraka in regulacija klime

V najbolj naseljenem delu dravske doline znotraj obravnavane GGE ima gozd pomembno vlogo uravnavanja klime ter blaženja negativnih vplivov gostega prometa ob regionalni cesti Maribor – Dravograd.

Estetski videz krajine

Gozd je matrica pretežno gozdnate krajine GGE in kot tak prispeva glavne značilnosti estetike prostora.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Obnova po ujmah poškodovanih gozdov

Potrebno je nadaljevati z obnovo po ujmah in podlubnikih poškodovanih gozdov. V največji možni meri se je potrebno posluževati naravne obnove. Na območjih kjer so nastale večje zapleveljene površine, naj se te obnovijo s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst. Mešanost drevesnih vrst naj bo skupinska; izogibati se je potrebno nastanku monokultur. V po ujmah nastalih vrzelastih debeljaki naj se počaka na pojav podmladka, kasneje pa nadaljuje z obnovo ali oblikuje malopovršinsko raznomerno strukturirane gozdove. Na nepomlajenih površinah, katerih lastniki ne izkazujejo interesa za umetno obnovo, naj se izkoristi morebiten pojav pionirskih drevesnih vrst (breza, trepetlika).

Gospodarjenje z varovalnimi in zaščitnimi gozdovi

Varovalni gozdovi so bili med bolj poškodovanimi po vetrolomu ob koncu leta 2017. Nastali so vrzelasti sestoji in večje ogolele površine. Vrzeli v katerih ni pričakovati hitrega pojava naravnega mladja naj se zapolnijo s sadnjo stojnih drevesnih vrst (bukev, graden, g. javor, macesen, lipa, beli gaber). Sicer je lastnike potrebno dodatno stimulirati za gospodarjenje v teh gozdovih, ki naj bo usmerjeno predvsem v zmanjšanje deleža debelega drevja.

Spodbujanje prebiralnega gospodarjenja z gozdovi

Prebiranje je tradicionalen in najprimernejši način gospodarjenja v prevladujočih zasebnih gozdovih (zagotovljena trajnost donosov na majhnih površinah) in na jelovih rastiščih, ki v obravnavani GGE prevladujejo. Pester in strukturiran gozd boljše opravlja ekološke in socialne vloge gozda, zato je potrebno ohraniti in še povečati površino na ta način gospodarjenih gozdov.

Nadzorovanje podlubnikov, drugih škodljivih organizmov ter bolezni na gozdnem drevju

Redno naj se kontrolira zdravstveno stanje gozdov, še posebej na bolj izpostavljenih južnih legah ter vitalnost najbolj ogroženih drevesnih vrst. Preprečevalni in zatiralni ukrepi za razvoj podlubnikov naj se izvajajo pravočasno in hitro. Mehanski in biološki ukrepi zatiranja naj imajo prednost pred kemičnimi.

Intenzivna nega mladovij

Po ujmah v zadnjem ureditvenem obdobju se je povečal delež mladovij na dobrih 10 % površin gozdov. Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja. Z nego je potrebno izboljšati njihovo zasnovu in pospešiti njihovo preraščanje v drogovnjake.

Izvedba redčenj drogovnjakov in tanjših debeljakov

Zaradi sanacije po ujmah poškodovanih gozdov so v zadnjem ureditvenem obdobju praktično povsem izostala redčenja drogovnjakov in tanjših debeljakov. Potrebno je prerediti vse drogovnjake in tanjše debeljake s tesnim sklepom krošenj ter tako povečati njihovo vitalnost in stojnost. Na terenih z manj ugodnimi pogoji za gospodarjenje naj se uporabljajo novejši bolj racionalni koncepti nege (situacijska nega drogovnjakov). Redčenja naj se izvajajo izven vegetacijske dobe.

Premišljen vnos tujerodnih drevesnih vrst

V sklopu umetne obnove po ujmah poškodovanih gozdov je smiselno v manjši meri smreko nadomestiti z zeleno duglazijo. V nekaterih drugih GGE se je izkazalo, da so sestoji te drevesne vrste dobro stojni. Vnos drugih tujerodnih drevesnih vrst na Območju obravnavane GGE ni zaželen. Vnos tujerodnih drevesnih vrst v območja NATURA 2000 ni dovoljen.

Hitro odzivanje na prisotnost invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst

Med invazivnimi vrstami, ki imajo na območju GGE večji širitveni potencial sta že opazni modra barvilnica in pavlovnija. Tujerodne invazivne vrste naj se odstranjujejo v sklopu nege mladovij in priprav sestojev za obnovo.

Ohranjanje primerne deleža gozdov v krajini ter ohranjanje območij večjih strnjenih površin gozdov

Ohranja naj se obstoječa gozdnatost. Krčenje gozdov dovoliti samo v primerih, ko to ne pomeni bistvene okrnitve ekoloških ali socialnih vlog gozda. Predloge krčitev v kmetijske namene naj se pretehta tudi z vidika primernosti površin za kmetijsko rabo.

Usklajevanje odnosov gozd – divjad

Strukturirani malopovršinsko raznomerni gozdovi, visok delež mladovij in dolg ter razgiban gozdni rob nudijo dobre prehranske zmožnosti gozdov za rastlinojedo divjad. Kljub temu je potrebno ohranjati posamezne pašne površine za divjad sredi večjih strnjenih površin gozdov, na drugi strani pa z lovskoupravljaljskimi načrti in njihovo realizacijo uravnati primerno številčnost divjadi.

Spodbujanje rabe sodobnih tehnologij sečnje in spravila lesa

Sečnjo in spravilo lesa naj se usmerja v rabo tehnologij z najvišjo stopnjo avtomatizacije, ki jo še dopuščajo terenske razmere. Traktorsko spravilo naj se prednostno usmerja v spravilo po kolesih (traktorske prikolice z nakladalnimi napravami). Na najtežjih terenih kjer gradnja vlak ni možna, naj se daje prednost sodobnim žičničnim napravam.

Zagotavljanje ugodnega stanja habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti

V vseh gozdovih naj se pospešuje biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre drevesne sestave in zgradbe gozdov ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Ohranjati je treba redke ekosisteme, zavarovane in manjšinske habitatne tipe ter zavarovane rastlinske in živalske vrste.

Varstvo voda in vodnih virov

V gozdovih je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov. Potrebno je sodelovanje s službo pristojno za vode in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, potencialna erozijska, plazljiva, območja).

Usmeritve, ki so zapisane za hidrološko funkcijo, veljajo tudi za celotno območje GGE, oziroma za vse posege na varovana, varstvena in ogrožena območja s področja upravljanja z vodami. Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse veljavne predpise s področja zavarovanja

vodnih virov, za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno pridobiti, v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, vodno soglasje.

Ukrepi za doseganje okoljskih ciljev preprečevanja poslabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda, ki se nanašajo na ukrepe za preprečevanje onesnaženja površinskih voda, preprečevanje ali omejevanje vnašanja onesnaževal v podzemno vodo in preprečevanje poslabšanja hidromorfoloških značilnosti voda, so zasnovani na podlagi obvez in priporočil:

Obveze:

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila:

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS potrebno določiti režim uporabe gozdne ceste.
- Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25 % vodozbirnega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70 %.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1 (2002 in nasl.),
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,

- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju za krepitev in uskladitev funkcij gozdov upoštevati vse vloge gozda, nasprotja pa reševati selektivno. Gospodarjenje za različne vloge je vključeno v vse nivoje gospodarjenja, od načrtovanja do izvedbe. Vsaka vloga zahteva diferencirane oblike gospodarjenja, ki jih je možno vključiti v gospodarjenje za lesnoproizvodno vlogo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da nastopajo vloge v prostoru velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (ob linijah) in točkovno.

Velik delež gozdov v zasebni lasti pomeni močno izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem, estetska vloga in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnika gozda. Zato bo potrebno urediti odnose med obema interesoma pozorno in pravno korektno.

Območja na katerih je poudarjenih več funkcij na različnih stopnjah, narekujejo kompleksno obravnavanje gozdnega prostora in gospodarjenja z gozdom.

Podane so usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij prve in druge stopnje poudarjenosti. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Zagotoviti stalno zastrtost gozdnih tal, uspešno naravno pomlajevanje, zaradi zagotovitve mehanske trdnosti sestojev tudi razgibano zgradbo sestojev. Gospodariti malopovršinsko, vitalnosti dati prednost pred kvaliteto, prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa. Izogibati se vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije. Na plazljivih območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

V gozdovih na strminah in erodibilni matični podlagi je potrebno smiselno upoštevati usmeritve, ki so sicer predpisane za z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.) razglašene varovalne gozdove:

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazljivih in erozijskih območjih,
- sanacijo poškodovanih tal z namenom preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasno izvedbo vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- raba biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami,
- v varovalnih gozdovih na strminah je priporočljivo pomlajevanje v vrzelih, ki ne sledijo padnici terena.

Usmeritve za ogrožena območja, ki izhajajo iz zakona o vodah in usmeritev Direkcije Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV)

Za **poplavna območja** se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv

vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Načrtovani posegi morajo biti usklajeni z omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008 in nasl.). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

V GGE je 61,03 ha zemljišč (1,32 %) na območjih poplavne nevarnosti. Celotno območje GGE obsega 4.635,73 ha (Preglednica 115 v Poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 (2002 in nasl.) prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

V GGE je 51,93 ha površin (1,12 %) potencialnih erozijskih območij z zahtevnimi ukrepi (odseki: 3B, 3J (del)) in 4.060,68 ha površin (87,60 %) z običajnimi ukrepi. Celotno območje GGE obsega 4.635,73 ha (Preglednica 115 v Poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

V GGE je 4.473,58 ha površin (96,50 %) plazljivih območij. Celotno območje GGE obsega 4.635,73 ha (Preglednica 115 v Poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Plazovitih območij v GGE ni.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

V vseh gozdovih je potrebno režim gospodarjenja prilagoditi omenjeni funkciji (naravi prijazna tehnologija, neoporečni stroji, uporaba biološko razgradljivih olj, prilagojena gradnja vlak). Potrebno je ohranjati naravno strukturo gozdov in skupin drevja ter se izogibati večjim nihanjem lesne zaloge na večjih površinah. Ob potokih selektivno redčiti obvodno drevnino, sestoje obnavljati

malopovršinsko, z rastiščem primernimi drevesnimi vrstami. V bližini potokov in njihovih pritokov ne graditi gozdnih prometnic in začasnih skladišč. Ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov.

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 (2002 in nasl.) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Med vode 1. reda prištevamo reko Dravo, preostali vodotoki pa spadajo med vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavela voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (2018).

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. V 14. členu ZV-1 je določeno, da zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda;
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem;
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije;
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih;
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode);
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave;
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih;
- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metriskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;

- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki;
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi;
- odlaganje odpadkov.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00).

V obravnavani GGE ni vodovarstvenih območij.

V GGE je **referenčni odsek** na Potočnikovem potoku (odseki: 24A, 24B in 9C).

Pogoje in omejitve posegov v vodno dobro referenčnih odsekov določa Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016):

- Na referenčnih odsekih so prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti.
- Na vodotokih gorvodno od referenčnih odsekov in na njihovi prispevni površini so dovoljeni le posegi, ki ne povzročijo škodljivega vpliva na referenčne odseke in se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo ter so izpolnjeni drugi pogoji za izdajo vodnega soglasja.
- Na vodotokih dolvodno od referenčnih odsekov oziroma od jezera, na katerem so določeni referenčni odseki, do dolvodne meje ribjega tipa, v katerega je razvrščen referenčni odsek oziroma vodotok na iztoku iz jezera, so dovoljeni le posegi, ki ne povzročijo škodljivega vpliva na referenčne odseke in se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka.
- Če gre pri posegu v vodotok iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena za gradnjo prečnega objekta, mora biti tak objekt izveden tako, da je zagotovljena prehodnost za vrste rib, značilne za ribji tip na mestu posega.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti:

Gozdove na območju gozdnega rezervata Brezni vrh in naravnega rezervata nad Breznim ter gozdove znotraj izločenih ekocelic prepustiti naravnemu razvoju. Na območju naravnih vrednot s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti upoštevati usmeritve za naravne vrednote. Preprečevanje zaraščanja manjših pašnih površin za rastlinojedo divjad znotraj strnjjenih gozdov.

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

Na območju naravnih vrednot upoštevati usmeritve za naravne vrednote, ohranjati površino gozdov in preprečevati zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov. Gospodarjenje z gozdovi izvajati tako, da se ohranja raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah in krepki vsestranska odpornost gozdov. Pospeševati minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Gozdove pomlajevati naravno in na način, ki bo drevesno sestavo čim bolj približal naravni.

V gozdovih določiti »ekocelice« z gojitvenimi načrti za vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste in prepustiti posamezna drevesa ali manjše skupine drevja staranju in naravnemu razvoju. V

ta namen izbrati drevje, ki ni zanimivo z vidika izkoriščanja (sušice, drevje z dupli ...). Ohranjati mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezerca) in druge negozdne ekosisteme (jase). Ob vodotokih in stoječih vodah ohranjati gozdove in gozdne koridorje.

Usmeritve za EPO in Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2022).

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Na obeh Ekološko pomembnih območjih, ki sta hkrati tudi del območij Natura 2000, se upoštevajo usmeritve, podane za območja Natura 2000. Sicer se na obeh EPO:

- Ohranja naj se namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje gozdnih habitatnih tipov,
- Ohranja naj se vrstna sestava biocenoze,
- Ohranja naj se površina gozdov, ohranjajo naj se jase v gozdu,
- Insekticidov za zatiranje gozdnih škodljivcev naj se ne uporablja,
- Prepreči naj se krčenje obvodne drevnine in ohranja osenčenost strug potokov;
- Ne vnaša naj se rastišču neprimernih rastlinskih in tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst,
- V gozdu naj se načrtno pušča odmrla in odmirajoča drevesa vseh debelinskih stopenj,
- Na območju gozdov naj se skladno z potrebami vrst osnujejo ekocelice,
- Čas izvajanja posegov v gozdu naj se prilagodi življenjskim ciklom živali, zlasti naj se zagotovi mir v času razmnoževanja in odraščanja mladičev,
- Pri delih v gozdu naj se uporablja biorazgradljiva olja in maziva,
- Na območjih, ki so habitat dvoživk (mlake, luže in ostala vodna telesa razen na obstoječih gozdnih prometnicah), naj se ne spravlja lesa v obdobju paritve ter mrestitve (pomen luž in mlak v gozdu) od 1.3. do 1.6.,
- Ohranja naj se naravna struktura gozdnega roba,
- Dreves ter grmov ob vodotokih naj se ne izsekava, gozdnih prometnic naj se ne gradi na območjih prečkanja vodotokov.

Varstvene usmeritve za posebna varstvena območja (Natura 2000)

Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotičnih in biotičnih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne usmeritve po upravljaljskih conah:

CGP Remšnik (Vzhodni Kozjak 3000313, Zgornja Drava s pritoki 3000172, Divjakova jama 3000391)

Konkretne usmeritve:

- Ohranja naj se čim bolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Ohranja naj se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov. Ohrani naj se vsaj 30 % delež razvojnih faz starejšega debeljaka in pomlajenca.
- Ohranja naj se pestra struktura razvojnih faz z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem, pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodnosne grmovne in drevesne vrste.
- Ohranja naj se presvetljene gozdove, gozdne jase, strukturirane gozdne robove, površine v obnovi.
- Na območju presvetljenih gozdov, gozdnih jas, strukturiranih gozdnih robovih in na površinah v obnovi naj se ohranja zlasti rastline iz rodov *Lamium*, *Urtica*, *Epilobium*, *Corylus*, *Rubus*, *Lonicera*, *Salix*, *Quercus*, *Eupatorium*, *Origanum*, *Solidago* in *Cirsium*.
- Ohranja naj se mokrotne habitate v gozdu (luže, mlakuže, vodne kotanje) in zamočvirjene gozdne površine.
- Izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih.
- Zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje. Obnova gozda naj poteka z rastišču primernimi drevesnimi vrstami.
- Na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.
- Ohranja naj se vsaj 3 % mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Predvsem ob vodotokih naj se ohranjajo stoječa odmirajoča drevesa, starejša manjvredna drevesa in drevesa z dupli - habitatno drevje.
- V neposredni okolici jam in brezen naj se ohranja gozdne površine, krčenje gozda naj se ne izvaja (Divjakova jama).
- Novih gozdnih prometnic naj se na območju jam ne umešča oz. naj se zagotavlja ustrezen odmik od le teh (vsaj 25 metrov od vhoda v jamo).
- Pri sečnji in spravilu lesa v okolici jam in vodotokov naj se uporablja biološko razgradljiva olja. Neselektivnih fitofarmaceutskih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.

Močvirski krešič

Konkretne varstvene usmeritve za vrsto močvirski krešič (*Carabus variolosus*) veljajo za naslednje odseke: 11A, 11B, 16A, 17A, 18A, 18B, 20A, 20B, 20E, 21B, 21C, 21D, 21E, 21F, 22A, 22C, 22D, 23B, 23C, 37B, 37C, 37D, 37E, 38B, 38C in 38D.

Veliki studeničar

Konkretne varstvene usmeritve za vrsto veliki studeničar (*Cordulegaster heros*) veljajo za naslednje odseke: 3A, 3B, 3C, 3J, 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 5A, 5B, 5C, 5D, 6A, 6B, 6C, 6D, 6F, 6G, 7A, 7B, 7C, 7D, 7E in 7F.

Konkretne varstvene usmeritve za vrsti močvirski krešič (*Carabus variolosus*) in veliki studeničar (*Cordulegaster heros*):

- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu (zveznost vodnega toka, minimalni ekološki pretok, strukturo brežin in obrežne vegetacije).
- Ohranja naj se obrečno drevnino mehcolesne in trdolesne loke (v oddaljenosti 25 m od stoječih in tekočih voda ter na poplavnih območjih oz. območjih pogoste prisotnosti vode, močvirnih gozdovih naj se pušča izredno debela drevesa vrb, jelš, jesenov in topolov). Na teh območjih naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).
- Ohranja naj se pretežni del sestojev s strnjenim sklepom krošenj v 10 m pasu ob vodotoku.

Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih

Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih se na podlagi nove conacije nahajajo v sestojih: K310 (3A), L108 (3B), K065 (4B), K068 (4C), L163 (6C), K046 (26A), K036 (27F), K148 (31E), K176 (32C), K177 (32C), L669 (32C), K205 (33B) in L785 (37D).

Konkretne varstvene usmeritve za habitatni tip Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih:

- V okviru izdelave GGN GGE se znotraj Natura 2000 območij SI3000172 Zgornja Drava s pritoki izločijo primerni sestoji. Na podlagi pridobljenih podatkov s terenskih popisov se oblikuje cona javorovih gozdov za SAC SI3000172 Zgornja Drava s pritoki.
- Preprečuje naj se krčitve tovrstnega habitatnega tipa na nivoju GGE.
- Izboljša oz. obnovi naj se sonaravna drevesna sestava.
- Pri obnovi gozda naj se daje prednost kvalitetnemu mladju značilnih drevesnih vrst za HT 9180 (predvsem: gorski javor, veliki jesen in gorski brest), skrbi naj se za ohranitev semenjakov, pri redčenju naj se daje prednost kakovostnim osebkom gorskega javora, velikega jesena in gorskega bresta.
- Izboljša naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo.
- Trajno naj se ohranja vsaj 30 % delež starejših sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C).
- Pomlajevanje naj se izvaja v manjših pomladitvenih jedrih.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij GHT javorovih gozdov.
- Upravljanje z divjadjo naj se načrtuje tako, da se številčnost velike rastlinojede divjadi vzdržuje na ravni, ki zagotavlja nemoteno naravno pomlajevanje gozdnih habitatnih tipov.
- Kjer je zaradi prekomerne rastlinojede divjadi onemogočena naravna obnova sestojev, naj se mladje zaščiti z zaščitnimi ograjami.
- Znotraj cone naj se ne vzpostavlja krmišč za divjad z močno in sočno krmo (koruza, pesa, jabolka, ipd.). Lokacije krmišč se določi v dogovoru z ZRSVN v skladu z usmeritvami za Lovsko upravljavska območja.

Usmeritve za gozdne vlake:

- Gradnja gozdnih vlak naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven 10 metrskega pasa vodotokov in mokrišč - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.

Usmeritve za strojno sečnjo:

- Na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja (vsebina smernic) poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha. Sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic.

Cona HT9110 (Bukovi gozdovi: Zgornja Drava)

Konkretne usmeritve:

- Preprečuje naj se krčitve ohranjenih gozdov.
- Pri obnovi gozda naj se daje prednost bukovemu mladju, skrbi naj se za ohranitev bukovih semenjakov, pri redčenju naj se daje prednost kakovostnim bukovim osebkom.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo.
- Izboljša naj se povezljivost območja nahajanja habitatnega tipa.
- Izboljša naj se obstoječe stanje HT 9110 (predvsem sestojev, ki so na drugi stopnji ohranjenosti – spremenjeni gozdovi).
- Trajno naj se ohranja vsaj 30 % delež starejših razvojnih faz gozda (razširjeni debelinski razred B in C).

Cona koščaka - potoki

Konkretne usmeritve:

- Na pretežnem delu cone naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- V coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- V coni naj se ne uporablja fitofarmaceutskih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja.
- Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- V coni naj se krčenje gozda ne izvaja.

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za zavarovana območja in območja naravnih vrednot je potrebno upoštevati predpisane varstvene režime iz aktov o zavarovanju in so navedene v nadaljevanju (Naravovarstvene smernice ..., 2022). Pred posegi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot je potrebno kontaktirati pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

Splošne varstvene usmeritve za naravne vrednote

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- Na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

- Na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- Na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- Na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.
- Na krajinski vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjšuje krajinska pestrost ter da se ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti krajinskih elementov ter njihove razporeditve v prostoru.
- Na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve

Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se lahko izvaja takšne športne in rekreacijske aktivnosti, zaradi katerih se bistveno ne spreminjajo fizične lastnosti naravne vrednote (npr. z obsežnim odstranjevanjem skal, pritrjevanjem klinov, jeklenih vrvi in podobnim).

Geološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Delov naravne vrednote se ne lomi, razbija, odkopava ali odnaša v takem obsegu, da se uniči nahajališče oziroma okrne lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Z namenom preprečitve erozije, neugodnega delovanja atmosferilij in vegetacije se naravno vrednoto lahko fizično zaščiti (prekrije), odstrani vegetacijo in podobno.

Hidrološke naravne vrednote

- Ne slabša se kvalitete vode. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Botanične naravne vrednote

- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

Zoološke naravne vrednote

- Posege, dejavnosti in aktivnosti na naravni vrednoti se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodita življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo.
- Živali se ne vznemirja, preganja, nabira, zastruplja ali drugače uničuje.
- Sestave zoocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Eksplozij ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, se ne izvaja.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.

- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Naravno vrednoto se obiskuje na način in v času, ki je za živali najmanj moteč. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za živalsko vrsto, ki je na človekovo prisotnost izjemno občutljiva, se obiskovanje naravne vrednote lahko časovno (npr. v času razmnoževanja) ali prostorsko omeji ali prepove.
- Rekreatijske in športne aktivnosti se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave.

Ekosistemske naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.

Drevesne naravne vrednote

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Oblikovane naravne vrednote

- Rastlin, ki so bistveni sestavni del oblikovane naravne vrednote, se ne trga, lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za dela z rastlinami v skladu z namenom njihovega oblikovanja, izvajanja ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upošteva zgodovinske zasnove, ali za sanacijske ukrepe na drevesih.
- Izvaja se le tiste gradnje, ki so povezane z obnovitvijo ali vzdrževanjem naravne vrednote, ali izvajanjem ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upošteva zgodovinske zasnove.

Konkretne varstvene usmeritve za zavarovana območja:

Na območju GGE Remšnik ni zavarovanih območij s predpisi o varstvu narave.

Konkretne varstvene usmeritve za naravne vrednote:

Preglednica 60: Konkretne varstvene usmeritve za naravne vrednote

Ident. št.	Ime	Usmeritev:
7099	Kašmanova smreka	<ul style="list-style-type: none"> - Dreves se ne sme posekati ali poškodovati. - Možna je odstranitev (posek) morebitnih konkurentov. - Preko ravnega prostora dreves (tloris krošnje + vsaj 2 m) naj se ne gradi gozdnih prometnic. Prav tako se ne gradi gozdnih prometnic, ki bi lahko imele vpliv na spremembe rastiščnih pogojev, izven tega prostora. - Preko rastišča naj se ne vlačijo lesa in na rastišču naj se ne skladišči lesa. - Na rastišču naj se ne parkira sredstev za prevoz, spravilo in transport. - Na drevesu se lahko izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča v radiju krošnje +2 m naj se ne spreminja. - V vplivnem območju drevesa naj se ne krči ali spreminja gozdnega roba.
6697	Začnikova lipa	
4307	Remšnik – nahajališče mineralov	<ul style="list-style-type: none"> - V območju nad sistemom rudniških rogov ter na območju hald naj se ne načrtuje gozdnih prometnic in ostalih zemeljskih del ter skladišč lesa.
1287	Brezni vrh – rastišče tis	<ul style="list-style-type: none"> - Območje naj se ohranja v obstoječem načinu gospodarjenja z gozdom oz. se načrtuje takšno gospodarjenje z gozdom, ki bo ohranjalo oz. večalo delež tise.
6565	Brezno - gozd	<ul style="list-style-type: none"> - Območje naj se prepušča naravnemu razvoju - Območje je razglašeno z Odločbo o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v občini Radlje ob Dravi (sklep SO Radlje ob Dravi z dne 4.11.1981)
7474	Potočnikov potok – ribnik in mokrotni travniki	<ul style="list-style-type: none"> - Na območju se ne načrtujejo posegi, ki bi lahko vplivali na vodni režim. - V območju povirij in mokrotnih travnikov, ki jih prednostno ohranjamo, naj se ne načrtuje gozdnih prometnic in deponij lesa.

Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

Skoraj celotno območje GGE Remšnik je na območjih pričakovanih naravnih vrednot, zato tu obstaja možnost odkritja najdb redkih kamnin in mineralov.

V primeru najdbe redkih mineralov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic:

Investitorja se seznanijo z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (Zavod RS za varstvo narave, v nadaljevanju ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (in-situ ali ex-situ varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na vrsto in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti in-situ niti ex-situ varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakah se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
  - gabariti, gradivo, oblikovanost,
  - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
  - celovitost dediščine v prostoru;
- območje naselbinske dediščine, varuje se:
  - morfološka zasnova naselja,
  - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
  - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
  - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
  - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se:
  - krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
  - značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
  - odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
  - preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi;

- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
  - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
  - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
  - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
  - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje memorialne dediščine, varuje se:
  - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
  - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;
- območje druge dediščine, varuje se:
  - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
  - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
  - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine so prikazane v spodnji preglednici. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 61: Varstvene usmeritve za enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru

ID enote	Ime	Režim/Podrežim	Usmeritev
877	Zgornja Kapla – Domačija Zgornja Kapla 28	spomenik	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom.
23908	Zgornja Kapla - Vas	dediščina	Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnim robom.
18297	Remšnik – Vaško jedro	dediščina	Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnim robom.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD-1) (2008 in nasl.) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitvev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1 (2008 in nasl.), ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Usmeritve za gospodarjenje z zaščitno funkcijo

Krepiti in ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo gozda. Spodbujati drevesne vrste, ki dobro koreninijo. Skrbeti za gozdni rob in njegovo vertikalno strukturo. Skrbeti za pravočasni posek prestarjih in oslabeledih dreves, gozdno proizvodnjo izvajati v primernem letnem času. Obnova gozdov s poudarjeno zaščitno funkcijo naj bo malopovršinska.

Usmeritve za gospodarjenje z raziskovalno funkcijo

V obravnavani GGE je raziskovalna funkcija poudarjena v gozdnem rezervatu Brezni vrh. Potrebna je spremljava stanja in sprememb v teh gozdovih. Vzpodbuditi je potrebno raziskovalno delo.

Usmeritve za gospodarjenje s klimatsko funkcijo in higiensko-zdravstveno funkcijo

Krepiti in ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo gozda. Skrbeti za gozdni rob in njegovo vertikalno strukturo. Obnova teh gozdov naj poteka malopovršinsko.

Usmeritve za estetsko funkcijo

Pospeševati, ohranjati, varovati in vzdrževati estetsko zanimive drevesne in skupine le-teh. Ohranjati drevesa izjemnih dimenzij. Ukrepiti malopovršinsko. Velikopovršinski posegi so dopustni samo izjemoma, v primeru sanacij. Gozdni rob naj bo horizontalno in vertikalno razgiban. Suha in nevarna drevesa ob poteh posekati, po končani proizvodnji vzpostaviti popolni gozdi red in urediti poti. Obveščanje javnosti o načrtovanih delih v teh gozdovih.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Splošne usmeritve za ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali temeljijo na sonaravnem gospodarjenju z gozdovi in soglasjih lastnikov gozdov in morajo voditi v kompleksno ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer vseh živalskih vrst prisotnih v tem prostoru. Hkrati morajo te usmeritve pripomoči tudi k možnosti zmanjševanja škod od parkljaste divjadi na gozdnih in kmetijskih površinah.

Te usmeritve so:

- pri gospodarjenju z gozdovi si prizadevati za povečevanje deleža mladovij in ohranitev pestrosti drevesnih vrst;
- vzdrževanje ugodnega stanja za divjad v mirnih conah;
- ohranjanje in povečevanja deleža pašnih površin;
- ureditev prometa na stranskih cestah tako, da je dovoljena vožnja le za potrebe gozdarstva, gozdne proizvodnje, intervencij ter lovstva;
- ureditev pešpoti;
- ohranitev deleža travnih površin tudi z intenzivnim gospodarjenjem z gozdnim robom;
- določitev mirnih con;
- gozdni rob v celoti ohraniti in z njim gospodariti tako, da bo lahko zadovoljeval potrebe po prehrani in kritju prostoživečim živalim. Gozdni rob ob kmetijskih površinah se naj oblikuje galerijsko;
- vzdrževati je potrebno vodne vire v gozdu, grmišča in obrečne pasove;
- načrtno naj se pušča biomasa v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa se označujejo in puščajo v gozdu tako, da so v prostoru čimbolj enakomerno razporejene;
- pri negi v vseh razvojnih fazah ohranjati in pospeševati plodonosne drevesne in grmovne vrste;
- seznanjanje lastnikov gozdov s pomenom izboljšanja življenjskih pogojev za prosto živeče divje živali tudi v smislu zmanjševanja škod na gozdnih in kmetijskih površinah.

V nadaljevanju so prikazane tudi usmeritve za pomembnejše vrste divjadi in ostale prostoživeče živali v GGE.

Srna:

- načrtna nega gozdnega roba, ki naj ima za cilj ohraniti vertikalno strukturo in pestrost drevesnih in grmovnih vrst;
- ohranjanje grmovnih in drevesnih vrst, ki pomenijo prehrano za srnjad.

Navadni jelen in gams:

- določitev mirnih con;
- ureditev prometa na stranskih cestah tako, da je dovoljena vožnja le za potrebe gozdarstva, gozdne proizvodnje, intervencij ter lovstva;
- na cestah, ki povezujejo naselja, kmetije ali turistične centre promet ni omejen, razen za vozila, ki povzročajo prekomerni hrup (motokros motorji, štirikolesniki ...);
- ureditev pešpoti;
- dolge proizvodne in pomladitvene dobe pri gospodarjenju z gozdovi;
- obveščanje javnosti z obveščevalnimi tablami o pomenu mirnih con;
- ohranitev deleža travnih površin;
- ohranjanje grmišč.

Sove in ujede:

- evidentirajo in vrišejo se gnezdišča na karte, poleg tega se ugotovi ogroženosti gnezdišč;
- aktivno varovanje najbolj ogroženih gnezdišč;
- ne odkazujejo se drevesa, ki so primerna za gnezdenje sov. Puščati vsaj 1 takšno drevo na hektar gozda.

Vodna in obvodna perjad:

- evidentirajo in vrišejo se gnezdišča na karte, poleg tega se ugotovi ogroženost gnezdišč;
- po možnosti in potrebi se omeji sečnja v času od 1. aprila do 31. julija.

Ptiči pevci:

- spremljanje številčnosti in prisotnosti različnih vrst.

Pestra sestava živalskega sveta v GGE narekuje izjemno pozornost pri gospodarjenju in upravljanju z gozdom, gozdnim prostorom in divjadjo.

Usmeritve za mirne cone:

- ozaveščanje javnosti o pomenu mirnih con;
- prepoved namernega vznemirjanja v obdobju poganjanja mladičev;
- omejitev voženj s postavitvijo opozorilnih tabel, prometnih znakov in zaporami gozdnih cest;
- omejitev gradenj pravih poti, pešpoti, morebitnih kolesarskih stez,....

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

V obravnavani GGE je z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.) izločenih 294,01 ha varovalnih gozdov ter gozdni rezervat Brezni vrh.

Za varovalne gozdove Uredba določa naslednji režim gospodarjenja:

- pravočasna obnova oziroma posek prestarega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov,

- načine spravila in uporabo pravih sredstev, kot je določeno z gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarske enote,
- sanacijo poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasno izvedbo vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda in
- rabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

Za rezervat Brezni vrh s strogim varstvenim režimom veljajo naslednja določila Uredbe:

- V gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnosti.
- Ne glede na prepovedi iz prejšnjega odstavka je v gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom dovoljeno opravljati naloge javne gozdarske službe, javne službe ohranjanja narave in nadzorstvene naloge lovstva ter gozdarstva.
- Ministrstvo pristojno za gozdarstvo lahko na podlagi vloge znanstveno-raziskovalnih ali izobraževalnih organizacij dovoli opravljanje posameznih raziskovalnih ali izobraževalnih nalog potem, ko si pridobi mnenje Zavoda za gozdove in Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. V dovoljenju se navedejo tudi pogoji za opravljanje teh nalog.
- Če vodi ob gozdnem rezervatu ali skozenj gozdna prometnica, gozdna učna pot, planinska pot, ali druga pot v javni rabi, je dovoljeno posekati drevesa (na podlagi soglasja ZGS), ki neposredno ogrožajo promet in gibanje ljudi.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje gozdnih cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ali drugih namenskih objektov protipožarnega varstva v gozdovih GGE Destnik ni. Table, ki opozarjajo na nevarnost gozdnih požarov so postavljene na začetku nekaterih gozdnih, lokalnih in državnih cest.

Na celotnem območju gozdnogospodarske enote je kar nekaj točk s katerih je dober pregled na velik del gozdnega prostora. Take točke so zlasti Remšnik, Brezni vrh, Kašmanovo, Sveti Pankrac, Zgornji Polič, na gozdove nad reko Dravo pa je najboljši pogled z nasprotne strani reke.

Kljub majhni možnosti požara je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari. 33. člen Zakona o gozdovih določa:

- V gozdu ni dovoljeno kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in bolezni gozdnega drevja, ki ogrožajo gozdove (skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda ZGS lastniku gozda).
- Prepovedano je požigati travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd. Sežiganje rastlinskih ostankov na njivah je dovoljeno le ob stalni navzočnosti polnoletne osebe, ki ima ogenj pod nadzorom.

Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

- redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev,
- informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča.
- izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev z informacijskimi tablami o varstvu pred požari,
- obveščanje lastnikov gozdov, zlasti tistih, ki imajo tudi kmetije, o preventivnih ukrepih varstva pred požari,
- omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti,
- ob daljnovidnih zagotoviti primerno oddaljenost drevja od elektrovodov,

- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V obravnavani GGE ni semenskih objektov.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Pri izbiri ustrezne tehnologije so odločujoče reliefne razmere ter lastniška struktura gozdov.

Motorna žaga bo tudi v naslednjem desetletju ostala glavno orodje pri sečnji. Najprimernejši način spravila lesa ostaja tudi v bodoče traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji z različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Prednosti traktorske tehnologije so predvsem v veliko manjših nabavnih stroških, v manjših dimenzijah in lastni teži strojev, v cenejšem vzdrževanju, enostavnejšem rokovanju s stroji ter v večji fleksibilnosti pri organizaciji dela. Pri traktorski tehnologiji je pomemben predvsem ustrezen izbor traktorja in vitla ter ostale opreme. Pri mali posesti nabava zmogljivejših strojev in specialne opreme za delo v gozdu ni ekonomična, zato se priporoča najmanjše storitev sečnje in spravila s strani dobro usposobljenih in opremljenih izvajalcev gozdnih del. Najmanjše storitev sečnje in spravila lesa v drobni posesti je priporočljiva tudi predvsem iz vidika varnosti in zdravja pri delu, saj se s tem možnosti za nezgode pri delu v gozdu močno zmanjšajo. Dobro opremljanje s traktorji in specialno gozdarsko opremo (daljinsko vodeni vitli, traktorske prikolice z nakladalnimi dvigali) je priporočljivo le za večje lastnike in tiste, ki bi zraven svojega dela v gozdu lahko v lokalnem okolju nudili storitve tudi drugim lastnikom gozdov. Za zbiranje lesa se mora tudi v zasebnem sektorju vedno bolj uveljavljati uporaba daljinsko vodenih priklopnih vitlov, kar omogoča varnejše delo. Pri spravilu je vlačenje lesa po tleh priporočljivo v čim večji meri zamenjati za izvoz s traktorskimi prikolicami. Traktorske prikolice predvsem olajšajo deponiranje lesa na mestih primernih za kamionski odvoz, saj se okrogli les lahko zloži na poljubnem primernem mestu za kamionski odvoz tudi nekaj sto metrov od gozdne parcele, skladovnice pa so zaradi zlaganja neprimerno manjše od lesa ki je narampan ob cestah ob vlačanju z vitlom.

Pri tehnologiji žičničnega spravila, je zaradi majhnih kompleksov in kratkih spravnih razdalj, ki so krajše od 400 m, še v naprej najprimernejša uporaba lažjih in srednjih večbobskih žičnih žerjavov z avtomatskimi vozički. Tehnološki napredek je možen z uvajanjem uporabe daljinskega vodenja vozička, ki omogoča optimalnejše pozicioniranje vozička na nosilki, kar zmanjšuje pogostost poškodb na drevju. Zelo pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvratači od gradnje traktorskih vlak v strmih terenih.

Najprimernejši čas aktivnosti je zimski čas. Za spravilo lesa koristimo suhe periode in čas zmrzali. Pri redčenjih v gostih in kvalitetnih drogovnjakih se poslužujemo tehnologije vravnih linij. Zaželeno je, da so nosilci sestoj označeni ter ogroženi nosilci tudi individualno zaščiteni. Pomembno je kontrolirati osnovno in najvažnejše sekundarno omrežje – stalne vlake (prevoznost po končanem delu, odvodnjavanje, priključki na ceste...) in sečne ostanke, če so le ti odstranjeni iz strug potokov in hudournikov.

V manjšem delu enote, predvsem na ovršnih delih poraslih z gozdom je najprimernejša oblika tehnologije kombinacija ročne in strojne sečnje ter spravila. Kjerkoli to relief omogoča je ob predpogoju da so razmere suhe in tla nosilna, priporočljiva uporaba strojne tehnologije. Slednja je tako iz vidika varnosti in zdravja pri delu, kot iz vidika učinkov in poškodb na sestoji, najučinkovitejša metoda dela v gozdu. V omenjeni enoti so reliefne in sestojne danosti za strojno sečnjo (harvester in forvarder) primerne v delih oddelkov 1, 3,5, 6, 8, 29 ter 30. Strojna sečnja je priporočljiva pri izvedbi drugih redčenj na večjih površinah in pri obnovi zastaranih sestojev. Pri izdelavi sortimentov v vetrolomih, žledolomih in snegolomih večjih razsežnosti je uporaba strojne sečnje zaželena s stališča varnega dela in krajšega časa izdelave, kar zmanjšuje pogoje za nastanek namnožitev škodljivcev.

Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta na terenu pa označene pred pričetkom strojne sečnje.

Pri umeščanju in gradnji novih, ter rekonstruiranju že obstoječih vlak, naj se v čim večji meri upošteva možnost rabe traktorskih prikolic. V ta namen naj bodo vlake načrtno grajene s podolžnimi nakloni pod 18°, dovolj široke in z ustreznimi obračališči. Nižji nakloni traktorskih vlak zmanjšujejo tudi škodo po eroziji zaradi poletnih nalivov.

Vlačenje lesa po tleh ni dovoljeno na erozijskih območjih v delih odsekov 3B in 3J.

Pri rednem periodičnem vzdrževanju gozdnih cest je potrebno poudariti kakovostno odvodnjavanje cest. Zaradi vse pogostejših in silovitih poletnih neurij, je na gozdnih cestah potrebno skrbeti za čim bolj učinkovito vzdolžno in prečno odvodnjavanje. Kjer so nakloni cest visoki in prečno odvodnjavanje ni zadostno naj se dodajajo bodisi prepusti bodisi vgrajuje dražnike za prečno odvodnjavanje.

Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu. Povečati je potrebno število kmetij z dopolnilno dejavnostjo primarne predelave lesa, saj lahko ta dejavnost pomembno prispeva k razvoju podeželja.

Uporaba obnovljivih virov energije, ob postopnem opuščanju fosilnih goriv, bo v naslednjem desetletju pospeševala proizvodnjo sekancev iz sečnih ostankov, nekvalitetnega lesa in drobnega materiala iz redčenj. Zato bodo sekalni stroji v bodoče nov dodaten člen v tehnologiji pridobivanja lesa.

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati tudi predpise s področja upravljanja z vodami. V največji možni meri se je potrebno izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem, kot to določa ZV-1 (2002 in nasl.) v 14. in 37. členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, pridobiti vodno soglasje. Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oz. izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektних pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (2009).

Pri izvedbi gozdarskih del je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).
- Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust ...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.
- Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.

- Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (2009) - gozdnih cest, grajenih in ne grajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu.
- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.
- Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.
- Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (2004 in nasl.).
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.
- Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
  - ni predvidene kakršnekoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
  - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
  - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
  - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
  - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.
- Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov (2004 in nasl.).

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor:

- V gozdovih s posebnim namenom, v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni, in v varovalnih gozdovih, posegi v prostor niso dovoljeni.
- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt,

ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov v gozdni in gozdnati krajini je dopustno na račun gozda osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.
- Umeščanje objektov in naprav v prostor mora biti v skladu z veljavno zakonodajo.
- Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben zaradi zagotavljanja funkcij gozdov in tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov.

Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove, razen navedenih kriterijev, upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

Konkretnije usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor:

- Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je treba upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz veljavnih gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu Zakona o gozdovih (1993 in nasl.).
- Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom) in v varovalnih gozdovih mora biti v skladu z določili Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.), oziroma s predpisi lokalne skupnosti, če je ta območja razglasila lokalna skupnost.
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je treba omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.).
- Pri posegih v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, je treba upoštevati 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.).
- Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati omejitve opredeljene v 31. členu Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.).
- S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.
- V območju gozdov se lahko načrtuje oziroma gradi le naslednje nezahtevne oziroma enostavne objekte: gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimaska steza. Navedeni posegi so dopustni le, če vplivi posega v gozd ne bodo negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozdov.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih:

- Posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob.
- Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih, so v skladu s 5. odstavkom 32. člena Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.) prepovedani v času gnezdenja ptic in poleganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.
- V kmetijski krajini si mora lastnik zemljišča oziroma izvajalec del prizadevati za ohranjanje oziroma novo osnovanje skupin drevja in grmovja tako, da pusti najmanj eno desetino površine v prvotni zarasti.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov:

Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:

- stavbe morajo biti od gozdnega roba odmaknjene vsaj 25 m,

- drugi objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča morajo biti od gozdnega roba odmaknjeni najmanj 1,0 m,
- če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja/mnenja Zavoda za gozdove Slovenije razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov:

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno:

- gozdni rezervati,
- varovalni gozdovi,
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:

- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer),
- sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave.

Plazovita območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov:

V skladu s karto verjetnosti plazenj (merilo 1:250.000) je na območju GGE 4.473,58 ha gozdov, v katerih je določena velika do zelo velika verjetnost pojavljanja plazov.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 88. člena Zakona o vodah za poseg, ki lahko pospešuje plazenje zemljišč na dejanskih plazljivih območjih (kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (10. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom Zakona o vodah smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 88. členu zakona o vodah krčitve na plazljivih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem so izdelane karte verjetnosti plazenj, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi:

V skladu z Opozorilno karto erozijskih območij (merilo 1:250.000) je na območju GGE 51,93 ha gozdov, kjer so določena potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 87. člena Zakona o vodah za poseg na dejanskih erozijskih območjih (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (9. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom Zakona o vodah smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 87. členu zakona o vodah krčitve na erozijskih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta erozije, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma:

Območja, na katerih sta mogoča ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh, so prikazana na karti G v prostorskem delu osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2021).

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V GGE je evidentiranih 38,70 ha gozdnih zemljišč pod daljnovodi in 0,34 ha gozdnih zemljišč znotraj obor.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic;
- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov;
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati ukrepe, ki prostoživečim živalim zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

Usmeritve za zemljišča znotraj obor:

- upravljalec je dolžan vzdrževati ograjo, tako da ta ne omogoča prehoda divjadi;
- v primerih, ko divjad iz kakršnega koli razloga preide ograjo, mora upravljalec obore o tem obvestiti pristojno lovsko inšpekcijo in upravljalca lovišča v katerem se obora nahaja;
- znotraj obore naj se pospešuje plodnosno drevje in vzdržuje grmovni sloj.

6.2.10 Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, zato Karta št. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni izdelana.

6.3 Ukrepi**6.3.1 Možni posek**

Načrtovan posek predstavlja 17,8 % od lesne zaloge in 68,6 % od prirastka. Je za 14,6 % nižji od načrtovanega v preteklem ureditvenem obdobju. Načrtovanih pomladitvenih sečenj je 29,9 %, redčenj 20,5 % in prebiralnih sečenj 49,1 % od skupnega možnega poseka. Listavci predstavljajo 23,9 % v možnem poseku.

Preglednica 62/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m ³	32.155	34.608	94.335	980	162.078		
	%	19,8	21,4	58,2	0,6	100,0	18,5	
Listavci	m ³	11.441	29.047	10.367	73	50.928		
	%	22,5	57,0	20,4	0,1	100,0	15,8	
Skupaj	m³	43.596	63.655	104.702	1.053	213.006		
	%	20,5	29,9	49,1	0,5	100,0	68,6	

Načrtovan možen posek v zasebnih gozdovih predstavlja 18,0 % od lesne zaloge in 68,2 % od prirastka zasebnih gozdov. Načrtovano je, da bo 26,8 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj, 20,8 % v obliki redčenj in 52,0 % v obliki prebiralnih sečenj. Listavci predstavljajo 22,5 % v možnem poseku zasebnih gozdov.

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka				Posek oslabelega drevja in sanitarni p.	Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Redčenja				
		Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	28.957	27.475	86.562	660	143.654			
	%	20,2	19,1	60,2	0,5	100,0	18,6	70,0	
Listavci	m ³	9.671	22.309	9.763	39	41.782			
	%	23,1	53,4	23,4	0,1	100,0	16,2	62,6	
Skupaj	m³	38.628	49.784	96.325	699	185.436			
	%	20,8	26,8	52,0	0,4	100,0	18,0	68,2	

Načrtovan možen posek v državnih gozdovih predstavlja 16,6 % od lesne zaloge in 71,0 % od prirastka državnih gozdov. Načrtovano je, da bo 50,3 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj, 18,0 % v obliki redčenj in 30,4 % v obliki prebiralnih sečenj. Listavci predstavljajo 33,2 % v možnem poseku državnih gozdov.

Državni gozdovi

		Vrste poseka				Posek oslabelega drevja in sanitarni p.	Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Redčenja				
		Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	3.198	7.133	7.773	320	18.424			
	%	17,4	38,7	42,2	1,7	100,0	18,2	73,4	
Listavci	m ³	1.770	6.738	604	34	9.146			
	%	19,4	73,6	6,6	0,4	100,0	14,1	66,5	
Skupaj	m³	4.968	13.871	8.377	354	27.570			
	%	18,0	50,3	30,4	1,3	100,0	16,6	71,0	

Redčenja so načrtovana na 85,7 % površin drogovnjakov, s povprečno jakostjo pri iglavcih 17 % in pri listavcih 12 % od lesne zaloge ter na 56,5 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 11 % in pri listavcih 9 % od lesne zaloge. V obnovo se uvede 2,8 % površin drogovnjakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 16 % in pri listavcih 29 % od lesne zaloge ter 42,1 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 23 % in pri listavcih 22 % od lesne zaloge. V pomlajencih se nadaljuje z obnovo na 92,3 % površin s povprečno jakostjo sečenj 36 % od lesne zaloge iglavcev in 39 % od lesne zaloge listavcev. Obnova se zaključi na 7,7 % površin sestojev v obnovi. V prebiralnih gozdovih se izvajajo prebiralne sečnje s povprečno jakostjo 19 % od lesne zaloge iglavcev in 13 % od lesne zaloge listavcev. Pod »drugo« so v spodnji preglednici prikazane površine gozdov, ki so prepuščeni naravnemu razvoju, oz. je v njih predviden samo posek oslabelega drevja. Takšnih je 6,5 % površin vseh gozdov.

Preglednica 63: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih

RGR	Mlad.	Drogovnjaki				Debeljaki				Sestoji v obnovi			Preb. g.	Skupaj
	pov. (ha)	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drugo %	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drugo %	pov. (ha)	nad. obn. %	konč. pos. %	pov. (ha)	pov. (ha)
08412	198,21	105,84	90,6	2,3	7,1	430,74	43,9	51,2	5,0	186,4	95,0	5,0	67,98	989,17
16012	148,66	252,22	85,8	2,2	12,0	338,04	72,8	23,8	3,4	117,52	90,2	9,8	1.208,93	2.065,37
20005	30,95	10,99	35,4	22,3	42,3	246,99	10,0	51,3	38,7	5,08	40,9	59,1	0,00	294,01
21012	0,36	0,00	0,0	0,0	0,0	1,49	0,0	0,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	1,85
Skupaj	378,18	369,05	85,7	2,8	11,5	1.017,26	45,2	42,1	12,8	309,00	92,3	7,7	1.276,91	3.350,40

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Priprava sestoja je predvidena na 90,04 ha debeljakov, ki jih bomo uvajali v obnovo in v sestojih v obnovi, v katerih bomo nadaljevali obnovo. Nega mladovij je predvidena na 211,68 ha površin. Sadnja je načrtovana na 87,60 ha, kjer ni mogoče pričakovati podmladka z zadovoljivo sestojno zasnovo, oz. so se površine zaplevelile. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s količenjem ali tulci in premazi vršičkov. Samo s premazi se ščitijo sadike smreke, jelke in bukve. Sadike zaščitene s količenjem se po potrebi dodatno zaščitijo s premazi. Sadike, ki niso zaščitene s količenjem ali tulci, naj se obeležijo s po enim količkom. Zaradi čim manjšega vnosa

plastičnih materialov v gozd naj se prednostno uporablja zaščita s količenjem. Obseg zaščite s premazi v spodnji preglednici vključuje tudi ponovitve tega ukrepa. Posajene sadike naj se po potrebi obžejejo s tremi do štirimi ponovitvami. Obseg obžetve vključuje tudi obžetev že obstoječih mladij. Nega mlajših drogovnjakov je predvidena na 22,67 ha. To so tanjši drogovnjaki, v katerih z redčenji še ni pričakovati donosov. Nega prebiralnega gozda je načrtovana na 16,65 ha. Gre za razpršeno nego v prebiralnih gozdovih (odstranjevanje leske, odstranjevanje izrazito negativnih osebkov, ki zavirajo razvoj čakalcev in podobno). Ukrep »Naravni razvoj biotopov« kaže skupno površino izločenih ekocelic.

Preglednica 64/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	72,02	18,02	90,04
Priprava tal	ha	66,82	19,37	86,19
Sadnja	ha	68,23	19,37	87,60
Obžetev	ha	495,46	158,21	653,67
Nega mladja	ha	93,09	41,04	134,13
Nega gošče	ha	36,66	25,36	62,02
Nega letvenjaka	ha	11,59	3,94	15,53
Nega ml. drogovnjaka	ha	21,21	1,46	22,67
Nega prebiralnega gozda	ha	16,65	0,00	16,65
Zaščita s premazom	ha	271,75	98,39	370,14
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	35.920	10.830	46.750
Obeleževanje sadik	kos	100.010	29.940	129.950
Naravni razvoj biotopov	ha	3,32	0,00	3,32

Načrtovana je sadnja 175.240 sadik. Vrsto strukturo sadnje po lastniških kategorijah prikazuje spodnja preglednica.

Preglednica 65: Število sadik po lastniških kategorijah

RGR	Smreka	Jelka	Macesen	G. javor	Lipa	Pravi kostanj	Bukev	Skupaj
Zasebno	41.390	34.120	16.760	15.720	2.410	2.080	23.330	135.810
Državno	11.810	8.280	4.060	5.110	-	1.180	8.990	39.430
Skupaj	53.200	42.400	20.820	20.830	2.410	3.260	32.320	175.240

Invazivne in potencialno invazivne tujerodne vrste

Robinija (*Robinia pseudoacacia*) ima izredno osvajalno moč na preveč odprtih, degeneriranih sestojih ter ob gozdnih robovih daljnovodov. Na splošno se je ne pospešuje, temveč se jo zadržuje na robovih tesno sklenjenih sestojev.

Pavlovnija (*Paulownia tomentosa*) se pojavlja v sestojnih vrzelih. Dobro uspeva na globokih, svežih in bogatih tleh. Je hitrorastoče listopadno drevo z velikimi nasprotno razvrščenimi dolgopeceljatimi listi, dolgimi 15–30 cm. Njihova oblika je srčasto jajčasta, so kratko priostreni, celorobi ali plitvo trokrpi, dlakavi po obeh straneh. Cvetovi so združeni v latasta socvetja. Cveti pred olistanjem. Plod je nekaj cm dolga viseča črtalasta glavica, podobna orehom, iz katere se še mesece po cvetenju iztresajo semena, s katerimi se rastlina zlahka zaseje na različnih rastiščih. Če jo porežemo začne intenzivno odganjati iz korenin. Manjša drevesa je zato potrebno izkopavati, večja drevesa pa obročkati. Pri metodi obročkanja se drevesu pri tleh ter na višini približno enega metra v obročastem pasu odstrani skorjo. S tem se prekine izmenjevanje snovi v drevesu in drevo se postopoma posuši. Tudi ta postopek je občasno treba ponavljati.

Navadna barvilnica (*Phytolacca americana*) pojavlja se v sestojnih vrzelih nastalih po ujmah predvsem v nižjih delih GGE. Rastline začno poganjati, odvisno od temperature, sredi aprila ali v začetku maja, nekatere pa tudi šele junija ali kasneje. Vsak poganjek ima približno 32.000 semen, ki lahko v zemlji ostanejo tudi več kot 40 let in čakajo, da se prostor presvetli (poseke, močnejša redčenja, pomladitvena jedra). Na presvetljenem območju se navadna barvilnica praviloma pojavi v dveh mesecih po nastali motnji. Razmnožuje se s semeni. Jagode začnejo zoreti že v avgustu in postopoma vse do novembra. V vsaki jagodi je 10 semen, ki jih raznašajo ptiči, majhni sesalci in tudi gozdarski stroji. Navadna barvilnica se najraje pojavlja na peščenih, kisljih in vlažnih tleh. Navadna barvilnica v zemljo izloča kalij ter s tem onemogoča rast drugim rastlinskim vrstam (robida idr.).

Zaradi toksičnosti rastlinskih delov vpliva tudi na podzemno favno in mehkužce. S tem znižuje vrstno pestrost, poleg tega pa zaradi njene strupenosti povzroča večjo objedenost na sosednjih območjih, kjer še ni prisotna. V gozdu, kjer je prisotna navadna barvilnica, je potrebno zgodnje in hitro ukrepanje, to pomeni takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo izginotja žarišč ter nadzorom obstoječe populacije, sicer se bo navadna barvilnica razširila na vsa ugodna rastišča v bližini in postopoma kolonizirala okolje. Cela rastlina je strupena, zato je pri odstranjevanju potrebno uporabljati rokavice in drugo zaščitno opremo.

Najbolj učinkovita metoda zatiranja navadne barvilnice je puljenje, ki se izvaja pozimi in pomladi. Pri puljenju je poleg stebela potrebno odstraniti vsaj zgornji del rizoma z vratom, na katerem so kalčki, najboljše pa je odstraniti celo glavno korenino. Vse spuljene mlade rastline in odrezane rizome starejših rastlin je potrebno zložiti na kupe na panje ali na kup vej in odrezati steblo, da ne pridejo v stik s tlemi. Pri tem je potrebno paziti, da se rastline ne morejo ponovno ukoreniniti. Če imajo rastline že plodove, je potrebno stebela zložiti v en sam kup, tako je semenska banka skoncentrirana na majhni površini. Najboljši čas za puljenje je konec junija do začetka julija. Na mestih, kjer se izpulji rastlino, je zemlja bolj rahla, zato pride do ponovnega vzklitja rastlin. Septembra se odstranijo rastline, ki so ponovno odgnale ali vzklile čez poletje.

Obžetev se uporablja za oslabitev rastline, predvsem na velikih površinah. Z obžetvijo rastline ne odstranimo trajno, ker ima v koreninah rezervna hranila, ki korenini omogoča hitro novo odganjanje. Rastline se prvič pokosi tik ob tleh do meseca julija oz. najkasneje do sredine avgusta, to je v času cvetenja, drugič pa 30–40 cm nad tlemi in to še v času, ko jagode še niso dozorele (od sredine avgusta naprej). S tem se zmanjša število poganjkov več kot za polovico, vendar ena košnja ne zadostuje za oslabitev rastline. V zimskem času je na teh površinah priporočeno puljenje rastlin oz. štrcljev. Ukrepi se ponavljajo, dokler se semenska banka ne izčrpa. Potem je potrebno izvajati nadzor.

Obiranje grozdov se izvaja v jeseni, pred dozoritvijo jagod. Zbira se jih v vreče in odlaga na odlagališče, kjer jih zažgejo (in ne v biološke odpadke!).

Žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*) je do 2 m visoka enoletnica z močnim, golim, do 4 cm širokim in kolenčasto odebeljenim stebлом, ki je votlo in sočno. Jajčastosuličasti nazobčani listi so razvrščeni nasprotno, po pecljih so pokriti z žleznimi laski. Škrlatni ali rožnati cvetovi so združeni v latasta socvetja. Cvetovi oddajajo močan vonj, ki privablja čebele. Cveti od julija do oktobra. Razmnožuje se spolno s semeni. Zreli plodovi se eksplozivno odprejo in izvržejo številna semena. Žlezava nedotika raste predvsem na obrežjih rek, v obcestnih jarkih, na zasenčenih mestih ob robu travnikov, v močvirnih gozdovih in na poplavnih območjih.

Odstranjevanje: Pri manjših sestojih je najučinkoviteje, če se rastline še pred cvetenjem ročno izruva. Plodeče rastline ob dotiku izmetavajo semena, zato jih je praktično nemogoče odstraniti, ne da bi se zasejalo vsaj nekaj semen. Pokošene rastline se navadno dobro obrastejo in zacvetijo, zato enkratna košnja ni dovolj. Rastline, ki še ne plodijo, jih po odstranjevanju posušimo, plodeče rastline pa je potrebno oddati v sežig, da ne bi razsejali semen.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so tesno povezani z ukrepi, ki se sicer nanašajo na proizvodne cilje. V načrtovanih gojitvenih delih so zajeti tudi ukrepi vzdrževanja travinj, ki so namenjeni izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali. Obseg načrtovanih del je nizek, saj v GGE zaradi razmeroma ohranjenega okolja obstajajo ugodni pogoji za prostoživeče živali.

Parkljasta divjad:

Realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, pomeni večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za parkljasto divjad. Potrebe divjadi je potrebno upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Pustiti je potrebno določen del nepomlajenih površin (lukenj) v sestojih, da svetloba lahko prodre do tal in tako aktivira zeliščni sloj (pomembno za zimsko prehrano divjadi). Naravno pomlajevanje gozda ima prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Sadnja kot ukrep je smiselna predvsem kot spopolnitev naravnega mladja s slabo zasnovo. Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezno razraslo drevje). Za zimsko

prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih in robida na gozdnem robu). Na večjih površinah v pomlajevanju naj se pušča delež površine kot grmišče - skupine dreves mehkih listavcev namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst.

Krmljenje srnjadi je na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljavskega načrta prepovedano oz. dovoljeno le v izrednih razmerah. Ostale vrste parkljarjev - jelenjad in divji prašič - naj se krmi le na mestih predvidenih z letnim načrtom LUO in skladno z usmeritvami pri posamezni vrsti divjadi zapisanimi v letnih načrtih lovišča.

Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnovesja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotnih kontrol razmer v gozdnem okolju.

Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljavskega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtov lovišč. Lov naj se izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja, s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih (energetskih) potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje, v katerem divjad živi.

Mala divjad:

Mala divjad je v gozdovih GGE manj prisotna, zato je težišče ukrepov na negozdnih površinah, ki jih ob skupnem interesu uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Težišče izvedbe ukrepov v gozdu naj bo v negnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov se mora izvajati izven obdobja gnezdenja ptic in poganja mladičev.

Redke vrste :

Ohranjati je potrebno drevesa, na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtovati puščanje lesne biomase v gozdu (puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli, 1 do 2 drevesi na ha). V času sečnje varovati gnezdišča.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Pod ukrepom »Naravni razvoj biotopov« je načrtovano prepuščanje naravnemu razvoju gozdov znotraj ekocelic. Puščanje odmrle biomase in habitatnega drevja naj se v dogovoru z lastniki gozdov načrtuje v okviru gozdnogojitvenega načrtovanja. Vsako takšno drevo naj bo na terenu označeno, v gozdnogojitvenem načrtu pa opisano in locirano s koordinatami. Puščanje stoječega odmrlega in habitatnega drevja je še posebej zaželeno na Natura območjih.

Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov so sicer smiselno vključeni med gozdnogojitvene ukrepe.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Pri strokovnih odločitvah o upravičenosti gradnje prometnice je potrebno analizirati trenutne razmere spravila lesa, preveriti ostale funkcije gozda ter morebitne omejitve pri gospodarjenju, ki izvirajo iz tega naslova ter ugotoviti ekonomski učinek gradnje nove prometnice. Gozdne prometnice moramo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje, lastnike gozdov pa seznanjati, poučiti o koristih vlaganj v gozdne prometnice. Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu. Upoštevati je potrebno tudi vedno večjo pogostost in intenziteto neurij.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami moramo upoštevati zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, možnost financiranja lastnikov gozdov in dosežena soglasja lastnikov zemljišč po katerih bodo potekale načrtovane prometnice.

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati naravovarstvene smernice:

- za zavarovana območja (gozdni rezervat Brezni vrh);
- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena (Kašmanova smreka, Remšnik - nahajališče mineralov, Brezni vrh - rastišče tis, Potočnikov potok, Brezno - gozd);

- za območja pričakovanih naravnih vrednot (Kozjak, Remšnik);
- za ekološko pomembna območja (EPO Kobansko, EPO Zgornja Drava);
- za posebna varstvena območja – Natura 2000 (SAC Vzhodni Kozjak, SAC Divjakova jama, SAC Zgornja Drava s pritoki).

Pri gradnji gozdnih prometnic je za izdelavo zemeljskih izkopov najprimernejša bagska tehnologija z uporabo bagske žlice. Pri odvodnih napravah – prepustih, predvsem manjših dimenzij, se lahko namesto betonskih cevi vgrajujejo plastične cevi, saj je polaganje plastičnih cevi zaradi enostavnejše manipulacije, boljših hidravličnih lastnosti ter daljših dimenzij, kakovostnejše. Vtočne in iztočne glave prepustov, podporni in oporni zidovi, naj bodo po možnosti grajeni iz okoliškega naravnega kamna.

Gozdne ceste

Območje gozdnogospodarske enote je preprejeno z javnim in gozdnim cestnim omrežjem. Gostota cest znaša nad 30 m/ha, kar pomeni, da je v povprečju gozd v enoti, glede na konfiguracijo terena, odprt za intenzivno gospodarjenje.

Pri gradnji gozdnih cest je potrebno dati prednost tistim projektom, kjer se organizirajo interesne skupine in je med lastniki zemljišč doseženo zadostno soglasje za gradnjo najugodnejše trase ceste na podlagi elaborata ničelnic.

Nove gozdne ceste, ki se bodo načrtovale, bodo glede na namen, rabo in tehnične elemente razvrščene kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Pri projektiranju se naj upoštevajo skromnejši gabariti, kar pomeni manjši poseg v gozdni prostor in zmanjšano koncentracijo meteornih voda.

Pri vzdrževanju gozdnih cest je v skladu s splošnimi klimatskimi potrebno dati prednost kakovostnemu odvodnjavanju cest. Le dobro odvodnjavanje lahko zadrži negativni vpliv vodne erozije ob vedno pogostejših in silovitih nalivih v poletnem obdobju.

Gozdne vlake

Na območju obravnavane enote je prepovedana gradnja vlak na območju gozdnega rezervata Brezni vrh (odsek 27H) in na območju naravne vrednote Gozd nad Breznom (21C in 21D (del)).

Zaradi reliefnih razmer ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna) je območje gozdnogospodarske enote ponekod pomanjkljivo odprto z omrežjem gozdnih vlak, ki ne omogoča optimalnega spravila lesa (na 17 % površine enote je predvidena kombinacija ročnega in traktorskega spravila). Potreba po gradnjah gozdnih vlak je večja v zasebnih gozdovih saj se v preteklosti ni vlagalo dovolj v možnost strojnega spravila. S povečanim interesom lastnikov za gospodarjenje, če želimo realizirati možni poseg, bo potrebno zgraditi precej novih vlak.

Največja omejitev za odpiranje gozdov je drobna posestniška struktura zasebnih gozdov, zato se bo nadaljnja gostitev gozdnih vlak izvajala v predelih, kjer bo obstajal skupen interes in volja lastnikov gozdov (tudi izven prednostnih predelov), na podlagi strokovnih kriterijev (elaborat vlak). Obseg vlaganj bo močno odvisen tudi od subvencij za novogradnje vlak. Pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvracati od gradnje traktorskih vlak v strmih terenih.

V gozdovih je potrebno posodobiti gozdne vlake, ki so bile v preteklosti primerne za animalno spravilo lesa, z rekonstrukcijo pa bodo primerne za mehanizirano in bolj varno spravilo lesa. Obstoječe gozdne vlake je potrebno glede na poškodbe na kritičnih mestih nujno dodatno utrjevati.

Državne in občinske javne ceste ter njihovo posodabljanje (asfaltiranje) spreminjajo prometne in pravilne razmere. Ob priključkih vlak na te ceste vedno ni možno skladiščiti lesa, pravilna sredstva z verigami ne morejo več na asfalt itd., zato je potrebno bodisi načrtovati pomožna skladišča lesa ob javnih cestah, bodisi opraviti spravilo z gozdarskimi prikolicami na bližnja primerna mesta.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11)

7. Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

V gozdni in gozdnati krajini usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem in skupinami drevja zunaj naselij niso potrebne. To je območje strnjenih gozdov, ki je v smislu ohranjanja biotske pestrosti in drugih naravnih vrednot pomembno z okoljskega vidika. Območja strnjenih gozdov so slovenska krajinska vrednota, zato jih je potrebno ščititi in v njih ustrezno gospodariti. Značilni biotopi gozdnate krajine so: gozdni robovi (zunanji in notranji), staro drevje, sušice, podrtice, vodne kotanje in izviri ter gozdovi ob potokih. Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno načrtno skrbeti za vertikalno in horizontalno strukturo gozdnih robov, prepustiti posamezna drevesa oz. posamezne skupine dreves vseh debelinskih razredov naravnemu razvoju, puščati v gozdu drevje z dupli.

8. Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE ter ločeno za državno in zasebno lastništvo. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti, prikazane so v prilogi načrta, poglavje 12.5. Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Remšnik:

- Razmeroma ugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak v enoti je ustrezna. Traktorsko spravilo je predvideno na 77,3 %, spravilo s kombinacijo ročnega in traktorskega spravila na 16,9 % ter spravilo lesa z žičnicami 5,8 % površine gozdov. Povprečna pravilna razdalja znaša 368 m.
- Gostota produktivnih cest v enoti znaša 33,4 m/ha in zadovoljivo zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.
- Razmeroma ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se je glede na prejšnje obdobje, zaradi posledic ujm in gradacije podlubnikov, zmanjšala za 14,6 %. Debelinska struktura poseka je razmeroma ugodna. Predviden je razmeroma majhen delež poseka iz redčenj (20,5 %) in večji delež iz prebiralnega poseka (49,1 %). Večji dohodek omogoča pomladitveni posek; predvideni delež znaša 29,9 %. Ugodnejša struktura možnega poseka je v državnih gozdovih, kjer znaša delež pomladitvenega poseka 50,3 %, kar je za 23,5 odstotnih točk več kakor v zasebnih gozdovih.
- Nezadovoljiva kakovost drevja. Iz analiza strukture drevja po kakovostnih razredih je razvidno, da prevladuje drevje dobre kakovosti (80,6 %). Drevja z odlično kakovostjo je le 1,0 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo je 8,1 %, kar pomeni, da prevladujejo le sortimenti povprečne kakovosti, ter da je le malo vrednejših sortimentov.
- V zasebnih in državnih gozdovih so potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter s tem povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi nista upoštevana stroška izgradnje gozdnih prometnic in nenačrtovanih varstvenih del ter strošek javne gozdarske službe. Upoštevan je prispevek za vzdrževanje gozdnih cest.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Skupaj GGE	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	8.138.609	51,2	1.199.675	50,6	9.338.284	51,1
Strošek poseka in spravila	3.700.762	23,3	554.604	23,4	4.255.366	23,3
Razlika	4.437.847	27,9	645.071	27,2	5.082.918	27,8

Preglednica/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	9.338.284	51,1	100,0
Stroški sečnje in spravila	4.255.366	23,3	45,6
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	1.061.965	5,8	11,4
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdrževanje gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	246.278	1,3	2,6
vzdrževanje vlak	45.646	0,3	0,5
Stroški skupaj	5.609.255	30,7	60,1
Dohodek	3.729.029	20,4	39,9
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	483.652	2,6	5,2
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	483.652	2,6	5,2
Stroški - spodbude	5.125.602	28,1	54,9
Dohodek - (stroški+spodbude)	4.212.682	23,1	45,1

Preglednica/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	8.138.609	51,2	100,0
Stroški sečnje in spravila	3.700.762	23,3	45,5
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	762.486	4,8	9,4
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdrževanje gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	162.326	1,0	2,0
vzdrževanje vlak	39.719	0,3	0,5
Stroški skupaj	4.665.292	29,4	57,3
Dohodek	3.473.317	21,9	42,7
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	483.652	3,0	5,9
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	483.652	3,0	5,9
Stroški - spodbude	4.181.640	26,3	51,4
Dohodek - (stroški+spodbude)	3.956.969	24,9	48,6

Preglednica/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	1.199.675	50,6	100,0
Stroški sečnje in spravila	554.604	23,4	46,2
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	299.479	12,6	25,0
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdrževanje gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	83.952	3,5	7,0
vzdrževanje vlak	5.927	0,3	0,5
Stroški skupaj	943.963	39,8	78,7
Dohodek	255.712	10,8	21,3
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0	-	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	0	-	0,0
Stroški - spodbude	943.963	39,8	78,7
Dohodek - (stroški+spodbude)	255.712	10,8	21,3

Podrobna ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi na nivoju odsekov je pokazala, da je v celotni enoti predvideni možni posek z ekonomskega vidika realen oziroma izvedljiv. Kriterij za presojo realnosti možnega poseka je vrednost lesa na panju: -4,17 EUR v zasebnih gozdovih in -12,52 EUR v državnih gozdovih.

Dohodek od lesa (upoštevaje predvidene spodbude) v GGE je zaradi neugodnih naravnih razmer razmeroma majhen. V zasebnih gozdovih znaša 24,9 EUR/m³, v državnih gozdovih pa 10,8 EUR/m³. Zaradi povprečne kakovosti lesa je vrednost lesa na kamionski cesti razmeroma majhna. Iz preglednic je tudi razvidno, da je vrednost lesa na panju (dohodek) v državnih gozdovih znatno manjša kot v zasebnih, čeprav so v kalkulaciji upoštevani enaki stroški poseka in spravila.

V strukturi stroškov gozdnih del v prihodnjem ureditvenem obdobju so stroški gojitvenih in varstvenih del razmeroma veliki. V zasebnih gozdovih predstavljajo 9,4 %, v državnih gozdovih pa 25,0 % od vrednosti prihodka. Največji strošek načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v zasebnih in državnih gozdovih predstavlja obžetev, katere delež v zasebnih gozdovih znaša 32 % od stroška načrtovanih gojitvenih del, v državnih gozdovih pa 28 %.

Potrebe po financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove znašajo ob predpostavki, da bodo vsa načrtovana dela tudi izvršena, 483.652 EUR.

Ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi v GGE bo v prihodnjem ureditvenem obdobju, ob izvedenem možnem poseku ter izvedbi predvidenih gojitvenih in varstvenih del, v gozdovih obeh lastniških kategorij, zlasti pa v državnih gozdovih, razmeroma neugodna.

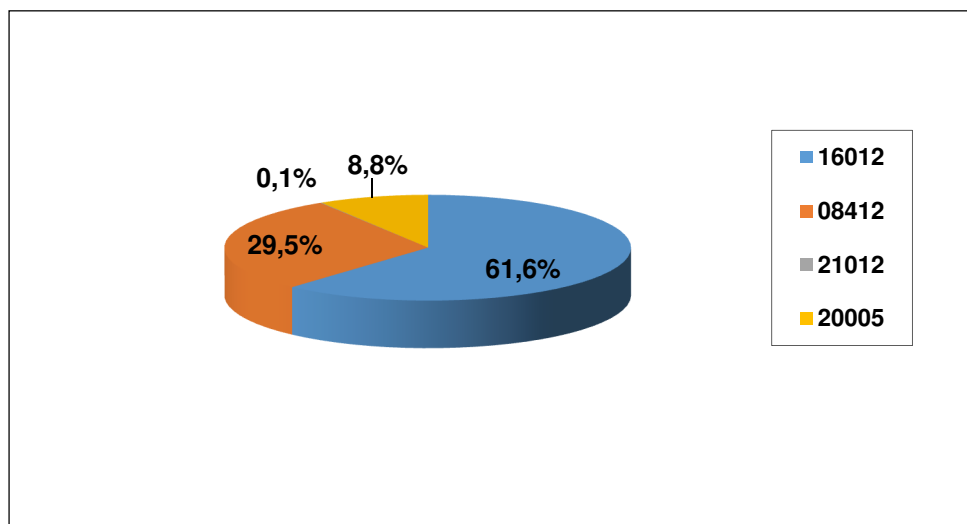
9. Rastiščnogojitveni razredi

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani znotraj kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane: enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

Rastiščnogojitveni razred »16012 - Jelovja« opredeljujeta rastiščna tipa Jelovje s praprotmi in Jelovje s trikrpim bičnikom, rastiščnogojitveni razred »08412 - Gorska bukovja na silikatih z jelko« rastiščni tip Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico. Gozdna rezervat Brezni vrh je uvrščen v rastiščnogojitveni razred »21012 - Gozdni rezervati«. Rastiščnogojitveni razred »20005 - Gozdovi na strmih legah« povezuje varovalne gozdove na levem bregu Drave in na strmih pobočjih jarkov potokov, ki se stekajo vanjo.

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani podobno kot v preteklem ureditvenem obdobju. RGR 11002 - Gozdovi iglavcev na rastiščih podgorskih kisloljubnih bukovij je uvrščen v RGR 08412 – Gorska bukovja na silikatih z jelko.

Grafikon 6: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5).

Preglednica 66/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	542	Predalpsko gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		781	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na poboč. gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
		741	Kisloljubno rdečeborovje
		771	Jelovje s praprotmi
		772	Jelovje s trikrpim bičnikom

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na silikatih z jelko - 08412

Obrahan rastiščnogojitveni razred povezuje gozdove smreke, bukve in jelke, gorskega in podgorskega vegetacijskega pasu, pretežno na južnem in osrednjem delu gozdnogospodarske enote. Gozdovi obravnavanega RGR so bili v preteklem desetletju močno prizadeti po ujmah in gradacijah podlubnikov, ki so jim sledile.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju naravnih vrednot, EPO, Natura 2000. Na strminah je poudarjena varovalna funkcija.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 67/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	542	<i>Predalpsko gradново belogabrovje</i>
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na poboč. gruščih	601	<i>Pobočno velikojesenovje</i>
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	<i>Kisloljubno gradново bukovje</i>
		781	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegor. bukovje z belkasto bekico</i>
		771	<i>Jelovje s praprotmi</i>
		772	<i>Jelovje s trikrpim bičnikom</i>

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje rastiščni tip Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico. Gre za gorska in podgorska bukova rastišča na kisljih do zmerno kisljih tleh.

Povprečen rastiščni koeficient rastiščnih tipov povezanih v RGR je 10,4.

Preglednica 68/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
54200	<i>Predalpsko gradново belogabrovje</i>	11	6,98	0,7
60100	<i>Pobočno velikojesenovje</i>	7	15,61	1,6
73100	<i>Kisloljubno gradново bukovje</i>	11	187,94	19,0
77100	<i>Jelovje s praprotmi</i>	17	110,35	11,2
77200	<i>Jelovje s trikrpim bičnikom</i>	15	24,29	2,5
78100	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	644,00	65,0
	Skupaj	10,4	989,17	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Skupinsko postopno gospodarjeni raznodobni gozdovi smreke, jelke in bukve. Obe glavni drevesni vrsti (smreka in bukev) sta primešani šopasto do sestojno. Jelka je primešana posamično do gnezdasto. Na bolj vlažnih rastiščih so glavnim drevesnim vrstam večkrat primešani plemeniti listavci in beli gaber, na bolj suhih rastiščih pa rdeči bor, macesen in graden ter redkeje kostanj. Na večjem delu površine obravnavanega RGR so sestoji zaradi ujm in napadov podlubnikov razgrajeni. Majhen del gozdov obravnavanega RGR izkazuje prebiralno strukturo.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 280,4 m³/ha. V lesni zalogi je več iglavcev 55,1 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 73,8 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 33,9 % lesne zaloge. Iglavci so v povprečju debelejši od listavcev. Povprečen prirastek je 6,3 m³/ha.

Preglednica 69/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,6	13,2	18,0	19,2	44,0	154,5	55,1	3,60	57,1
Listavci	10,7	24,6	21,0	22,3	21,4	125,9	44,9	2,70	42,9
Skupaj	7,9	18,3	19,3	20,6	33,9	280,4	100,0	6,30	100,0

Razmerje drevesnih vrst

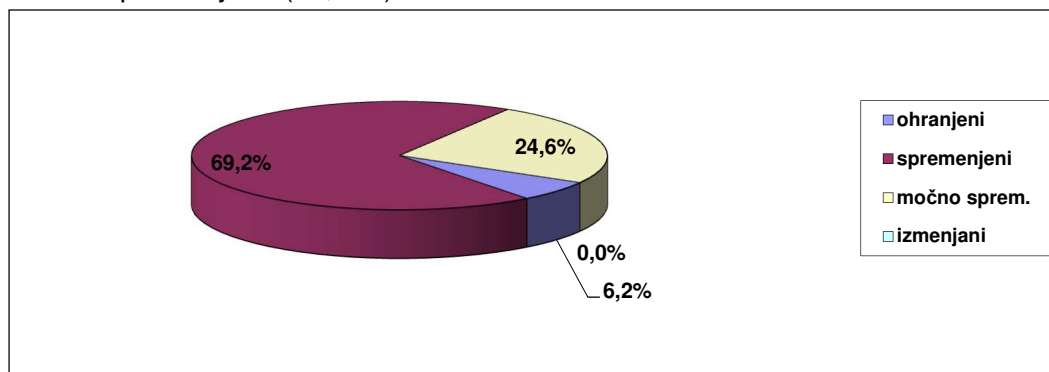
Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je odmaknjena od naravne drevesne sestave; premalo je bukve in jelke ter preveč smreke. Med drugimi iglavci je duglazija. V skupini plemenitih listavcev so: gorski javor (4,90 %), veliki jesen (1,93 %), lipa in lipovec (1,14 %) ter gorski brest, češnja, oreh in ostrolistni javor; vsi z deležem pod enim odstotkom. V skupini drugih trdih listavcev so: beli gaber (3,88 %) ter robinija in kostanj z deležem pod 1 %. Mehki listavci so: črna jelša, breza, trepetlika, siva jelša in vrbe; vsi z deležem pod 1 %.

Preglednica 70/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	91,4	53,1	7,2	2,7	0,2	83,9	5,4	22,8	11,1	2,6
	%	32,5	19,0	2,6	1,0	0,1	29,9	1,9	8,1	4,0	0,9
Naravno s.	%	6	28	2	0	0	54	3	5	2	0

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji z ohranjeno in spremenjeno drevesno sestavo (75,4 %). Ostali gozdovi imajo močno spremenjeno (24,6 %).

Grafikon 7: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo nenegovana in pomanjkljivo negovana mladovja z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in vrzelastim sklepom. Drogovnjaki imajo dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Tesen sklep krošenj ima 56 % površin drogovnjakov. Debeljaki imajo normalen do vrzelast sklep krošenj in so pomanjkljivo negovani. Nenegovanih je tretjina od vseh površin sestojev v obnovi. Prebiralni gozdovi so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 71/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	198,21	2,0	41,7	34,5	21,8	17,1	43,0	39,9	0,0	7,3	12,2	5,2	75,3
Drogovnjak	105,84	6,2	68,1	21,5	4,2	5,8	72,0	22,2	0,0	56,0	4,8	2,8	36,4
Debeljak	430,74					9,0	85,5	5,5	0,0	5,9	39,9	18,0	36,2
Sestoj v obnovi	186,40					0,6	65,6	33,8	0,0				
Prebiralen g.	67,98					9,8	90,2	0,0	0,0				
Skupaj	989,17					8,8	72,1	19,1	0,0				

Kakovost drevja

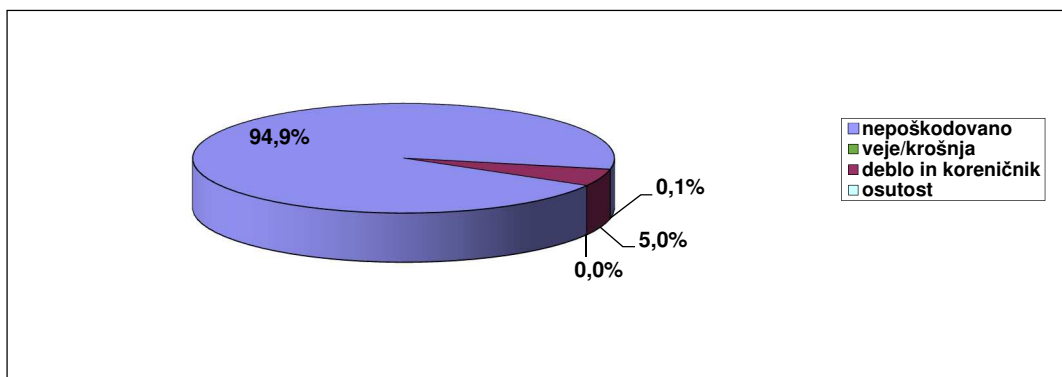
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Pri listavcih je več dreves zadovoljive kakovosti. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevju debelejšem od 30 cm, na vzorcu 438 dreves.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	131	0,8	3,1	86,2	9,9	0,0
Jelka	79	0,0	3,8	93,7	2,5	0,0
Bor	16	0,0	0,0	62,5	37,5	0,0
Bukev	143	0,0	5,6	73,4	21,0	0,0
Hrast	15	0,0	6,7	53,3	40,0	0,0
Pl. lst.	34	0,0	17,6	61,8	20,6	0,0
Skupaj iglavci	232	0,4	3,0	87,5	9,1	0,0
Skupaj listavci	206	0,5	7,3	67,9	23,3	1,0
Skupaj	438	0,5	5,0	78,2	15,8	0,5

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih je 5,1 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku, kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu, na strminah pa tudi kot posledica udarcev skal.

Grafikon 8: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V obravnavanem RGR je bilo evidentiranih 19,4 odmrlih dreves/ha, oz. 21,5 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Odmrlega drevja v tretjem razširjenem debelinskem razredu je 10,5 m³/ha.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Presežena so bila dela povezana z umetno obnovo sestojev. Vsa ostala načrtovana dela so bila opravljena v manjšem obsegu ali pa sploh ne. Sklop del nege mladovij je bil opravljen v znatno manjšem obsegu od načrtovanega. Druga redčenja drogovnjakov in prva redčenja letvenjakov so bila izvedena na dobri petini načrtovanih površin. Zadovoljiva je bila realizacija načrtovane nege gošč, slabša pa realizacija nege mladovij.

Preglednica 72/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	50,76	30,87	60,8
Priprava tal	ha	22,25	25,71	115,6
Sadnja	ha	22,01	34,22	155,5
Obžetev	ha	96,57	99,51	103,0
Nega mladja	ha	25,60	7,13	27,9
Nega gošče	ha	18,68	13,60	72,8
Nega letvenjaka	ha	12,49	2,80	22,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	32,73	6,80	20,8
Nega prebiralnega gozda	ha	4,45	1,35	30,3
Zaščita s premazom	ha	20,30	58,74	289,4
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	5.263	11.675	221,8
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	26,31	12,25	46,6
Pušcanje stoječe biomase v gozdu	m ³	10,00	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	68,55	0,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	700,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,26	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v ureditvenem obdobju 2002 – 2011 ob majhnem obsegu sečenj in visokem prirastku močno povečala, v zadnjem ureditvenem obdobju pa zaradi ujma in gradacij podlubnikov, ki so močno prizadeli gozdove obravnavanega RGR, močno upadla (za 32,8 %). Bilančna nesoglasja v spodnji preglednici so posledica pomanjkljivih evidenc poseka.

Preglednica 73/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	993,29	291,0	84,5	375,5	7,38	2,87	10,25	4,28	0,39	4,68
2012	980,26	294,0	123,1	417,1	5,96	3,01	8,97	11,10	1,05	12,16
2022	989,17	154,5	125,9	280,4	3,60	2,70	6,30	2,83	2,34	5,17

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Delež smreke se je v zadnjih dveh desetletjih znižal za 27 odstotnih točk; samo v zadnjem ureditvenem obdobju za 20,6 odstotnih točk. Izpad smreke sta nadomestili jelka, bukev in plemeniti listavci, vendar je to povečanje deležev rastiščem domačih vrst bolj ali manj relativno, saj je močno upadla tudi skupna lesna zaloga. V preteklem ureditvenem obdobju je bil večji del teh gozdov zaradi spremenjene drevesne sestave uvrščen v rastiščnogojitveni razred »Gozdovi iglavcev na rastiščih podgorskih bukovij«. Drevesna sestava pa se je po vetrolomu ob koncu leta 2017 in napadih podlubnikov, ki so mu sledili, kljub vsemu približala k bolj naravni.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	59,5	13,0	4,1	0,9	0,0	13,4	1,9	4,1	2,4	0,7
2012	53,1	13,7	2,6	1,1	0,1	20,7	1,0	5,0	2,2	0,5
2022	32,5	19,0	2,6	1,0	0,1	29,9	1,9	8,1	4,0	0,9

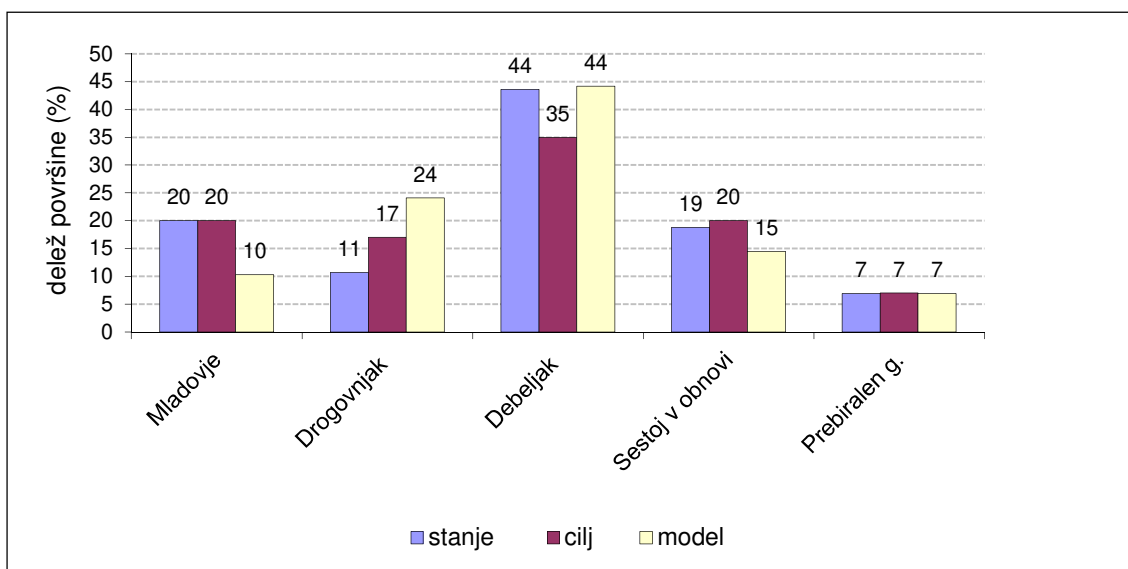
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je mladovij in sestojev v obnovi ter premalo površin drogovnjakov. Površina debeljakov je blizu modelne.

Preglednica 74/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	198,21	20,0	15	10,3	102,35	94
Drogovnjak	105,84	10,7	35	24,1	238,83	-56
Debeljak	430,74	43,6	64	44,2	436,71	-1
Sestoj v obnovi	186,40	18,8	21	14,5	143,30	30
Prebiralen g.	67,98	6,9		6,9	67,98	0
Skupaj	989,17	100,0	135	100,0	989,17	0

Ker je smiselno razgrajene debeljake z vrzelastim in pretrganim sklepom krošenj uvesti v obnovo, se bo ob realiziranem načrtovanem poseku delež debeljakov znižal. Povečal se bo delež drogovnjakov. Površinski delež sestojev v obnovi in mladovij bi ostal na enaki ravni.

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 28 %, jelka 24 %, o. igl. 3 %, bukev 31 %, hrast 2 %, plem. list. 7 %, o. list. 5 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 20 %, drogovnjak 17 %, debeljak 36 %, sestoji v obnovi 20 %, prebiralen g. 7 %.
- Ciljna lesna zaloga je 290 m³/ha; končna lesna zaloga je 627 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 135 let. Pomladitvena doba traja 21 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Potrebno je izboljšati sestojno zasnovo mladovij. Vsa vrzelasta mladovja naj se spopolnijo s sadnjo rastiščem primernih drevesnih vrst. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s količenjem in premazi vršičkov. Smreka naj se sadi v kombinaciji z jelko ali duglazijo. Posajene sadike po potrebi obžeti s tremi do štirimi ponovitvami. Na ogolelih površinah, kjer lastniki gozdov ne kažejo interesa za sadnjo, je potrebno izkoristiti tudi pojav pionirskih vrst (breza, siva jelša..). Pri uravnavanju zmesi se pospešuje bukev, jelko in plemenite listavce. Iz naravnih mladovij

je potrebno odstraniti silake, predrastke ter invazivne vrste, če se te pojavljajo. Dosledno morajo biti opravljena prva redčenja, s čimer se bo omogočilo hitro preraščanje v drogovnjake.

Drogovnjaki: V drogovnjakih, posebej tistih z dobro sestojno zasnovo in tesnim sklepom krošenj naj se izvedejo izbiralna redčenja. Povprečna intenziteta redčenj naj bo pri iglavcih 17 % in pri listavcih 13 %. Intenzivnost redčenj naj se prilagodi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam. Pri redčenjih pospeševati bukev, jelko in plemenite listavce. Razgrajeni drogovnjaki na površini 2,42 ha naj se uvedejo v obnovo (odsek: 4C, 12B). Drogovnjaki na površini 7,49 ha se prepustijo naravnemu razvoju (v odsekih: 11C, 19B, 22A, 28E, 33B, 37E).

Debeljaki: V debeljakih naj se še izvajajo izbiralna redčenja s povprečno intenziteto pri iglavcih 12 % in pri listavcih 11 %. Zreli, vrzelast, že pomlajeni debeljaki in debeljaki močno poškodovani po ujmah naj se uvedejo v obnovo s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavci 25 % in pri listavcih 23 %. (51 % površin debeljakov). V po ujmah poškodovanih sestojih naj se s pripravo sestoja za naravno obnovo skuša sprožiti naravno pomlajevanje. V sklopu teh del naj se najprej odstrani grmovni in polnilni sloj, oz. podstojno drevje. Potrebno je paziti, da se s preširokopoteznimi pomladitvenimi sečnjami ne sproži zapleveljanje. Naravnemu razvoju naj se prepusti 5 % površin debeljakov.

Sestoji v obnovi: V pomlajencih naj se nadaljuje obnova (95 % površin pomlajencev) s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 34 % in pri listavci 36 %. V tako nastalih mladovjih po potrebi že izvajamo nego. Na preostali površini pomlajencev naj se obnova zaključi. Hitrost obnove naj se prilagodi pojavu podmladka ključnih drevesnih vrst. Hkrati s pomladitvenimi sečnjami je potrebno odstraniti podstojna drevesa starega sestoja. Paziti je potrebno, da se s prehitrimi obnovami ne sproži zapleveljanje.

Prebiralni gozdovi: Na majhni površini prebiralnih gozdov (67,98 ha), naj se smiselno uporabijo usmeritve za prebiralne gozdove RGR – Jelovja.

Usmeritve za drevesno sestavo

Pospešujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: bukev, jelka, graden in plemenite listavce. V sklopu negovalnih del naj se odstranjujejo invazivne tujerodne vrste, ki se v sestojih obravnavanega RGR že pojavljajo (pavlovnija, navadna barvilnica). Na ogolelih površinah, kjer lastniki gozdov ne kažejo interesa za umetno obnovo, je potrebno izkoristiti morebiten pojav pionirskih vrst.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Ohranjati naravno drevesno sestavo, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo. Ohraniti posamezna drevesa z dupli. V gozdu naj se načrtno pušča odmrla in odmirajoča drevesa (predvsem debelo drevje).

Na območjih naravnih upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za 11,5 m³/ha. Razmerje med deležem iglavcev in listavcev se ne bo spremenilo.

Preglednica 75/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	55,1	44,9	100,0
- ciljno %	55,6	44,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	154,5	125,9	280,4
- ciljna (m ³ /ha)	162,3	129,6	291,9
Prirastek (m ³ /ha)	3,60	2,70	6,30
Možni posek (m ³ /ha)	28,2	23,3	51,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,83	2,34	5,17
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,3	18,6	18,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	78,6	86,6	82,0
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek predstavlja 18,4 % od lesne zaloge in 82,1 % od prirastka. 61,9 % od skupnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 76/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek					
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne			
Iglavci	m ³	8.870	15.278	3.838	27.986	18,3	78,7
	%	31,7	54,6	13,7	100,0		
Listavci	m ³	6.321	16.352	461	23.134	18,6	86,6
	%	27,3	70,7	2,0	100,0		
Skupaj	m³	15.191	31.630	4.299	51.120	18,4	82,1
	%	29,7	61,9	8,4	100,0		

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov nenegovanih in vrzelastih mladovij ter ponovno ogozditvev po ujmah ogolelih gozdnih površin. Načrtovana je sadnja: 11.350 dreves g. javorja, 22.880 dreves bukve, 1.990 sadik kostanja, 1.340 sadik lipe, 31.420 dreves smreke, 25.070 sadik jelke in 6.920 dreves macesna. Sadike smreke se lahko izven območij Nature nadomestijo s sadikami duglazije. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s količenjem in premazi vršičkov ter obžeti s tremi do štirimi ponovitvami.

Preglednica 77/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	54,71	54,71
Priprava tal	ha	48,74	48,74
Sadnja	ha	48,98	48,98
Obžetev	ha	81,03	367,67
Nega mladja	ha	83,24	91,28
Nega gošče	ha	27,03	34,29
Nega letvenjaka	ha	8,71	8,71
Nega ml. drogovnjaka	ha	7,40	7,40
Zaščita s premazom	ha	51,31	197,80
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	21.030	21.030
Obeleževanje sadik	kos	80.540	80.540

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Jelovja - 16012

Jelovja so največji rastiščnogojitveni razred v obravnavani GGE, saj združujejo dobrih 61 % pretežno zasebnih gozdov gozdnogospodarske enote. Zajemajo gozdove v osrednjem in severnem delu enote. Posebno težo tem gozdovom daje visoka produkcijska sposobnost rastišč in strukturna pestrost pretežno iglastih gozdov, ki dajejo krajini značilno podobo.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

V večjem delu rastiščnogojitvenega razreda je 2. stopnje poudarjenosti funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Ob vodotokih in na območjih vodnih zajetij je poudarjena hidrološka funkcija. V gozdovih je več naravnih vrednot.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 78/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		781	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na poboč. gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
		741	Kisloljubno rdečeborovje
		771	Jelovje s praprotmi
		772	Jelovje s trikrpim bičnikom

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Obravnavan rastiščnogojitveni razred opredeljujeta rastiščna tipa *Jelovje s praprotmi* in *Jelovje s trikrpim bičnikom*. Gre za edafsko pogojene jelove gozdove na zmerno hladnih legah in vlažnih rastiščih. Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljata jelka in smreka, ki sta jima primešana bukev in gorski javor. Rodovitnost rastišč je visoka (povprečnim rastiščni koeficient je 15,1).

Preglednica 79/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
52100	Nižinsko črnojelševje	8	6,03	0,3
60100	Pobočno velikojesenovje	7	34,12	1,7
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	45,89	2,2
74100	Kisloljubno rdečeborovje	5	12,53	0,6
77100	Jelovje s praprotmi	17	1.056,36	51,1
77200	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	691,28	33,5
78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	9	219,16	10,6
	Skupaj	15,1	2.065,37	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo prebiralni gozdovi. Prebiralno zgradbo izkazuje 58,5 % od vseh gozdov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda. Glavne drevesne vrste: smreka, jelka in bukev, obsegajo dobrih 90,3 % lesne zaloge. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do skupinsko; na bolj suhih rastiščih macesen, rdeči bor in graden, na vlažnejših pa plemeniti listavci in beli gaber.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 399,8 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci 83,4 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 76,5 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 37,9 % lesne zaloge. Iglavci so v povprečju debelejši od listavcev. Povprečen prirastek je 11,06 m³/ha/leto.

Preglednica 80/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	6,3	14,6	18,1	19,7	41,3	333,4	83,4	9,06	81,9
Listavci	10,8	25,9	20,6	21,9	20,8	66,4	16,6	2,00	18,1
Skupaj	7,0	16,5	18,5	20,1	37,9	399,8	100,0	11,06	100,0

Razmerje drevesnih vrst

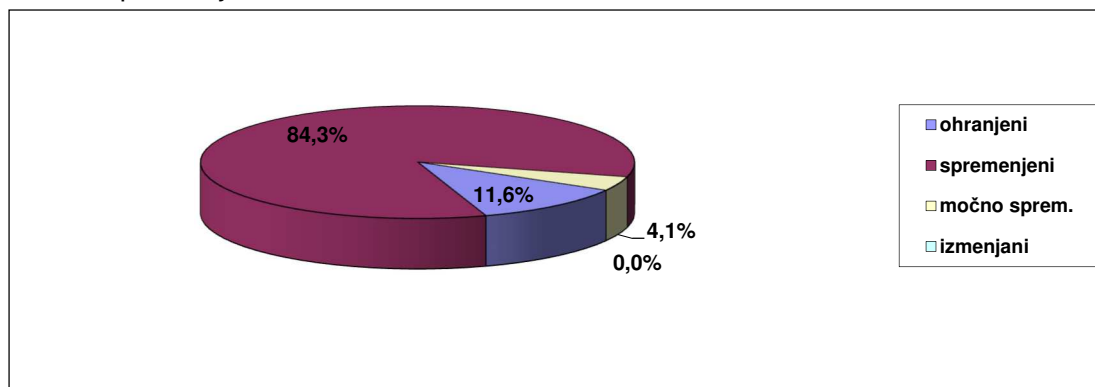
Razmerje drevesnih vrst v lesni zalogi odstopa od naravnega stanja; preveč je smreke, premalo pa jelke in bukve. Med hrasti je prisoten graden, med drugimi iglavci duglazija. V skupini drevesnih vrst plemeniti listavci je gorski javor (1,81 %), z deleži pod enim odstotkom pa še: veliki jesen, gorski brest, ostrolistni javor, češnja ter lipa in lipovec. Med drugimi trdimi listavci sta prisotna domači kostanj in beli gaber oba z deležem pod enim odstotkom. Med mehкими listavci so z deležem pod enim odstotkom: trepetlika, črna in siva jelša, breza in vrbe.

Preglednica 81/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	173,6	145,5	10,5	3,9	0,1	42,2	0,6	18,8	2,0	2,6
	%	43,3	36,4	2,6	1,0	0,0	10,6	0,2	4,7	0,5	0,7
Naravno s.	%	18	59	0	0	0	16	2	4	1	0

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji z ohranjeno in spremenjeno drevesno sestavo (95,9 %). Ostali gozdovi imajo močno spremenjeno drevesno sestavo.

Grafikon 10: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo in vrzelastim sklepom krošenj. Drogovnjaki so dobre zasnove in pomanjkljivo negovani. Tesen sklep krošenj ima 66 % površin drogovnjakov. Četrtnina debeljakov ima vrzelast sklep krošenj. Debeljaki so pomanjkljivo do dobro negovani. Pomlajenci so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Prebiralni gozdovi so negovani in pomanjkljivo negovani.

Preglednica 82/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	148,66	3,8	43,5	37,5	15,2	14,2	65,6	20,0	0,2	11,6	11,6	7,5	69,3
Drogovnjak	252,22	2,6	79,7	17,0	0,7	4,6	81,9	13,5	0,0	66,0	6,6	2,3	25,1
Debeljak	338,04					16,9	81,5	1,6	0,0	15,0	50,9	8,8	25,3
Sestoj v obnovi	117,52					7,2	71,4	21,4	0,0				
Prebiralen g.	1.208,93					21,1	76,8	2,1	0,0				
Skupaj	2.065,37					17,1	77,1	5,8	0,0				

Kakovost drevja

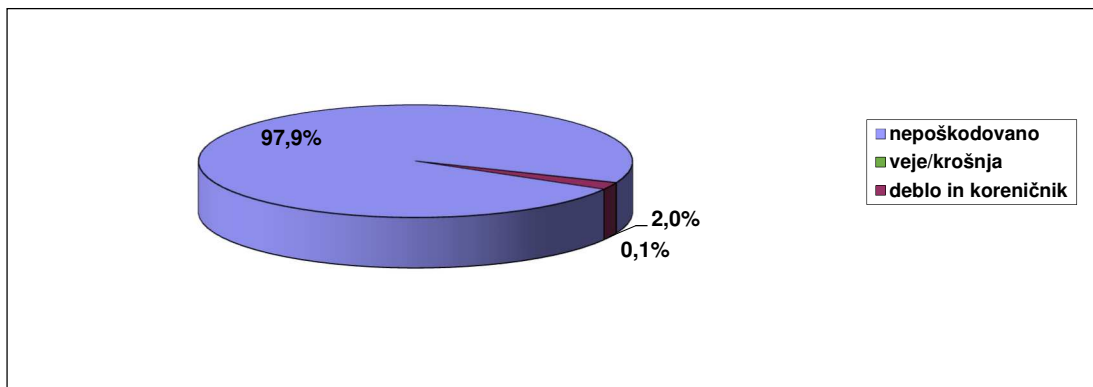
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 1.106 dreves.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	448	1,3	10,3	84,4	4,0	0,0
Jelka	419	1,4	7,6	88,1	2,9	0,0
Bor	43	0,0	14,0	83,7	2,3	0,0
Bukev	121	0,8	8,3	76,0	14,9	0,0
Pl. Ist.	45	2,2	13,3	80,1	4,4	0,0
Skupaj iglavci	924	1,3	9,2	86,0	3,5	0,0
Skupaj listavci	182	1,1	9,3	74,8	14,8	0,0
Skupaj	1.106	1,3	9,2	84,2	5,3	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 2,1 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in korenikičniku, kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu.

Grafikon 11: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 12,5 odmrlih dreves/ha, oz. 7,9 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Prevladuje stoječe odmrlo drevje znotraj prvega in drugega razširjenega debelinskega razreda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena v skladu z načrtom. Presežena so bila dela povezana z umetno obnovo sestojev. Močno preseženi zaščiti sadik s premazi botruje dejstvo, da se na ta način ščitijo tudi sadike, ki so že zaščitene s količenjem. Vsa ostala načrtovana dela so bila opravljena v manjšem obsegu ali pa sploh ne. Sklop nege mladovij je bil opravljen v znatno manjšem obsegu od načrtovanega.

Preglednica 83/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	30,01	46,17	153,8
Priprava tal	ha	8,75	16,84	192,5
Sadnja	ha	9,90	19,97	201,7
Obžetev	ha	54,73	66,93	122,3
Nega mladja	ha	12,29	3,90	31,7
Nega gošče	ha	17,41	9,05	52,0
Nega letvenjaka	ha	15,17	5,13	33,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	49,70	12,08	24,3
Nega prebiralnega gozda	ha	76,19	36,04	47,3
Zaščita s premazom	ha	1,50	24,19	1.612,7
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	2.130	10.605	497,9
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	10,65	8,00	75,1
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³	370	0	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	52,32	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v ureditvenem obdobju 2002 – 2011 ob majhnem obsegu sečenj in visokem prirastku močno povečala, v zadnjem ureditvenem obdobju pa zaradi ujm in gradacij podlubnikov upadla (za 2,3 %). Lesna zaloga iglavcev se je v zadnjem ureditvenem obdobju zmanjšala za 4,7 %, listavcev pa povečala za 11,2 %. Bilančna neujemanja v spodnji preglednici so posledica pomanjkljivih evidenc poseka v preteklem ureditvenem obdobju.

Preglednica 84/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
		2002	2.090,70	284,8	47,6	332,4	8,50	1,63	10,13	3,38
2012	2.056,99	349,7	59,7	409,4	8,92	1,63	10,54	8,15	0,56	8,71
2022	2.065,37	333,4	66,4	399,8	9,06	2,00	11,06	6,21	1,02	7,22

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Delež smreke se je v zadnjih dveh desetletjih znižal za 12,1 odstotnih točk; samo v zadnjem ureditvenem obdobju za 9,7 odstotnih točk. Izpad smreke je skoraj v celoti nadomestila jelka. Za eno odstotno točko se je povečal delež plemenitih listavcev. Spremembe v drevesni sestavi, ki so predvsem posledica napadov podlubnikov v tem obdobju, so v smeri bolj naravne drevesne sestave teh gozdov.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	55,4	25,1	3,9	1,3	0,0	9,1	0,3	3,7	0,7	0,5
2012	53,0	27,3	3,5	1,5	0,0	10,4	0,2	3,2	0,3	0,6
2022	43,3	36,4	2,6	1,0	0,0	10,6	0,2	4,7	0,5	0,7

Razvojne faze in zgradbe sestojev

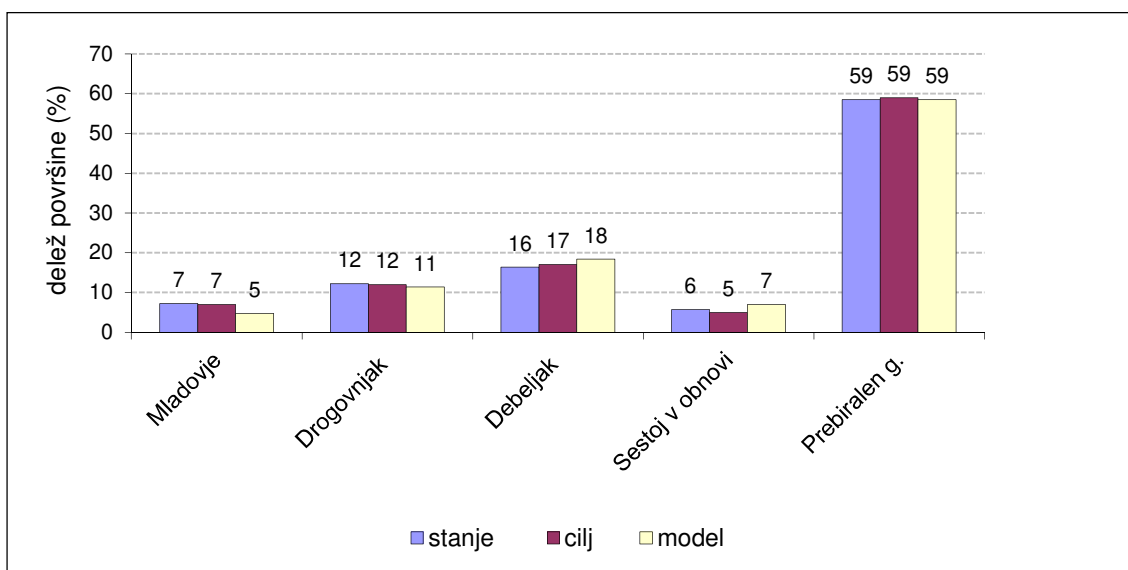
Delež površin razvojnih faz v raznodobnih gozdnih je blizu modelnega stanja. Manjša površin sestojev v obnovi od modelne je nadomeščena z večjo površino mladovij.

Preglednica 85/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

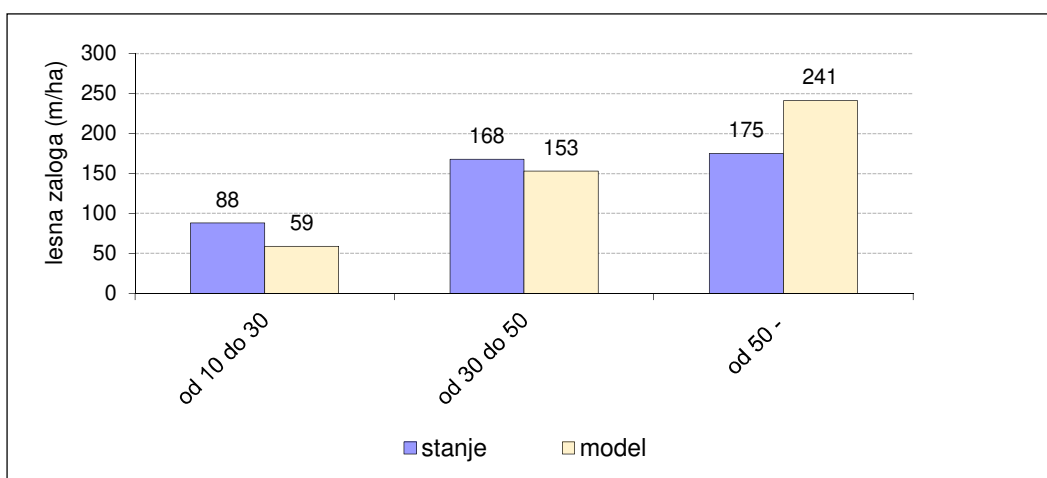
Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	148,66	7,2	14	4,7	96,69	52
Drogovnjak	252,22	12,2	34	11,4	234,83	7
Debeljak	338,04	16,4	55	18,4	379,88	-5
Sestoj v obnovi	117,52	5,7	21	7,0	145,04	-19
Prebiralen g.	1.208,93	58,5		58,5	1.208,93	0
Skupaj	2.065,37	100,0	124	100,0	2.065,37	0

Ob realiziranem načrtovanem poseku se deleži razvojnih faz, oz. zgradb sestojev ne bodo bistveno spremenili.

Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Struktura lesne zaloge po razširjenih debelinskih razredih je izračunana iz podatkov SVP in se razlikuje od modelne; preveč lesne zaloge je v prvem razširjenem debelinskem razredu in premalo v tretjem. Modelna struktura prebiralnih gozdov je povzeta iz osnutka Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2021). Povprečna lesna zaloga prebiralnih gozdov (432 m³/ha) je nižja od normalne (465 m³/ha).

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne (osnutek GGN GGO Maribor) strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 41 %, jelka 38 %, o. igl 4 %, bukev 11 %, plem. list. 5 %, o. list. 1 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 7 %, drogovnjak 12 %, debeljak 18 %, sestoji v obnovi 5 % in prebiralen g. 59 %.
- Ciljna lesna zaloga je 435 m³/ha.
- Končna lesna zaloga je 690 m³/ha.
- Normalna lesna zaloga (prebiralni gozdovi) je 465 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Raznodobni gozdovi

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 124 let. Pomladitvena doba traja 21 let.

Mladovja: Pri uravnavanju zmesi dajati prednost jelki, plemenitim listavcem in bukvi. Bukve naj bo primešana gnezdasto, sicer posameznih silatih bukovih dreves ni potrebno ohranjati za vsako ceno. Čiščenja gošč in prva redčenja je potrebno opraviti dosledno in dovolj zgodaj. Vrzelasta in zapleveljena mladovja ter po napadih podlubnikov ogolele površine naj se obnovijo umetno z rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Posajene sadike naj se zaščitijo pred objedanjem divjadi s količenjem in premazi ter obžejejo s tremi do štirimi ponovitvami.

Drogovnjaki: Intenzivno izbiralno redčenje drogovnjakov. Dosledno naj se opravijo druga redčenja (na površini 15,27 ha) ter tako ohraniti in izboljšati stojnost sestojev. Potrebno je ohraniti delež bukve, jelke in plemenitih listavcev. Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 17 %, listavcev pa 12 %. Če je možno, naj se redčenja opravijo izven vegetacijske dobe in se tako zmanjšajo možnosti poškodb po pravilu. Vrzelaste drogovnjake slabih sestojnih zasnov, na površini 5,51 ha, naj se uvede v obnovo (v odsekih: 4C, 8D, 12B, 22D, 27F, 31A, 32C). Dovolj prereditvene drogovnjake na 27,6 ha površin naj se prepusti naravnemu razvoju. Jelševi drogovnjaki v okolici Odomovega jezera naj se prepustijo naravnemu razvoju kot ekocelice (3,32 ha).

Debeljaki: V debeljakih s tesnim in normalnim sklepom krošenj je še potrebno izvajati izbiralna redčenja (73 % površin debeljakov). Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 12 %, listavcev pa 11 %. Pomlajeni starejši debeljaki in vrzelasti debeljaki, poškodovani po ujmah in napadih podlubnikov (24 % površin debeljakov), naj se uvedejo v obnovo. S postopno obnovo je v podmladku potrebno zagotoviti zadosten delež sencovdržnejše jelke. Povprečna jakost sečenj ob uvajanju sestojev v obnovo naj bo pri iglavcih 23 % in pri listavcih 25 %. Pazimo, da s prehitrimi obnovami ne povzročimo zapleveljenosti tal z robido. Sproščene debeljake na površini 8,77 ha, ki še niso zreli za obnovo, prepustimo naravnemu razvoju, oz. v njih opravljamo samo posek oslabelih dreves.

Sestoji v obnovi: Hitrost obnove naj se prilagodi pojavljanju podmladka, s čimer se prepreči zapleveljanje tal. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo pri iglavcih 38% in pri listavcih 44 %. Hkrati s pomladitvenim posekom je potrebno odstraniti nevitarna podstojna drevesa starega sestoja in leščevje, če se to pojavlja. Obnova naj se zaključi v vseh dobro pomlajenih sestojih v obnovi na površini 11,52 ha.

Prebiralni gozdovi

Normalna lesna zaloga je 465 m³/ha.

S prebiranjem želimo doseči visoke in v okviru posesti enakomerne in trajne donose, zato moramo v teh gozdovih posebno pozornost nameniti njihovi strukturi. Načrtno prebiranje vključuje sečnjo v vseh debelinskih razredih in ne samo sečnjo najdebelejših dreves. Povprečna jakost prebiralnih sečenj naj bo pri iglavcih 19 % in pri listavcih 13 % od lesne zaloge. V sestojih z izrazito nizko lesno zalogo naj bo jakost prebiralnih sečenj nižja, v tistih, ki pa že prehajajo v enomerne, pa višja. Hkrati

s sečnjami je potrebno opraviti čiščenja leščevja (če to ovira pomlajevanje). Podmladek naj se sprošča počasi in na ta način zagotovi njegovo dobro zasnovano in primerno vrstno mešanost. Prizadevamo si je potrebno za skupinsko primes bukve v podmladku, sicer silatih bukovih dreves ne ohranjamo za vsako ceno.

Usmeritve za drevesno sestavo

Še posebej v mlajših razvojnih fazah, če je le mogoče, pospeševati plemenite listavce, bukev in jelko.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

V gozdovih obravnavanega RGR je potrebno upoštevati usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. V okolici naravnih vrednot in kulturnih spomenikov pa usmeritve za funkcijo varovanja naravnih vrednot in usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za 38,2 m³/ha. Za slabo odstotno točko se bo povečal delež listavcev.

Preglednica 86/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	83,4	16,6	100,0
- ciljno %	82,6	17,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	333,4	66,4	399,8
- ciljna (m ³ /ha)	362,0	76,3	438,3
Prirastek (m ³ /ha)	9,06	2,00	11,06
Možni posek (m ³ /ha)	62,0	10,1	72,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	6,21	1,02	7,22
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,6	15,3	18,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	68,5	50,9	65,3
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu obsega 70 % od celotnega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti. Predstavlja 18,1% od lesne zaloge in 65,3 % od prirastka. V skupnem načrtovanem poseku je predvidenih 67,3 % prebiralnih sečenj, 14 % pomladitvenih sečenj in 18 % redčenj.

Preglednica 87/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m ³	22.732	13.983	90.497	980	128.192	18,6	68,5
	%	17,7	10,9	70,6	0,8	100,0		
Listavci	m ³	4.082	6.944	9.906	73	21.005	15,3	50,7
	%	19,4	33,1	47,2	0,3	100,0		
Skupaj	m³	26.814	20.927	100.403	1.053	149.197	18,1	65,3
	%	18,0	14,0	67,3	0,7	100,0		

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov nenegovanih in vrzelastih mladovij ter ponovno ogozditvev po ujmah in napadih podlubnikov ogolelih gozdnih površin. Načrtovana je sadnja: 8.760 dreves g. javorja, 5.230 dreves bukve, 760 sadik lipe, 19.250 dreves smreke, 16.190 sadik jelke in 11.980 dreves macesna. Sadike smreke se lahko izven območij Nature nadomestijo s sadikami duglazije. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s količenjem in premazi vršičkov ter obžeti s tremi do štirimi ponovitvami.

Preglednica 88/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	25,33	25,33
Priprava tal	ha	31,73	31,73
Sadnja	ha	32,90	32,90
Obžetev	ha	53,01	235,91
Nega mladja	ha	34,99	35,23
Nega gošče	ha	20,28	20,28
Nega letvenjaka	ha	6,82	6,82
Nega ml. drogovnjaka	ha	15,27	15,27
Nega prebiralnega gozda	ha	16,65	16,65
Zaščita s premazom	ha	37,33	146,22
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	21.500	21.500
Obeleževanje sadik	kos	40.830	40.830
Naravni razvoj biotopov	ha	3,32	3,32

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 2005

V rastiščnogojitveni razred »Gozdovi na strmih legah« so uvrščeni gozdovi na strminah nad reko Dravo in v spodnjih delih strug Brezniškega in Potočnikovega potoka, razglašeni na podlagi Uredbe o varovalnih ... (2005 in nasl.). Skupna površina gozdov v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu je 294,01 ha. Dobra polovica (50,7 %) gozdov je v državni lasti. Gozdovi obravnavanega RGR so bili v preteklem desetletju močno prizadeti po ujmah in gradacijah podlubnikov, ki so jim sledile.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Poudarjene so: funkcija ohranjanje biotske raznovrstnosti, varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zaščitna funkcija ter funkcija ohranjanja naravnih vrednot.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 89/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitat. tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>
		781	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na poboč. gruščih	601	<i>Pobočno velikojesenovje</i>
		741	<i>Kisloljubno rdečeborovje</i>
		771	<i>Jelovje s praprotmi</i>

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Varovalni gozdovi se nahajajo na rastiščih kisloljubnih gorskih in podgorskih bukovij.

Preglednica 90/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
60100	<i>Pobočno velikojesenovje</i>	7	1,62	0,6
73100	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	126,62	43,1
74100	<i>Kisloljubno rdečeborovje</i>	5	10,93	3,7
77100	<i>Jelovje s praprotmi</i>	17	2,38	0,8
78100	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	152,46	51,8
	Skupaj	9,8	294,01	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo raznomerni debeljaki smreke, jelke, bukve, gradna, plemenitih listavcev in drugih trdih listavcev. Zaradi vetroloma in kasnejših napadov podlubnikov je veliko gozdov razgrajenih; nenačrtno so nastale večje površine mladovij s slabo sestojno zasnov.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 320,5 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (64,8 %). V lesni zalogi je 30,3 % drevja debelejšega od 50 cm. Iglavci so v povprečju debelejši od listavcev.

Preglednica 91/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,9	9,3	18,1	19,2	49,5	112,8	35,2	2,51	37,5
Listavci	11,1	24,2	21,9	22,7	20,1	207,7	64,8	4,18	62,5
Skupaj	8,6	19,0	20,6	21,5	30,3	320,5	100,0	6,69	100,0

Razmerje drevesnih vrst

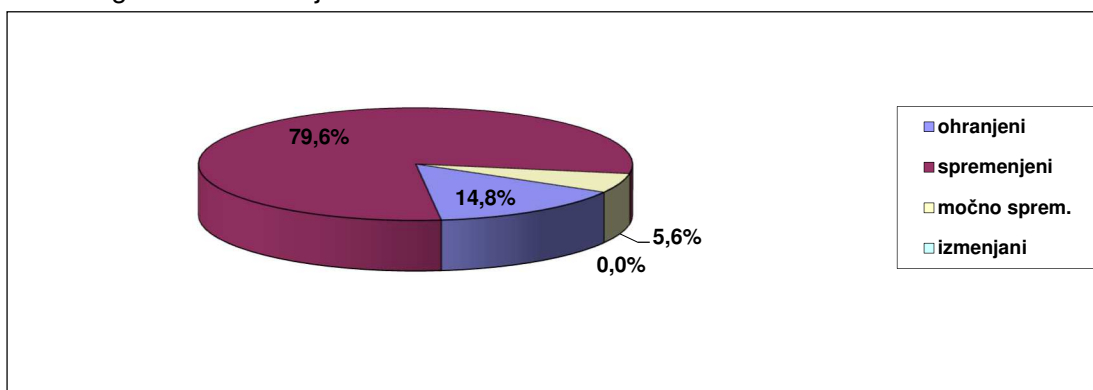
Drevesna sestava je odmaknjena od naravnega stanja; preveč je smreke in premalo bukve. Med hrasti je graden, med plemenitimi listavci so gorski javor (4,6 %), veliki jesen (1,9 %), lipa (4,7 %) in češnja za deležem po 1 %. Med drugimi trdimi listavci je beli gaber. Med mehкими listavci je breza.

Preglednica 92/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	57,2	52,9	2,7	0,0	0,0	101,6	37,4	36,7	31,9	0,1
	%	17,8	16,5	0,9	0,0	0,0	31,7	11,7	11,4	10,0	0,0
Naravno s.	%	3	16	6	0	0	59	7	4	4	1

Ohranjenost gozdov

Slabih 80 % površin gozdov ima zaradi prevelikega deleža smreke spremenjeno drevesno sestavo. Gozdov z ohranjeno drevesno sestavo je 14,8 %, z močno spremenjeno pa 5,6 %. V obravnavanem RGR ni gozdov z izmenjano drevesno sestavo.

Grafikon 14: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo nenegovana in pomanjkljivo negovana vrzelasta mladovja s pomanjkljivo in slabo sestojno zasnovo. Drogovnjaki imajo dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo ter so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Slabih 60 % površin drogovnjakov ima tesen sklep krošenj. Debeljaki so pomanjkljivo negovani. Polovica debeljakov ima vrzelast do pretrgan sklep krošenj. Dobrih 40 % sestojev v obnovi je nenegovanih.

Preglednica 93/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	30,95	8,0	20,4	49,4	22,2	8,0	20,4	71,6	0,0	10,6	5,0	21,6	62,8
Drogovnjak	10,99	0,0	66,2	22,3	11,5	0,0	92,5	7,5	0,0	58,7	7,5	33,8	0,0
Debeljak	246,99					0,0	79,4	20,6	0,0	0,8	42,6	7,1	49,5
Sestoj v obnovi	5,08					32,5	26,6	40,9	0,0				
Skupaj	294,01					1,4	72,8	25,8	0,0				

Kakovost drevja

Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 132 dreves. Kakovost listavcev je slabša od kakovosti iglavcev.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Skupina drevesnih vrst	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	49	2,0	8,2	83,7	6,1	0,0
Skupaj listavci	83	0,0	8,4	44,7	37,3	9,6
Skupaj	132	0,8	8,3	59,0	25,8	6,1

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 4,4 % dreves. Ugotovljene so bile samo poškodbe na deblu in koreničniku, ki v tem RGR nastajajo v glavnem kot posledica udarcev skal in kamenja.

Odmrlo drevje

Zaradi težkih spravnih pogojev v obravnavanem RGR, je v gozdovih ostalo mnogo po vetrolovu in kasnejših napadih podlubnikov poškodovanih in odmrlih dreves. Količina odmrlega drevja je bila ocenjena s SVP in je zaradi majhnega vzorca nezanesljiva.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena povsem v skladu z načrtom. Opravljena in deloma presežena so bila dela povezana z umetno obnovo. Povsem nerealizirana ali v manjši meri opravljena pa so ostala dela povezana z nego mlajših razvojnih faz.

Preglednica 94/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	11,31	3,08	27,2
Priprava tal	ha	2,86	3,58	125,2
Sadnja	ha	2,90	2,98	102,8
Obžetev	ha	13,69	6,34	46,3
Nega mladja	ha	1,47	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	1,26	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	4,15	0,35	8,4
Zaščita s premazom	ha	2,34	5,15	220,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	946,00	4.450,00	470,4
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	4,75	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	19,82	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,16	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v ureditvenem obdobju 2002 – 2011 ob majhnem obsegu sečenj povečala za 12,7 m³/ha, v zadnjem ureditvenem obdobju pa zaradi ujma in gradacij podlubnikov, ki so močno prizadeli gozdove obravnavanega RGR, močno upadla (za 121 m³/ha, oz. za 27,4 %). Bilančna nesoglasja v spodnji preglednici so posledica pomanjkljivih evidenc poseka in velike količine odmrle biomase, ki je ostala v gozdu.

Preglednica 95/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	298,64	243,8	185,1	428,8	3,97	3,94	7,91	1,58	0,28	1,86
2012	294,01	222,1	219,4	441,5	3,89	4,58	8,48	7,90	1,27	9,18
2022	294,01	112,8	207,7	320,5	2,51	4,18	6,69	2,01	2,31	4,32

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Delež smreke se je v zadnjih dveh desetletjih znižal za 26 odstotnih točk; samo v zadnjem ureditvenem obdobju za 19,6 odstotnih točk. Izpad smreke sta nadomestili jelka, bukev, graden in plemeniti listavci, vendar je to povečanje deležev rastiščem domačih vrst bolj ali manj relativno, saj je močno upadla tudi skupna lesna zaloga. Lesna zaloga prej omenjenih drevesnih vrst je celo nekaj nižja, kot pa je bila ugotovljena ob urejanju pred desetimi leti.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	43,8	10,1	2,8	0,1	0,0	20,5	8,1	6,4	7,9	0,3
2012	37,4	12,0	0,9	0,0	0,0	23,3	9,6	8,8	8,0	0,0
2022	17,8	16,5	0,9	0,0	0,0	31,7	11,7	11,4	10,0	0,0

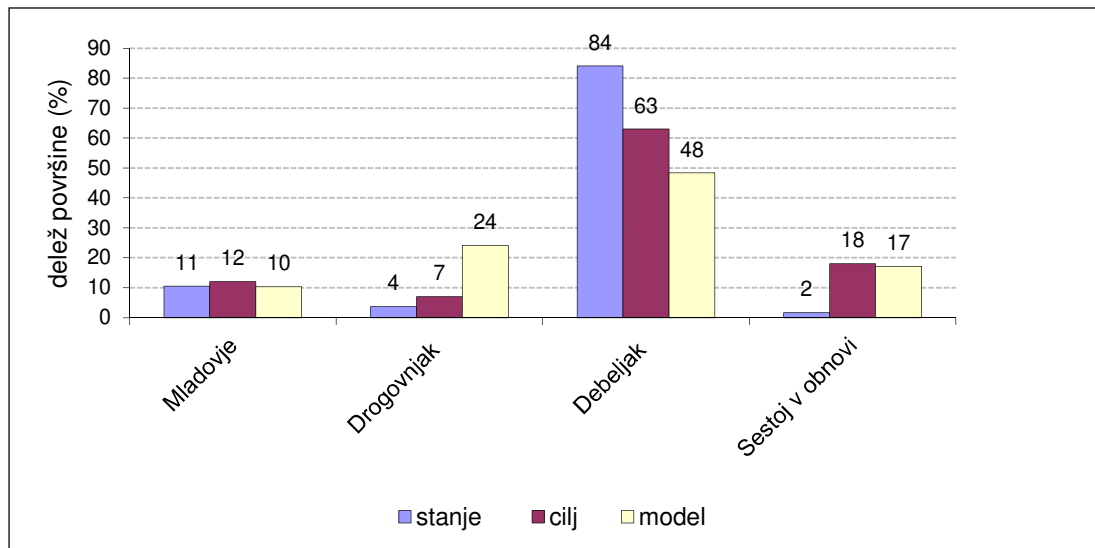
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Površine razvojnih faz niso usklajene z modelnim stanjem. Premalo je površin drogovnjakov in sestojev v obnovi ter preveč površin debeljakov.

Preglednica 96/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	30,95	10,5	15	10,3	30,41	2
Drogovnjak	10,99	3,7	35	24,1	70,97	-86
Debeljak	246,99	84,1	70	48,4	141,94	74
Sestoj v obnovi	5,08	1,7	25	17,2	50,69	-90
Skupaj	294,01	100,0	145	100,0	294,01	0

Ob realiziranih načrtovanih ukrepih se bo povečal delež sestojev v obnovi, mladovij in drogovnjakov ter zmanjšal delež debeljakov.

Grafikon 15: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 15 %, jelka 18 %, o. igl. 1 %, bukev 33 %, hrast 12 %, plem. list. 11 %, dr.tr.list 10 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 12 %, drogovnjak 7 %, debeljak 63 % in sestoji v obnovi 18 %.
- Ciljna lesna zaloga je 345 m³/ha.

- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Gospodarjenje v teh gozdovih je podrejeno poudarjeni varovalni funkciji in funkciji ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Naravnemu razvoju naj se prepusti 38,2 % gozdov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda, oz. se v njih izvaja samo posek oslabeledih dreves. Pri negi ima krepitev stojnosti sestojev prednost pred kakovostjo drevja. Pri redčenjih je potrebno krepiti stojnost sestojev. Če so stroški spravila previsoki, naj se posekana drevesa pustijo v sestoji. Razgrajeni debeljaki naj se uvedejo v obnovo (polovica debeljakov), s pripravo sestojev za naravno obnovo naj se vzpodbudi pomlajevanje. Dinamika obnove naj bo usklajena s pojavom podmladka. Pri obnovah naj se ne ustvarjajo odprte površine vzdolž padnice. Če posekana drevesa ni možno spraviti, naj se po potrebi zavarujejo (sidrajo) in pustijo v gozdu. Pospesujejo naj se drevesne vrste z močnejšim koreninskim sistemom (jelka, javor, bukev, beli gaber in graden). Zapleveljene ogolele površine naj obnovijo s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst. Posajene sadike naj se zaščitijo pred objedanjem divjadi s količenjem in premazi ter obžejejo s tremi do štirimi ponovitvami.

Usmeritve za drevesno sestavo

Pospešujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: bukev, jelka, graden, plemenite listavce, beli gaber, lipovec in rdeči bor ter macesen. V sklopu negovalnih del naj se odstranjujejo invazivne tujerodne vrste, ki se v sestojih obravnavanega RGR že pojavljajo (pavlovnija, navadna barvilnica). Na ogolelih površinah, kjer lastniki gozdov ne kažejo interesa za umetno obnovo, je potrebno izkoristiti morebiten pojav pionirskih vrst.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

V gozdovih obravnavanega RGR je potrebno upoštevati usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, varovalno funkcijo, zaščitno funkcijo ter funkcijo ohranjanja naravnih vrednot.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za 23,9 m³/ha. Za eno odstotno točko se bo povečal delež listavcev.

Preglednica 97/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	35,2	64,8	100,0
- ciljno %	34,2	65,8	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	112,8	207,7	320,5
- ciljna (m ³ /ha)	117,9	226,5	344,4
Prirastek (m ³ /ha)	2,51	4,18	6,69
Možni posek (m ³ /ha)	20,0	23,0	43,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,01	2,31	4,32
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,8	11,1	13,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	80,0	55,2	64,5
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek predstavlja 13,5 % od lesne zaloge in 64,5% od prirastka. V skupnem načrtovanem poseku je predvidenih 87,5 % pomladitvenih sečenj.

Preglednica 98/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m ³	553	5.347	5.900	17,8	79,9
	%	9,4	90,6	100,0		
Listavci	m ³	1.038	5.751	6.789	11,1	55,2
	%	15,3	84,7	100,0		
Skupaj	m³	1.591	11.098	12.689	13,5	64,5
	%	12,5	87,5	100,0		

Načrtovana gojitvena in varstvena dela so usmerjena v obnovo poškodovanih gozdov. Načrtovana je sadnja 4.210 sadik bukve, 1.270 sadik pravega kostanja, 310 sadik lipe, 720 sadik gorskega javorja, 1.920 sadik macesna, 1.140 sadik jelke in 2.530 sadik smreke. Posajene sadike naj se zaščitijo pred objedanjem divjadi s količenjem in premazi ter obžejejo s tremi do štirimi ponovitvami.

Preglednica 99/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	10,00	10,00
Priprava tal	ha	5,72	5,72
Sadnja	ha	5,72	5,72
Obžetev	ha	10,39	50,09
Nega mladja	ha	7,62	7,62
Nega gošče	ha	7,45	7,45
Zaščita s premazom	ha	6,80	26,12
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4.220	4.220
Obeleževanje sadik	kos	7.880	7.880

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012

V obravnavani GGE je na površini 1,85 ha izločen gozdni rezervat Brezni vrh (27 H), razglašena na podlagi Uredbe o varovalnih ... (2005 in nasl.). Gozd je bil kot rezervat izločen zaradi znatnega deleža tise v njegovi drevesni sestavi.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na prvi stopnji so podarjene funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, raziskovalna funkcija ter funkcija ohranjanja naravnih vrednot

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Rastišče na območju rezervata je uvrščeno v rastiščni tip Jelovja s praprotmi, ki ni habitatni tip NATURE 2000.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdni rezervat Brezni vrh se nahaja na jelovem rastišču.

Preglednica 100/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
77100	Jelovje s praprotmi	17	1,85	100,0
	Skupaj	17,00	1,85	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo raznomerni gozdovi. Zaradi vetroloma ob koncu leta 2017 je nastala manjša površina mladovja.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 281 m³/ha. V lesni zalogi je 72,5 % iglavcev. 42,3 % lesne zaloge predstavlja drevje debelejšje od 50 cm.

Preglednica 101/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj				
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%			
Iglavci	3,7	8,2	18,2	19,0	50,9	203,8	72,5	5,07	67,7	
Listavci	12,0	23,5	22,0	22,7	19,8	77,3	27,5	2,42	32,3	
Skupaj	6,0	12,4	19,3	20,0	42,3	281,1	100,0	7,49	100,0	

Razmerje drevesnih vrst

Razmerje drevesnih vrst v lesni zalogi je blizu naravnemu stanju. Med drugimi iglavci je tisa, med plemenitimi listavci pa gorski javor (12,11 %) in lipovec (5,39 %).

Preglednica 102/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	74,1	121,6	2,7	2,7	2,7	28,1	0,0	49,2	0,0	0,0
	%	26,3	43,2	1,0	1,0	1,0	10,0	0,0	17,5	0,0	0,0
Naravno s.	%	20	60	0	0	0	12	3	4	1	0

Ohranjenost gozdov

Zaradi nekoliko večjega deleža smreke in premajhnega deleža jelke sodijo obravnavani gozdovi med po drevesni sestavi spremenjene.

ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Posledica vetroloma leta 2017 je močno znižanje lesne zaloge gozdnega rezervata (za 156,2 m³/ha).

Preglednica 103/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2012	1,85	353,0	84,3	437,3	8,36	2,10	10,46	0,00	0,00	0,00
2022	1,85	203,8	77,3	281,1	5,07	2,42	7,49	0,00	0,00	0,00

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V lesni zalogi se je v zadnjih desetih letih zmanjšal delež smreke in povečal delež plemenitih listavcev (gorskega javorja in lipe). Veliko povečanje deleža plemenitih listavcev lahko izhaja tudi iz napačne okularne ocene in kasnejše izravnave lesnih zalog.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2012	35,0	43,1	0,7	0,4	1,5	9,3	0,0	10,0	0,0	0,0
2022	26,3	43,2	1,0	1,0	1,0	10,0	0,0	17,5	0,0	0,0

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dobrih 80 % površine gozdnega rezervata pokriva raznomen debeljak, ostalo pa mladovje nastalo po vetrolomu leta 2017.

Preglednica 104/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje	
	Površina	Delež
	ha	%
Mladovje	0,36	19,5
Debeljak	1,49	80,5
Skupaj	1,85	100,0

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Spremlja naj se naravni razvoj gozdov.

10. Literatura

Baza prostorskih podatkov ZGS. 2022. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.

Geodetske podlage ZGS. 2019. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Remšnik 2002–2011. 2001. Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Remšnik 2012–2022. 2011. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor.

Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2011–2020. 2011. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.

Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2021–2030, osnutek. 2021. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.

Gradbeni zakon. 2017. Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr., 65/20, 15/21 – ZDUOP in 199/21 – GZ-1.

Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.

Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. *Gozdarski vestnik*, 70, 4: 195–214.

Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). *Gozdarski vestnik*, 71, 5-6: 259–275.

Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.

Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Remšnik 2022–2031. 2022. Maribor, Zavod RS za varstvo narave - OE Maribor.

Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3.

Osnovna geološka karta SFRJ, list Slovenj Gradec 1:100.000. Geološki zavod Slovenije, Ljubljana 2003.

Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.

Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19.

Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.

Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja. 2009. Uradni list. RS, št. 25/09.

Pravilnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov iz gozdov v lasti Republike Slovenije. 2017. Uradni list RS, št. 30/17 in 195/20.

Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.

- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16 in 52/22.
- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVrD). 2009. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <http://giskd6s.situla.org/evrd/> (dostopano 3. marec 2022).
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Program upravljanja območij natura 2000 za obdobje 2017–2020. 2017. Ljubljana, Vlada republike Slovenije (9. april 2017).
- Račnik M., 2003. Znano in neznano o Remšniku. Remšnik, samozal.
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.
- Smernice s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. februar 2020. Ljubljana, MOP.
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture. 2017. Maribor, ZVKDS OE Maribor.
- Strokovne podlage s področja voda za potrebe prostorskega plana RS-elementi vodnega gospodarstva. Podjetje za urejanje hudournikov, Ljubljana, PUH 1999.
- Trajanova M., 2020. Kamnine med Veliko Kopo in Velikim vrhom na Pohorju. *Proteus*, 83, 2-4: 67–74.
- Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. *Gozdarski vestnik*. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- Uredba o ekološko pomembnih območjih. 2004. Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18.
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16.
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20.
- Uredba o prostorskem redu Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.
- Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 - odl. US, 17/08 in 46/14 - ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 - popr.
- Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 - ZNOrg.
- ZG (Zakon o gozdovih). 1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16.
- ZGS. 2020. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih rastiščnih tipov.
- ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb.
- ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20.
- Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. *Vegetatio*, The Hague, 17, 1-6: 176–199.
- <http://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/observation-stations/> (vpogled januar, 2022).

11. Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev: Alojz KOSJEK, univ. dipl. inž. gozd., Gašper TURNER inž. gozd. lov.,

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Anton KUNSTEK, inž. gozd., Gašper TURNER inž. gozd. lov.

Izdelava kart: Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Tekstni del načrta:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: 6.2.8, 8.

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

Alojz KOSJEK, univ. dipl. inž. gozd.: Uvod, 1.1, 1.2, 1.7, 2, 3.1 do 3.8, 3.10, 4.2.1 - del, 4.2.6, 5, 6.1, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.4, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9, 10, 11, 12, 13.

Samo SUŠEK, univ. dipl. inž. gozd.: 1.4, 1.5, 1.8, 4

mag. Igor KOPŠE, univ. dipl. inž. gozd.: 1.3, 4.2.3, 6.2.7, 6.3.5.

Nenad ZAGORAC, univ. dipl. inž. gozd.: 1.6, 6.2.5, 6.2.6.

Datum določitve osnutka: 16.5.2022

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:

Alojz KOSJEK, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:

mag. Jožef MRAKIČ, univ. dipl. inž. gozd.

V.d. direktorja ZGS:

mag. Janez LOGAR, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor

Maribor, 16. 5. 2022

12. Priloge

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	2.792,48	557,92	0,00	3.350,40
Delež (%)	83,35	16,65	0,00	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% od lesne zaloge			% na PR
								igl.	lst.	sk.	
08412-Gorska bukovja na silikatih z	989,17	154,5	125,9	280,4	3,60	2,70	6,30	18,3	18,6	18,4	82,1
16012-jelovja	2.052,25	333,4	66,2	399,6	9,07	2,00	11,07	18,6	15,4	18,1	65,4
VECNAMENSKI GOZDOVI skupaj	3.041,42	275,2	85,6	360,8	7,29	2,23	9,52	18,6	16,9	18,2	69,0
16012-jelovja	13,12	329,2	97,6	426,8	7,91	2,77	10,68	15,3	8,8	13,8	55,2
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	13,12	329,2	97,6	426,8	7,91	2,77	10,68	15,3	8,8	13,8	55,2
21012-Gozdni rezervati	1,85	203,8	77,3	281,1	5,07	2,42	7,49	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	1,85	203,8	77,3	281,1	5,07	2,42	7,49	0,0	0,0	0,0	0,0
20005-Gozdovi na strmih legah	294,01	112,8	207,7	320,5	2,51	4,18	6,69	17,8	11,1	13,5	64,5
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	294,01	112,8	207,7	320,5	2,51	4,18	6,69	17,8	11,1	13,5	64,5
Skupaj vsi gozdovi	3.350,40	261,1	96,4	357,5	6,87	2,40	9,27	18,5	15,8	17,8	68,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	378,18	11,3						
Drogovnjak	369,05	11,0	2,49	0,7	0,0	68,3	31,7	0,0
Debeljak	1.017,26	30,4	73,56	7,2	10,4	78,4	11,2	0,0
Sestoj v obnovi	309,00	9,2	116,67	37,8	8,4	57,3	34,0	0,3
RAZNOMERNO (ps-šp)	1.276,91	38,1	326,98	25,6	14,5	85,3	0,2	0,0
Skupaj	3.350,40	100,0	519,70	15,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	378,18	3,2	40,6	37,0	19,2	15,2	50,1	34,6	0,1	9,2	11,4	7,4	72,0
Drogovnjak	369,05	3,5	75,9	18,5	2,1	4,8	79,4	15,8	0,0	62,9	6,1	3,4	27,6
Debeljak	1.017,26					9,4	82,7	7,9	0,0	7,7	44,2	12,5	35,6
Sestoj v obnovi	309,00					3,6	67,1	29,3	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	1.276,91					20,5	77,5	2,0	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0								
Skupaj	3.350,40												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,5	15,0	18,2	19,6	40,7	38,8	138,8
Jelka	5,7	13,3	17,9	19,7	43,4	30,8	110,1
Bor	5,1	12,3	18,2	19,5	44,9	2,5	8,8
Macesen	5,8	14,0	17,8	19,3	43,1	0,9	3,2
Ostali igl.	12,5	26,4	20,1	19,5	21,5	0,0	0,1
Bukev	10,4	24,7	20,9	22,9	21,1	16,7	59,7
Hrast	11,1	24,4	21,6	22,4	20,5	1,5	5,3
Pl. lst.	11,4	25,9	21,0	21,1	20,6	6,0	21,6
Dr. tr. lst.	11,1	25,3	21,0	21,5	21,1	2,1	7,3
Meh. lst.	14,8	29,1	21,5	15,7	18,9	0,7	2,4
Iglavci	6,1	14,2	18,1	19,6	42,0	73,0	261,1
Listavci	10,8	25,1	21,0	22,2	20,9	27,0	96,4
Skupaj	7,4	17,1	18,9	20,3	36,3	100,0	357,5

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,6	15,2	18,2	19,6	40,4	40,7	146,7
Jelka	5,7	13,5	17,9	19,7	43,2	32,0	115,6
Bor	5,1	12,4	18,2	19,5	44,8	2,6	9,4
Macesen	5,8	14,0	17,8	19,3	43,1	1,0	3,5
Ostali igl.	12,6	26,8	20,1	19,5	21,0	0,0	0,1
Bukev	10,3	24,8	20,8	22,9	21,2	15,4	55,7
Hrast	11,0	25,0	21,0	21,8	21,2	0,6	2,2
Pl. lst.	11,4	26,3	20,8	20,8	20,7	5,6	20,1
Dr. tr. lst.	11,0	25,7	20,4	21,0	21,9	1,4	5,0
Meh. lst.	14,8	29,1	21,5	15,7	18,9	0,7	2,6
Iglavci	6,2	14,4	18,1	19,6	41,7	76,3	275,5
Listavci	10,7	25,3	20,8	22,1	21,1	23,7	85,6
Skupaj	7,3	17,0	18,7	20,2	36,8	100,0	361,1

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	1,25	1,62	1,40	1,11	1,48	74,1	6,87
Listavci	0,65	0,80	0,44	0,33	0,19	25,9	2,40
Skupaj	1,90	2,42	1,84	1,44	1,67	100,0	9,27

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	1,34	1,73	1,48	1,18	1,56	76,6	7,29
Listavci	0,60	0,75	0,40	0,31	0,17	23,4	2,23
Skupaj	1,94	2,48	1,88	1,49	1,73	100,0	9,52

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	162.078	18,5											
Listavci	50.928	15,8											
Skupaj	213.006	17,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	90,04	90,04											
Priprava tal	ha	86,19	86,19											
Sadnja	ha	87,60	87,60											
Obžetev	ha	144,43	653,67											
Nega mladja	ha	125,85	134,13											
Nega gošče	ha	54,76	62,02											
Nega letvenjaka	ha	15,53	15,53											
Nega ml. drogovnjaka	ha	22,67	22,67											
Nega preb. gozda	ha	16,65	16,65											
Zaščita s premazom	ha	95,44	370,14											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	46.750	46.750											
Naravni razvoj biotopov	m ³	3,32	3,32											

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na silikatih z jelko - 08412

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	780,49	208,68	0,00	989,17
Delež (%)	78,9	21,1	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,2	14,5	18,2	19,2	41,9	32,5	91,3
Jelka	4,6	11,0	17,6	19,2	47,6	19,0	53,1
Bor	4,7	11,4	18,1	19,4	46,4	2,6	7,2
Macesen	5,0	12,4	17,5	19,0	46,1	1,0	2,7
Ostali igl.	12,9	27,2	20,6	19,3	20,0	0,1	0,2
Bukev	10,4	24,2	21,1	23,0	21,3	29,9	83,9
Hrast	10,4	24,5	21,1	22,6	21,4	1,9	5,4
Pl. lst.	11,4	25,8	20,9	20,7	21,2	8,1	22,8
Dr. tr. lst.	10,5	25,4	20,2	21,5	22,4	4,0	11,1
Meh. lst.	14,5	28,6	21,5	16,2	19,2	0,9	2,6
Iglavci	5,6	13,2	18,0	19,2	44,0	55,1	154,5
Listavci	10,7	24,6	21,0	22,3	21,4	44,9	125,9
Skupaj	7,9	18,3	19,3	20,6	33,9	100,0	280,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,73	0,87	0,76	0,55	0,68	57,1	3,60
Listavci	0,70	0,87	0,50	0,39	0,24	42,9	2,70
Skupaj	1,43	1,74	1,26	0,94	0,92	100,0	6,30

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	61,03	6,2	684,72	69,2	243,42	24,6	0,00	0,0	989,17	100,0
Skupaj vsi gozdovi	61,03	6,2	684,72	69,2	243,42	24,6	0,00	0,0	989,17	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	3,0	3,7	6,7	3,0	4,0	7,0	6,0	7,7	13,7	5,4
30 - 49 cm	2,0	0,3	2,3	0,5	0,3	0,8	2,5	0,6	3,1	5,6
50 in več cm	1,2	0,7	1,9	0,7	0,0	0,7	1,9	0,7	2,6	10,5
Skupaj	6,2	4,7	10,9	4,2	4,3	8,5	10,4	9,0	19,4	21,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	198,21	20,0							
Drogovnjak	105,84	10,7	0,89	0,8	0,0	84,3	15,7	0,0	
Debeljak	430,74	43,6	30,95	7,2	0,0	80,3	19,7	0,0	
Sestoj v obnovi	186,40	18,8	63,17	33,9	3,7	54,5	41,8	0,0	
RAZNOMERNO (ps-šp)	67,98	6,9	18,36	27,0	19,7	80,3	0,0	0,0	
Skupaj	989,17	100,0	113,37	11,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	37,41	33,51	0,11	0,43	0,01	27,99	0,01	3,46	4,67	5,77	113,37
%	4,73	4,24	0,01	0,05	0,00	3,54	0,00	0,44	0,59	0,73	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	131	0,8	3,1	86,2	9,9	0,0
Jelka	79	0,0	3,8	93,7	2,5	0,0
Bor	16	0,0	0,0	62,5	37,5	0,0
Macesen	6	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	143	0,0	5,6	73,4	21,0	0,0
Hrast	15	0,0	6,7	53,3	40,0	0,0
Pl. Ist.	34	0,0	17,6	61,8	20,6	0,0
Dr. tr. Ist.	9	11,1	0,0	33,4	33,3	22,2
Meh. Ist.	5	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0
Skupaj iglavci	232	0,4	3,0	87,5	9,1	0,0
Skupaj listavci	206	0,5	7,3	67,9	23,3	1,0
Skupaj	438	0,5	5,0	78,2	15,8	0,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	5,0
Veje/krošnja	0,1
Osutost	0,0
Skupaj	5,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	51.316	108.847	212,1	149,4
Listavci	21.535	10.306	47,9	14,1
Skupaj	72.851	119.153	163,6	163,6

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	80,2	44,1	23,4
Jelka	9,3	19,7	2,7
Bor	1,3	14,8	0,4
Macesen	0,4	10,4	0,1
Ostali igl.	0,1	25,5	0,0
Bukev	5,5	7,8	1,6
Hrast	0,2	5,1	0,1
Pl. Ist.	1,6	9,4	0,5
Dr. tr. Ist.	0,7	8,8	0,2
Meh. Ist.	0,7	35,9	0,2
Skupaj iglavci	91,4	37,8	26,6
Skupaj listavci	8,6	8,5	2,5
Skupaj	100,0	29,1	29,1

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	11,8	25,0	42,6	42,9	40,0	37,8	111,0
Listavci	3,8	6,9	11,4	12,0	7,8	8,5	10,5
Skupaj	7,6	17,1	32,8	35,7	33,6	29,1	121,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	59,5	13,0	4,1	0,9	0,0	13,4	1,9	4,1	2,4	0,7
2012	53,1	13,7	2,6	1,1	0,1	20,7	1,0	5,0	2,2	0,5
2022	32,5	19,0	2,6	1,0	0,1	29,9	1,9	8,1	4,0	0,9

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	27.986	18,3											
Listavci	23.134	18,6											
Skupaj	51.120	18,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	54,71	54,71											
Priprava tal	ha	48,74	48,74											
Sadnja	ha	48,98	48,98											
Obžetev	ha	81,03	367,67											
Nega mladja	ha	83,24	91,28											
Nega gošče	ha	27,03	34,29											
Nega letvenjaka	ha	8,71	8,71											
Nega ml. drogovnjaka	ha	7,40	7,40											
Zaščita s premazom	ha	51,31	197,80											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	21.030	21.030											

Rastičnogojitveni razred: Jelovja - 16012

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.865,29	200,08	0,00	2.065,37
Delež (%)	90,3	9,7	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,6	15,3	18,3	19,7	40,1	43,3	173,3
Jelka	6,0	13,9	18,0	19,8	42,3	36,4	145,5
Bor	5,3	12,7	18,2	19,5	44,3	2,6	10,5
Macesen	6,0	14,5	17,8	19,4	42,3	1,0	3,9
Ostali igl.	12,5	26,5	19,9	19,6	21,5	0,0	0,1
Bukev	10,2	25,5	20,4	22,8	21,1	10,6	42,2
Hrast	13,7	26,7	20,7	18,7	20,2	0,2	0,6
Pl. lst.	11,4	26,5	20,8	20,9	20,4	4,7	18,8
Dr. tr. lst.	12,3	26,6	21,0	19,6	20,5	0,5	2,0
Meh. lst.	14,9	29,3	21,5	15,5	18,8	0,7	2,6
Iglavci	6,3	14,6	18,1	19,7	41,3	83,4	333,4
Listavci	10,8	25,9	20,6	21,9	20,8	16,6	66,4
Skupaj	7,0	16,5	18,5	20,1	37,9	100,0	399,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	1,63	2,15	1,82	1,48	1,99	81,9	9,06
Listavci	0,55	0,69	0,35	0,27	0,14	18,1	2,00
Skupaj	2,18	2,84	2,17	1,75	2,13	100,0	11,06

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	239,09	11,7	1.727,54	84,1	85,62	4,2	0,00	0,0	2.052,25	99,4
Gpn, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,0	13,12	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	13,12	0,6
Skupaj vsi gozdovi	239,09	11,6	1.740,66	84,3	85,62	4,1	0,00	0,0	2.065,37	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	6,1	1,8	7,9	2,1	1,3	3,4	8,2	3,1	11,3	4,7
30 - 49 cm	0,2	0,2	0,4	0,1	0,4	0,5	0,3	0,6	0,9	1,8
50 in več cm	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2	0,1	0,2	0,3	1,4
Skupaj	6,4	2,0	8,4	2,2	1,9	4,1	8,6	3,9	12,5	7,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	148,66	7,2								
Drogovnjak	252,22	12,2	1,11	0,4	0,0	41,4	58,6	0,0		
Debeljak	338,04	16,4	31,24	9,2	24,4	69,6	6,0	0,0		
Sestoj v obnovi	117,52	5,7	50,24	42,8	11,4	61,6	26,4	0,6		
RAZNOMERNO (ps-šp)	1.208,93	58,5	308,62	25,5	14,2	85,6	0,2	0,0		
Skupaj	2.065,37	100,0	391,21	18,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	116,73	246,75	0,02	0,00	0,00	23,12	0,00	1,62	0,67	2,30	391,21
%	6,09	12,87	0,00	0,00	0,00	1,21	0,00	0,08	0,03	0,12	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	448	1,3	10,3	84,4	4,0	0,0
Jelka	419	1,4	7,6	88,1	2,9	0,0
Bor	43	0,0	14,0	83,7	2,3	0,0
Macesen	10	0,0	10,0	80,0	10,0	0,0
Ostali igl.	4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	121	0,8	8,3	76,0	14,9	0,0
Hrast	6	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Pl. lst.	45	2,2	13,3	80,1	4,4	0,0
Dr. tr. lst.	4	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0
Meh. lst.	6	0,0	0,0	33,3	66,7	0,0
Skupaj iglavci	924	1,3	9,2	86,0	3,5	0,0
Skupaj listavci	182	1,1	9,3	74,8	14,8	0,0
Skupaj	1.106	1,3	9,2	84,2	5,3	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	2,0
Veje/krošnja	0,1
Osutost	0,0
Skupaj	2,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	143.123	167.603	117,1	104,2
Listavci	17.730	11.528	65,0	7,2
Skupaj	160.853	179.131	111,4	111,4

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	71,7	28,8	15,3
Jelka	19,4	15,1	4,1
Bor	1,8	10,6	0,4
Macesen	0,6	8,1	0,1
Ostali igl.	0,0	2,4	0,0
Bukev	4,0	8,2	0,8
Hrast	0,1	14,1	0,0
Pl. lst.	1,5	9,9	0,3
Dr. tr. lst.	0,4	27,5	0,1
Meh. lst.	0,5	18,2	0,1
Skupaj iglavci	93,6	23,3	19,9
Skupaj listavci	6,4	9,4	1,4
Skupaj	100,0	21,3	21,3

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,3	12,6	24,4	26,8	27,9	23,3	81,5
Listavci	4,4	7,6	10,0	10,6	12,6	9,4	5,6
Skupaj	6,6	11,6	21,7	24,6	26,7	21,3	87,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	55,4	25,1	3,9	1,3	0,0	9,1	0,3	3,7	0,7	0,5
2012	53,0	27,3	3,5	1,5	0,0	10,4	0,2	3,2	0,3	0,6
2022	43,3	36,4	2,6	1,0	0,0	10,6	0,2	4,7	0,5	0,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	128.192	18,6											
Listavci	21.005	15,3											
Skupaj	149.197	18,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	25,33	25,33											
Priprava tal	ha	31,73	31,73											
Sadnja	ha	32,90	32,90											
Obžetev	ha	53,01	235,91											
Nega mladja	ha	34,99	35,23											
Nega gošče	ha	20,28	20,28											
Nega letvenjaka	ha	6,82	6,82											
Nega ml. drogovnjaka	ha	15,27	15,27											
Nega prebiralnega g.	ha	16,65	16,65											
Zaščita s premazom	ha	37,33	146,22											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	21.500	21.500											
Naravni razvoj biotopov	m ³	3,32	3,32											

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 2005

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	144,85	149,16	0,00	294,01
Delež (%)	49,3	50,7	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,1	9,7	18,2	19,2	48,8	17,8	57,2
Jelka	3,7	9,0	18,1	19,2	50,0	16,5	52,9
Bor	3,8	8,8	18,1	19,4	49,9	0,9	2,7
Macesen	0,0	0,0	23,8	23,8	52,4	0,0	0,0
Bukev	11,0	24,2	21,8	22,8	20,2	31,7	101,6
Hrast	11,1	24,1	21,9	22,8	20,1	11,7	37,4
Pl. lst.	11,1	24,2	22,0	22,6	20,1	11,4	36,7
Dr. tr. lst.	11,4	24,4	22,0	22,3	19,9	10,0	31,9
Meh. lst.	17,8	26,1	23,4	14,0	18,7	0,0	0,1
Iglavci	3,9	9,3	18,1	19,2	49,5	35,2	112,8
Listavci	11,1	24,2	21,9	22,7	20,1	64,8	207,7
Skupaj	8,6	19,0	20,6	21,5	30,3	100,0	320,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,40	0,49	0,60	0,43	0,59	37,5	2,51
Listavci	1,13	1,31	0,79	0,60	0,35	62,5	4,18
Skupaj	1,53	1,80	1,39	1,03	0,94	100,0	6,69

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	43,59	14,8	233,86	79,6	16,56	5,6	0,00	0,0	294,01	100,0
Skupaj vsi gozdovi	43,59	14,8	233,86	79,6	16,56	5,6	0,00	0,0	294,01	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	4,4	7,8	12,2	4,4	9,6	14,0	8,8	17,4	26,2	10,5
30 - 49 cm	7,0	0,0	7,0	1,7	0,9	2,6	8,7	0,9	9,6	17,4
50 in več cm	5,2	0,0	5,2	0,9	0,9	1,8	6,1	0,9	7,0	24,9
Skupaj	16,6	7,8	24,4	7,0	11,4	18,4	23,6	19,2	42,8	52,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	30,95	10,5								
Drogovnjak	10,99	3,7	0,49	4,5	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	
Debeljak	246,99	84,1	11,21	4,5	0,0	97,1	2,9	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	5,08	1,7	3,26	64,2	54,9	45,1	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	294,01	100,0	14,96	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	3,98	5,53	0,00	0,00	0,00	4,80	0,63	0,00	0,00	0,02	14,96
%	1,51	2,10	0,00	0,00	0,00	1,82	0,24	0,00	0,00	0,01	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	28	0,0	7,1	82,2	10,7	0,0
Jelka	18	5,6	11,1	83,3	0,0	0,0
Bor	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	36	0,0	5,6	63,8	30,6	0,0
Hrast	24	0,0	4,2	29,2	58,3	8,3
Pl. lst.	9	0,0	44,5	44,4	11,1	0,0
Dr. tr. lst.	13	0,0	0,0	15,4	38,5	46,1
Meh. lst.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	49	2,0	8,2	83,7	6,1	0,0
Skupaj listavci	83	0,0	8,4	44,7	37,3	9,6
Skupaj	132	0,8	8,3	59,0	25,8	6,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	4,4
Veje/krošnja	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	4,4

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	9.619	23.239	241,6	149,1
Listavci	5.972	3.744	62,7	24,0
Skupaj	15.591	26.983	173,1	173,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	78,6	43,7	16,3
Jelka	7,0	12,2	1,5
Bor	0,6	12,1	0,1
Macesen	0,0	199,6	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	6,8	6,1	1,4
Hrast	1,4	3,0	0,3
Pl. lst.	3,9	9,3	0,8
Dr. tr. lst.	1,5	3,9	0,3
Meh. lst.	0,2	232,3	0,0
Skupaj iglavci	86,1	35,6	17,9
Skupaj listavci	13,9	5,8	2,9
Skupaj	100,0	20,8	20,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	20,3	30,2	32,0	27,8	51,7	35,6	79,0
Listavci	2,7	4,5	6,6	6,9	7,0	5,8	12,7
Skupaj	6,7	12,7	19,3	19,7	33,4	20,8	91,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	43,8	10,1	2,8	0,1	0,0	20,5	8,1	6,4	7,9	0,3
2012	37,4	12,0	0,9	0,0	0,0	23,3	9,6	8,8	8,0	0,0
2022	17,8	16,5	0,9	0,0	0,0	31,7	11,7	11,4	10,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	5.900	17,8											
Listavci	6.789	11,1											
Skupaj	12.689	13,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	10,00	10,00											
Priprava tal	ha	5,72	5,72											
Sadnja	ha	5,72	5,72											
Obžetev	ha	10,39	50,09											
Nega mladja	ha	7,62	7,62											
Nega gošče	ha	7,45	7,45											
Zaščita s premazom	ha	6,80	26,12											
Zaščita s količ ali tulci	kos	4.220	4.220											

Rastičnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21012

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1,85	0,00	0,00	1,85
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,6	8,7	18,1	18,8	50,8	26,3	74,1
Jelka	4,0	8,4	18,2	19,1	50,3	43,2	121,6
Bor	0,0	0,0	19,0	19,0	62,0	1,0	2,7
Macesen	0,0	0,0	19,0	19,0	62,0	1,0	2,7
Ostali igl.	0,0	0,0	19,0	19,0	62,0	1,0	2,7
Bukev	13,0	23,9	20,4	22,3	20,4	10,0	28,1
Pl. list.	11,5	23,2	22,9	22,9	19,5	17,5	49,2
Iglavci	3,7	8,2	18,2	19,0	50,9	72,5	203,8
Listavci	12,0	23,5	22,0	22,7	19,8	27,5	77,3
Skupaj	6,0	12,4	19,3	20,0	42,3	100,0	281,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,65	0,80	1,18	0,91	1,52	67,7	5,07
Listavci	0,79	0,78	0,44	0,29	0,11	32,3	2,42
Skupaj	1,44	1,58	1,62	1,20	1,63	100,0	7,49

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	0,0	1,85	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1,85	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	1,85	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1,85	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	0,36	19,5							
Debeljak	1,49	80,5	0,16	10,7	0,0	100,0	0,0	0,0	
Skupaj	1,85	100,0	0,16	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,05	0,08	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00	0,00	0,16
%	3,36	5,37	0,00	0,00	0,00	1,34	0,00	0,67	0,00	0,00	100,00

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2012	35,0	43,1	0,7	0,4	1,5	9,3	0,0	10,0	0,0	0,0
2022	26,3	43,2	1,0	1,0	1,0	10,0	0,0	17,5	0,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	0	0,0											
Listavci	0	0,0											
Skupaj	0	0,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	2.632,66	285,2	87,5	372,7	7,59	2,31	9,89	18,5	16,6	18,1	68,1
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	13,12	329,2	97,6	426,8	7,91	2,77	10,68	15,3	8,8	13,8	55,2
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	1,85	203,8	77,3	281,1	5,07	2,42	7,51	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI	144,85	127,5	181,0	308,4	2,88	3,85	6,72	20,6	12,9	16,1	73,7
Skupaj vsi gozdovi	2.792,48	277,2	92,4	369,6	7,34	2,39	9,73	18,6	16,2	18,0	68,2

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	280,12	10,0
Drogovnjak	316,84	11,3
Debeljak	775,40	27,8
Sestoj v obnovi	236,54	8,5
RAZNOMERNO (ps-šp)	1.183,58	42,4
Skupaj:	2.792,48	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	39,9
Jelka	31,9
Bor	2,5
Macesen	0,7
Ostali igl.	0,0
Bukev	15,7
Hrast	0,8
Pl. lst.	6,0
Dr. tr. lst.	1,8
Meh. lst.	0,7
Iglavci	75,0
Listavci	25,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,1	14,3	18,1	19,6	41,9	75,0	277,2
Listavci	10,8	25,3	20,9	22,1	20,9	25,0	92,4
Skupaj	7,3	17,0	18,8	20,3	36,6	100,0	369,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	143.654	18,6											
Listavci	41.782	16,2											
Skupaj	185.436	18,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	72,02	72,02											
Priprava tal	ha	66,82	66,82											
Sadnja	ha	68,23	68,23											
Obžetev	ha	109,33	495,46											
Nega mladja	ha	84,81	93,09											
Nega gošče	ha	36,66	36,66											
Nega letvenjaka	ha	11,59	11,59											
Nega ml. drogovnjaka	ha	21,21	21,21											
Nega prebiralnega g.	ha	16,65	16,65											
Zaščita s premazom	ha	70,64	271,75											
Zaščita s količ ali tulci	kos	35.920	35.920											
Naravni razvoj biotopov	m ³	3,32	3,32											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	408,76	211,0	73,1	284,2	5,35	1,72	7,07	18,9	19,2	19,0	76,3
VAROVALNI GOZDOVI	149,16	98,6	233,6	332,2	2,16	4,51	6,67	14,3	9,8	11,1	55,5
Skupaj vsi gozdovi	557,92	181,0	116,0	297,0	4,50	2,47	6,96	18,2	14,1	16,6	71,0

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	98,06	17,6
Drogovnjak	52,21	9,4
Debeljak	241,86	43,3
Sestoj v obnovi	72,46	13,0
RAZNOMERNO (ps-šp)	93,33	16,7
Skupaj:	557,92	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	32,5
Jelka	23,9
Bor	2,5
Macesen	2,1
Ostali igl.	0,0
Bukev	23,2
Hrast	5,6
Pl. lst.	6,5
Dr. tr. lst.	3,5
Meh. lst.	0,3
Iglavci	60,9
Listavci	39,1
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,6	13,3	18,0	19,5	43,6	60,9	181,0
Listavci	10,9	24,6	21,3	22,4	20,8	39,1	116,0
Skupaj	7,7	17,7	19,3	20,6	34,7	100,0	297,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	18.424	18,2											
Listavci	9.146	14,1											
Skupaj	27.570	16,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	18,02	18,02											
Priprava tal	ha	19,37	19,37											
Sadnja	ha	19,37	19,37											
Obžetev	ha	35,10	158,21											
Nega mladja	ha	41,04	41,04											
Nega gošče	ha	18,10	25,36											
Nega letvenjaka	ha	3,94	3,94											
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,46	1,46											
Zaščita s premazom	ha	24,80	98,39											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	10.830	10.830											

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
16001A	33	35	30	35	30	32	30	30
16001B	34	36	30	35	30	31	30	30
16001C	31	32	30	33	30	30	30	30
16001D	34	35	30	35	30	30	30	30
16001E	32	32	30	33	30	30	30	29
16002A	33	35	32	35	30	30	30	30
16002B	33	32	32	34	30	32	30	30
16002C	33	34	32	33	30	30	30	30
16002D	35	36	32	33	30	30	30	30
16002E	37	36	30	33	30	30	30	30
16002F	34	36	32	34	30	28	30	29
16002G	37	36	32	35	30	32	30	30
16003A	32	32	32	33	30	32	30	32
16003B	33	33	31	34	30	30	30	30
16003C	37	36	32	35	30	32	30	30
16003D	35	36	32	33	30	32	30	30
16003E	32	33	30	33	30	32	30	30
16003F	35	34	32	33	30	32	30	30
16003G	34	33	32	32	30	30	30	30
16003H	36	36	32	35	30	30	30	30
16003I	36	36	32	35	30	30	30	30
16003J	32	33	32	33	30	30	30	30
16003K	32	33	32	33	30	30	30	30
16004A	32	33	30	33	30	30	30	30
16004B	33	34	31	35	30	30	30	30
16004C	35	34	31	35	30	32	30	30
16004D	33	33	32	33	30	30	30	30
16004E	33	34	32	33	30	30	30	30
16005A	31	32	30	33	30	30	30	30
16005B	36	36	32	33	30	32	30	30
16005C	35	36	32	35	30	32	30	30
16005D	34	35	30	34	30	32	30	30
16006A	35	36	34	35	32	34	30	30
16006B	33	34	32	35	30	32	30	30
16006C	34	35	32	36	30	33	32	31
16006D	34	35	34	33	30	32	30	30
16006E	36	36	32	34	30	31	30	30
16006F	36	36	32	34	30	31	30	30
16006G	35	35	31	32	28	34	30	30
16007A	34	34	32	33	30	30	30	30
16007B	35	36	32	35	30	32	30	30
16007C	33	34	33	35	30	32	30	30
16007D	34	35	30	37	30	34	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
16007E	34	34	30	35	30	32	30	30
16007F	36	36	30	35	30	32	30	32
16008A	33	33	31	33	30	31	30	30
16008B	33	34	32	33	30	32	30	30
16008C	35	36	32	35	30	32	30	30
16008D	35	34	32	33	30	32	28	28
16008E	35	34	32	31	30	32	30	30
16008F	33	34	32	33	30	32	30	30
16008G	33	34	30	35	30	30	30	30
16008H	34	34	32	33	30	32	30	30
16009A	34	35	31	33	30	32	30	30
16009B	34	33	32	35	30	32	30	30
16009C	34	33	32	35	30	29	28	28
16009D	35	34	30	33	30	32	30	30
16010A	35	35	31	34	30	32	28	28
16010B	34	34	32	33	30	32	30	30
16010C	33	36	31	33	30	31	28	30
16010D	33	34	31	35	30	32	30	30
16010E	34	36	30	35	30	32	30	30
16011A	33	33	32	35	30	32	28	30
16011B	33	33	30	34	30	32	28	30
16011C	33	33	30	33	30	32	28	30
16012A	34	31	30	35	30	32	28	30
16012B	33	33	28	34	28	31	28	28
16012C	34	33	31	34	29	30	28	30
16012D	34	36	30	35	30	31	28	30
16013A	35	37	31	35	28	32	29	30
16013B	35	36	30	32	30	32	28	30
16013C	35	36	30	33	30	32	30	30
16013D	34	35	30	32	30	30	30	30
16014A	35	35	32	33	30	32	30	30
16014B	33	34	31	35	30	31	30	30
16014C	33	34	30	33	30	30	30	30
16014D	34	35	32	35	30	30	30	30
16015A	33	33	30	33	30	32	30	30
16015B	33	33	32	35	30	30	30	30
16015C	33	34	30	35	30	32	28	30
16015D	35	36	32	35	30	32	30	30
16016A	33	33	30	33	30	32	28	30
16016B	33	33	32	34	28	32	28	30
16016C	34	33	32	35	30	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
16016D	29	33	28	31	28	30	30	30
16017A	35	33	30	32	28	32	28	30
16017B	34	33	28	33	28	32	28	28
16018A	35	35	32	35	30	32	30	30
16018B	35	35	34	35	30	32	28	30
16018C	35	34	32	34	30	32	30	30
16019A	35	35	32	34	30	32	28	30
16019B	35	34	30	33	30	31	28	30
16019C	35	33	33	33	30	32	30	30
16019D	33	33	30	33	30	31	30	30
16020A	35	35	30	34	28	31	29	30
16020B	33	33	30	34	30	32	28	28
16020C	33	33	30	33	30	32	28	30
16020D	33	33	30	35	30	32	28	30
16020E	35	33	30	35	30	30	28	30
16021A	33	33	30	33	30	30	28	30
16021B	33	33	30	33	30	32	30	30
16021C	33	31	30	35	30	30	32	30
16021D	33	33	30	34	30	32	30	30
16021E	33	33	30	33	30	30	30	30
16021F	33	33	31	35	30	30	28	30
16022A	34	33	33	33	30	32	28	30
16022B	34	34	31	34	32	30	30	30
16022C	35	35	30	33	30	32	28	30
16022D	33	33	30	33	30	32	28	30
16023A	34	35	32	35	30	32	28	30
16023B	34	34	31	35	30	31	28	28
16023C	35	35	32	34	31	31	29	30
16024A	34	34	30	35	30	32	30	30
16024B	33	33	30	35	30	32	30	30
16024C	33	33	30	33	30	32	28	28
16025A	35	36	34	33	30	32	30	30
16025B	33	34	32	31	30	30	30	30
16025C	34	36	32	31	30	32	30	30
16025D	35	36	32	31	30	32	30	30
16025E	35	35	34	33	30	32	30	30
16025F	34	33	32	34	30	31	30	30
16026A	35	36	31	34	30	30	30	30
16026B	35	34	29	33	30	32	30	30
16026C	36	36	30	35	30	32	30	30
16026D	34	35	32	34	30	32	30	30
16027A	34	36	31	35	30	31	30	30
16027B	34	36	31	35	30	32	30	30
16027C	31	33	32	34	30	30	30	30
16027D	35	33	30	33	30	32	30	30
16027E	34	35	31	33	30	32	30	30
16027F	32	34	30	33	30	31	30	30
16027G	35	36	32	35	30	32	30	30
16027H	35	36	32	35	30	32	30	30
16028A	37	36	34	34	30	34	30	30
16028B	35	36	32	33	30	32	30	30
16028C	35	36	32	33	30	32	28	28
16028D	35	36	32	33	30	32	30	30
16028E	33	33	32	33	30	31	30	30
16028F	35	34	32	33	30	32	30	32
16029A	33	32	32	35	30	32	30	32
16029B	34	36	32	35	30	30	30	30
16029C	36	36	30	35	30	33	30	32
16029D	33	34	32	35	30	31	30	30
16029E	35	36	30	33	30	30	30	30
16030A	34	35	32	33	30	30	30	30
16030B	35	36	30	35	30	30	30	30
16030C	33	34	32	33	30	30	30	30
16030D	33	34	30	33	30	32	30	30
16031A	33	34	31	33	30	31	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
16031C	32	34	33	32	30	31	30	30
16031D	33	34	32	34	30	32	30	30
16031E	34	34	32	34	30	32	30	30
16032A	33	34	32	35	30	30	28	30
16032B	35	36	30	33	30	32	30	30
16032C	34	35	34	35	30	32	28	28
16032D	33	33	34	33	30	30	30	30
16032E	34	35	35	33	30	32	30	30
16032F	35	35	36	33	30	30	29	30
16032G	33	33	30	34	30	30	30	30
16033A	34	34	33	33	30	32	28	30
16033B	32	31	30	33	30	31	30	29
16033C	36	36	36	33	30	32	30	30
16033D	33	34	32	33	30	30	30	30
16033E	33	33	31	32	29	32	28	30
16033F	34	35	34	33	30	30	30	30
16034A	33	34	32	33	30	30	28	30
16034B	34	35	30	34	30	32	30	28
16034C	35	34	32	35	30	30	30	30
16034D	33	34	32	35	30	32	30	28
16035A	35	35	32	31	30	30	30	30
16035B	35	36	32	33	30	30	30	30
16035C	34	34	31	33	30	30	30	30
16036A	33	34	31	33	30	30	30	28
16036B	33	34	32	33	30	32	30	30
16036C	34	34	31	33	30	30	30	30
16037A	33	34	33	33	30	31	30	30
16037B	34	34	31	33	30	32	28	30
16037C	35	34	30	33	30	32	28	30
16037D	33	33	30	33	30	32	30	30
16037E	33	33	30	33	30	30	28	30
16037F	33	34	30	33	28	30	28	30
16037G	35	36	30	33	30	32	30	30
16038A	35	36	32	33	30	30	30	30
16038B	35	36	32	33	30	32	30	30
16038C	33	33	32	33	30	32	30	30
16038D	33	33	32	33	30	32	30	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
08412	SM	066	0,0972	0,0609	0,0432	0,0327	0,0258	0,0209	0,0172	0,0144	0,0121	0,0103	0,0087	0,0074	0,0063	0,0053
	JE	292	0,1271	0,0866	0,0642	0,0499	0,0400	0,0328	0,0272	0,0228	0,0193	0,0164	0,0139	0,0118	0,0100	0,0084
	OI	371	0,0571	0,0389	0,0288	0,0224	0,0179	0,0146	0,0121	0,0102	0,0086	0,0073	0,0061	0,0052	0,0044	0,0037
	BU	955	0,0463	0,0338	0,0269	0,0225	0,0194	0,0172	0,0155	0,0141	0,0130	0,0121	0,0113	0,0107	0,0101	0,0097
	HR	587	0,0255	0,0195	0,0161	0,0140	0,0125	0,0114	0,0106	0,0100	0,0094	0,0090	0,0086	0,0083	0,0080	0,0078
	PL	638	0,1190	0,0728	0,0516	0,0381	0,0288	0,0219	0,0167	0,0125	0,0092	0,0064	0,0041	0,0021	0,0004	0,0001
	TL	768	0,0715	0,0406	0,0262	0,0183	0,0135	0,0104	0,0082	0,0067	0,0056	0,0047	0,0040	0,0035	0,0030	0,0027
16012	ML	806	0,0840	0,0558	0,0401	0,0301	0,0232	0,0181	0,0143	0,0112	0,0087	0,0067	0,0050	0,0035	0,0022	0,0011
	SM	065	0,0745	0,0532	0,0414	0,0338	0,0286	0,0248	0,0219	0,0196	0,0177	0,0161	0,0148	0,0137	0,0128	0,0120
	JE	291	0,1164	0,0805	0,0605	0,0478	0,0390	0,0325	0,0276	0,0237	0,0206	0,0180	0,0158	0,0139	0,0123	0,0109
	OI	371	0,0571	0,0389	0,0288	0,0224	0,0179	0,0146	0,0121	0,0102	0,0086	0,0073	0,0061	0,0052	0,0044	0,0037
	BU	954	0,0819	0,0577	0,0442	0,0356	0,0297	0,0253	0,0220	0,0193	0,0172	0,0155	0,0140	0,0127	0,0116	0,0107
	HR	587	0,0255	0,0195	0,0161	0,0140	0,0125	0,0114	0,0106	0,0100	0,0094	0,0090	0,0086	0,0083	0,0080	0,0078
	PL	638	0,1190	0,0728	0,0516	0,0381	0,0288	0,0219	0,0167	0,0125	0,0092	0,0064	0,0041	0,0021	0,0004	0,0001
20005	TL	768	0,0715	0,0406	0,0262	0,0183	0,0135	0,0104	0,0082	0,0067	0,0056	0,0047	0,0040	0,0035	0,0030	0,0027
	ML	806	0,0840	0,0558	0,0401	0,0301	0,0232	0,0181	0,0143	0,0112	0,0087	0,0067	0,0050	0,0035	0,0022	0,0011
	SM	066	0,0972	0,0609	0,0432	0,0327	0,0258	0,0209	0,0172	0,0144	0,0121	0,0103	0,0087	0,0074	0,0063	0,0053
	JE	292	0,1271	0,0866	0,0642	0,0499	0,0400	0,0328	0,0272	0,0228	0,0193	0,0164	0,0139	0,0118	0,0100	0,0084
	OI	371	0,0571	0,0389	0,0288	0,0224	0,0179	0,0146	0,0121	0,0102	0,0086	0,0073	0,0061	0,0052	0,0044	0,0037
	BU	955	0,0463	0,0338	0,0269	0,0225	0,0194	0,0172	0,0155	0,0141	0,0130	0,0121	0,0113	0,0107	0,0101	0,0097
	HR	587	0,0255	0,0195	0,0161	0,0140	0,0125	0,0114	0,0106	0,0100	0,0094	0,0090	0,0086	0,0083	0,0080	0,0078
21012	PL	638	0,1190	0,0728	0,0516	0,0381	0,0288	0,0219	0,0167	0,0125	0,0092	0,0064	0,0041	0,0021	0,0004	0,0001
	TL	768	0,0715	0,0406	0,0262	0,0183	0,0135	0,0104	0,0082	0,0067	0,0056	0,0047	0,0040	0,0035	0,0030	0,0027
	ML	806	0,0840	0,0558	0,0401	0,0301	0,0232	0,0181	0,0143	0,0112	0,0087	0,0067	0,0050	0,0035	0,0022	0,0011
	SM	065	0,0745	0,0532	0,0414	0,0338	0,0286	0,0248	0,0219	0,0196	0,0177	0,0161	0,0148	0,0137	0,0128	0,0120
	JE	291	0,1164	0,0805	0,0605	0,0478	0,0390	0,0325	0,0276	0,0237	0,0206	0,0180	0,0158	0,0139	0,0123	0,0109
	OI	371	0,0571	0,0389	0,0288	0,0224	0,0179	0,0146	0,0121	0,0102	0,0086	0,0073	0,0061	0,0052	0,0044	0,0037
	BU	954	0,0819	0,0577	0,0442	0,0356	0,0297	0,0253	0,0220	0,0193	0,0172	0,0155	0,0140	0,0127	0,0116	0,0107
	HR	587	0,0255	0,0195	0,0161	0,0140	0,0125	0,0114	0,0106	0,0100	0,0094	0,0090	0,0086	0,0083	0,0080	0,0078
	PL	638	0,1190	0,0728	0,0516	0,0381	0,0288	0,0219	0,0167	0,0125	0,0092	0,0064	0,0041	0,0021	0,0004	0,0001
	TL	768	0,0715	0,0406	0,0262	0,0183	0,0135	0,0104	0,0082	0,0067	0,0056	0,0047	0,0040	0,0035	0,0030	0,0027
	ML	806	0,0840	0,0558	0,0401	0,0301	0,0232	0,0181	0,0143	0,0112	0,0087	0,0067	0,0050	0,0035	0,0022	0,0011

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Odseki z novim načrtom niso bili preoblikovani.

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Preglednica: Cene sortimentov

Sk. drev. vrst	Sk. drev. vrst	Sortiment	EUR/m ³
11	smreka	Hlodovina I	110,00
11	smreka	Hlodovina II	90,00
11	smreka	Hlodovina III	78,99
11	smreka	Ostali les	45,00
21	jelka	Hlodovina I	90,00
21	jelka	Hlodovina II	78,00
21	jelka	Hlodovina III	70,00
21	jelka	Ostali les	46,00
30	bori	Hlodovina	60,00
30	bori	Ostali les	40,10
34	macesen	Hlodovina I	102,50
34	macesen	Hlodovina II	90,00
34	macesen	Hlodovina III	81,00
34	macesen	Ostali les	50,50
39	ostali iglavci	Celulozni les	37,44
40	bukev	Hlodovina I	80,00
40	bukev	Hlodovina II	70,00
40	bukev	Hlodovina III	62,50
40	bukev	Ostali les	54,00
50	hrast	Hlodovina	150,00
50	hrast	Ostali les	70,00
55	kostanj	Hlodovina	87,20
55	kostanj	Ostali les	36,22
60	plemeniti listavci	Hlodovina	70,00
60	plemeniti listavci	Ostali les	62,00
70	drugi trdi listavci	Drva	49,23
80	mehki listavci	Prostor. les	40,68
90	topoli, črna jelša	Hlodovina	74,86
90	topoli, črna jelša	Ostali les	40,00

Pri izračunu so uporabljene povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2021 (Vir: Baza podatkov ZGS, 2022).

Cena gozdnega dela:

- za posek v vseh gozdovih: 17,78 EUR/uro,
- za spravilo v vseh gozdovih: 32,09 EUR/uro,
- za gojitvena in varstvena dela: 16,75 EUR/uro.

13. Prostorski del načrta

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 105: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	indeks (%)*
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	3.333,11	100,00
1b) Novo določene površine gozdov	40,49	1,21
1c) Novo izločene gozdne površine	7,17	0,22
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	15,91	0,48
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	3.350,40	100,52
Površine v zaraščanju (niso gozd)	25,64	
Druga gozdna zemljišča	39,04	

* Osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

13.2 Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje", so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 106: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	279,13	8,1
Ostala površina	3.166,34	91,9
Skupaj	3.445,47	100,0

V GGE je opredeljenih 279,13 ha gozdov, kjer se pojavljajo funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrolška funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska funkcija ter obenem funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija, ki se po svojem namenu ne izključujejo.

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda", so izrisana območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1),

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno z 2. stopnjo poudarjenosti (S2),

3 - območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2),

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Preglednica 107: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	0,00	0,0
2. območje (E1, S2)	0,00	0,0
3. območje (E2, S1)	0,00	0,0
4. območje ((E2, S2)	0,00	0,0
Ostala površina	3.445,47	100,0
Skupaj	3.445,47	100,0

V obravnavani GGE ni območij na katerih bi se pričakovali konflikti med ekološkimi in okolje obremenjujočimi socialnimi funkcijami.

13.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010).

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 108: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	1.226,37	36,7
2 - velika	1.479,23	44,2
3 - srednja	557,37	16,6
4 - majhna	85,58	2,6
5 - brez načrtovanih ukrepov	1,85	0,1
Skupaj	3.350,40	100,0

V GGE prevladuje velika intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, ki zavzema 44,2 % površin gozdov. Sledijo območja z zelo veliko (36,7 %) in s srednjo intenzivnostjo gospodarjenja (16,6 %). Območij z majhno intenzivnostjo gospodarjenja je 2,6 %. Območij brez načrtovanih ukrepov je 0,1 %. Predeli z majhno in srednjo intenzivnostjo gospodarjenja so predvsem na območju varovalnih gozdov. Območja gozdov z veliko in zelo veliko intenzivnostjo so na predelih, kjer je predvidena obnova gozdov ter intenzivnejši ukrepi za nego in varstvo gozdov.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) ter s 44. členom Zakona o gozdovih (1993 in nasl.).

Preglednica 109: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
Večnamenski gozdovi	3.041,42	90,8
GPN, ukrepi so dovoljeni	13,12	0,4
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1,85	0,1
Varovalni gozdovi	294,01	8,7
Skupaj	3.350,40	100,0

V GGE prevladujejo večnamenski gozdovi, ki zavzemajo 90,8 % vseh gozdov. Gozdov na zavarovanih območjih, ki so vključeni v kategorijo GPN, v katerih ukrepi niso dovoljeni, je 0,1 % površin vseh gozdov (gozdni rezervat Brezni vrh). Varovalnih gozdov je 8,7 %. Gozdov na območju naravnih vrednot, v katerih so ukrepi dovoljeni je 0,4 % od površine vseh gozdov.

13.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

Preglednica 110: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Grmišča	-	0,0
Zimovališča	-	0,0
Mirne cone	324,82	9,74
Skupaj GGE	3.350,40	100,0

13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 111: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
EPO			
Kobansko	3.826,86	2.823,84	84,3
Zgornja Drava	535,95	338,64	10,1
EPO skupaj	4.362,81	3.162,48	94,4
NATURA 2000			
POO – Zgornja Drava s pritoki	455,53	287,67	8,6
POO – Vzhodni Kozjak	1.398,92	1.184,01	35,3
POO – Divjakova jama	26,66	24,96	0,8
NATURA 2000 skupaj	1.881,11	1.498,64	44,7

V GGE so tri območja Natura 2000: POO Kozjak, POO Zgornja Drava s pritoki, POO Divjakova jama.

V GGE sta dve ekološko pomembni območji; EPO Kobansko in EPO Zgornja Drava.

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 v merilu 1 : 25.000, so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje) – ni na območju OE Maribor.

Na karti so prikazana tudi vodovarstvena območja.

Preglednica 112: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

	Površina/Dolžina	Delež (%)
Vodovarstvena območja - državni	-	-
Vodovarstvena območja - občinski	-	-
Referenčni odseki linije	500,0 m	
Referenčni odseki na jezerih		
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	-	-
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	-	-
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	-	-
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	-	-
Območje veljavnosti rezultatov	-	-
Območje pogostih poplav	-	-
Območje redkih poplav	-	-
Območje zelo redkih poplav	61,03 ha	1,32
Poplavni dogodki – Območje poplave	61,03 ha	1,32
Plazovita območja		
Ni verjetnosti pojavljanja plazov	162,15 ha	3,50
Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	530,92 ha	11,45
Majhna verjetnost pojavljanja plazov	1.073,95 ha	23,17
Srednja verjetnost pojavljanja plazov	895,40 ha	19,32
Velika verjetnost pojavljanja plazov	1.169,70 ha	25,23
Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	803,61 ha	17,34
Erozijska območja - Običajni ukrepi	4.060,68 ha	87,60
Erozijska območja - Zahtevni ukrepi	51,93 ha	1,12
Erozijska območja - Strogi ukrepi	-	-
Celotna površina GGE	4.635,73 ha	100,0

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so gozdni rezervati, varovalni gozdovi ter gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine ter območja gozdov, kjer so potencialna erozijska območja z zahtevnimi ukrepi in območja gozdov, kjer je verjetnost pojavljanja plazov velika do zelo velika.

Preglednica 113: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	308,98	9,2
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	1.882,36	56,2
Krčenje gozda je dopustno	1.159,06	34,6
Skupaj	3.350,40	100,0

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9.1 Odprtost gozdov s prometnicami

Dolžina gozdnih cest v GGE znaša 36,7 km, javnih cest pa 83,9 km. Gostota produktivnih cest v GGE znaša 33,4 m/ha. Gostota prometnic v enoti zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.

Na karti št. 9a in so v merilu 1 : 50.000 prikazane gozdne ceste.

13.9.2 Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

V obravnavani GGE ni izločenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

Karta št. 9b v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest ni izdelana.

13.9.3 Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

V obravnavani GGE ni izločenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Karta št. 9c v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak ni izdelana.

